

Mè She Mè Ci-ntwum Yesù Kristò

Mè ci-ntwum Yesù ta Mpùn Nsanmi bònŋgea

1 ¹Ŋwè nyèm Tèòfil, ke dèwà she zwimbyi' se mún sete wù kɔ' nun, mún tannze ywum ye Yesù Kristò be ci, kònddi lè ye nun be lisà' òdikà' nywɔ' nɛ nun ònme she shon, ²han a ken bèn nywɔ' nɛ Mvènnswàb nànnze nun ke dɛb. Lè ǎ kà kɛn be ke dɛb, à lisae ywum ke ŋkimmɔ' Mpùn Nsanmi nun lè bɔwum bye nun yànnɛ le be be mè ci-ntwum byon. ³Ke nyé ywi vènè' nyon, à yimni ke ywi nun, à lisà' nun nɛ' ke mɛ' mɛ ci-ntwum byon, à ci bon òlimmi seansean ke mɛ mbyi mɛan nun le nun ni ti be lè mɛ'. Ke ŋgyin mwum nyi nun, à be bon kwanŋgea swi', lè à tà bon ywum sannzi ke nywi ywɔ' Mvènnswàb nun. ⁴Nywɔ' ndɔ' nɛ be be lè bon mban, à shè lè mè ci-ntwum byon le: «Ba byin kesi nywi lè Yèrusàlèm lǎbbi. Son, tòènni, byin bonŋgà' swum se ye bèn, swum se Mvènnswàb cie byin ŋkàli lè son, swum se mún be byin shé. ⁵Jàn be bɔwum jimnzi lè mlá', ti lè byin, ŋgyin mɛan ndɔ' ye ba tí, be ye byin jimnzi lè Mpùn Nsanmi.»

Kwan se Yesù nàen ke dɛb

⁶A kiin bèn nywɔ' ndɔ', mè ci-ntwum Yesù be cici fɔ' swɔli, be cibbi lè Yesù le: «Nyeli nye!, jene nɛ wu yé ci ŋgyɔ' Ìzràèl fyònni be ŋgyɔ' nɛ cinni bɔwùlu mè mvèn mɛ kwù hwæn?» ⁷Yesù fyònnzi lè bon le: «Byin cinni kan le' ndɔ' ke nlimmi ŋgyin ye ywum màzwùm ye bèn nun, ntwi' se Ce Mvènnswàb nɛ ke ŋgyin màzwùm ke ŋkimmɔ' yon nun, nun nɛ su' son limmi nun kyishon. ⁸Kwo fe' li, byin ye ŋkimmɔ' ndɔ' cinni kwan se Mpùn Nsanmi yé byin bènni ke nywi. Ke kwan si nun, byin ye be yi shitàkwù yém, byin ye bɔwum ywum lisea ke nywi yém, òdunmi yi ke nlim nsòn Yèrusàlèm, byin lan, byin ken bèn ke ŋgyɔ' Jùdè nun hwæn lè ti ke ŋgyɔ' Sàmàrî nun, han a ken bèn mɛ nzwɔsi ŋgyɔ' bye kwemmi kan lè cɛ.»

⁹À le' ku' òzǎ' le' yi òin, à ònmi nànzwò ke dɛb lè be ta nun cɛ. Bwɔ' ndɔ' kiin nun shimndi, be yen kan tí nun.

¹⁰Be lè me' ke fon ke zwò ke lwùmmò' se Yesù bi nànnun, òwum bì ndò' kwan fon ke lè mè plé pwibbɔa nywi. ¹¹Bwum bì màzwùm òunmi le' lè fon le: «Lan Gàllilê, yèn se me' ghæti byin zwò ke ðeb? Yesù ne wa' ðye ke nyinnim shin nun, à nànnun zwò ke ðeb ne, à yè tì kònni fyònni wè mbòki ne byin yèn nun ðyè à tã nànnun.»

Kwan se be yænne mwum ne læle bãnn Judà be

¹²Mè ci-ntwum Yesù wai ke mwu ñgwùmñgwùm se cinni mè ñjì ñgæ' òlívè, be fyoin be Yèrusàlèm. Ñgwùmñgwùm màzwùm be ke moan nsòn, lè ñsòn nzwonmè kilòmetà mbò'. ¹³Be ðen be nsòn, be ðun nàm, be nan ke næmbyi' nyè zwò nun, cici se fon be nòn nun. Mè ci-ntwum Yesù be be kwe, mè myin nyan be le: Piêr, Jân, Jâ' lè tì Àndrê, kònni lè Filipò, Tòmasi, Bàrtèlèm lè tì Màtyú, Jâ' nyè mwèn Àlfê, Simòn nyè ci-ñkànnzi ñgyò', lè Judà nyè mwèn Jâ'. ¹⁴Bon hwæn li, ke kwan hwæn nun, be be swòli mban, be keli Mvènnswæb lè ñlim fò' fon lè Màrì mon Yesù, lè mè yib ndò', kònni lè mè ñgyinni Yesù nun hwæn.

¹⁵Nywo' mbò' ndò' ñkwìn òwum Yesù be swòli, be lè be ti kènni òwum ndú' lè mwùm bì. Piêr wa' zwò ke nyinnim shan nun, à ðunmi le' le: ¹⁶«Mè ñgyinni byêm, ñzæ' le' ye M̀pùn Nsanmi lele ke ñwum mvèn Dàvid nun, ye be kò' ke ðewá Mvènnswæb nun, lwinná ðyè wè tã she se yili, ye be lele ke nywi Judà, mwum ne tète mè ci-byinnzi Yesù, be kiin nun bænni. ¹⁷À be mwum nye', òwi' be she fò' cí lè fon.»

¹⁸(Lòn ye be fæe nun ke nyè byebbi nyon, à she yon, à hwìn ndem nun. Ke ndem màzwùm ne nun pyi kwe lè mwù, zwùm yætì, ñywi' nyon bã' wan. ¹⁹Le' màzwùm shê Yèrusàlèm hwæn, han be ðunmi ndem màzwùm lon ke le' shan nun le Àkèdamà; sù màzwùm ni le ndem mvæb.)

²⁰«Bwi' yèn ku' ke ðewá nsàkà' Mvènnswæb nun le:

“Se yili le nye mwum màzwùm fyonnì ñzannan,
Ba mwum ndò' lwùm tì tòn kwe.”

Be kònni tì shè le:

“Ndò' læli bãnn shon be.”

²¹Li ne òwi' yèn le, ke nyinnim òwum bye òwi' be kèn òwi' lè fon kwan se Yesù be ñgyò' wan lè òwi', se yili le ñdò' cinni òwi' bã nun ðyi shitákùw ke nywi nyimni ywi ne Nyeli nye' Yesù Kristò yimne. ²²Se yili le mwum màzwùm be mwum ne be kènkèn lè òwi' ñdikà' nywo' ne Jân jimnze Yesù, a kiin ðèn nywo' ne Mvènnswæb nànnzi nun zwò ke nyinnim she' nun.»

²³Kwan se Piêr mlò' ñlèli, be kwannzi òwum bì. Jin nyè mbò' be le Jòsè' ne be be lon le Bàrsàbà. (Jin mwum mbò' màzwùm be tì le Jùsitù.) Mwum nyè mè mbi, jin shon be le Màtiàs. ²⁴Be kwannzi fon li, be keli Mvènnswæb ke nywi yan. Be be keli le: «Nyeli, wù ne limmi mè ñlim òwum hwæn, lisa' òwi' nyè wu yæn ke nyinnim òwum bì ton be nun.

²⁵Li, bǎ nun cinni cí tòn ke nyinnim me ci-ntwum Yesù, à ci tí ku' she swú. Cí tòn màzwùm, Judà donnze son bǎ nun ken ke win twun nun.»
²⁶Be mlɔ' hwæn, be dunmi d̄wì wě bì ke nyinnim b̄wum bì ton bi. Bì màzwùm b̄æn lè M̄atiàs ne yě dun ke me ci-ntwum wúm blàn m̄bɔ' bye mbyí nun.

Ìjgyin ne M̄pùn Nsanmi b̄enne ñgyɔ' wan

2 ¹A be nywɔ' m̄bɔ' ndɔ', ñgyin ne be ta lon le P̄antèkɔ' wòli, b̄wum Yesù Kristò be swòli ke cìcì fɔ'. ²Swum ndɔ' suku' swinì ñwai ye ke d̄eb wě m̄pùn ye ta s̄enni. Se shimnzi bon n̄em nun bon hwæn ke yi cí tòn ye bon tonj̄gea nun. ³Ke nyě yi, be yen ywum ndɔ' wě mè mpè win, ye dunmi kyìl̄à' lè ye ta bon b̄etea nywi kyikyì. ⁴Ke kwan màzwùm nun, be lwinnɔ' lè M̄pùn Nsanmi, be dunmi leli ke me ñkyin le' ne bon limmi kan nun. Mwum nyan hwæn be leli ke le' se M̄pùn Nsanmi tà nun b̄ennzi mwu nun.

⁵Ke ñgyin màzwùm nun, mè kyin me Yudà ndɔ' be tòn kwe Ȳerusàl̄em, bye wakai mè fyà' ñgyɔ' wan hwæn, be be M̄vènnswæb d̄won lè ñlim fɔ'. ⁶Be ywɔ' swum se bi swinì wě m̄pùn si, be swòli, be fɔ' ñkwìn. Be be mwù d̄yilea, mwum hwæn be ñzǎ' le' b̄wum Yesù ywo ke le' shon nun. ⁷Shimmea cie bon ñzwɔnzwɔ'. Be dunmi le' le: «B̄wum ton be, b̄wum Ḡalilè be ban? ⁸Se ci le, ke cě b̄wi' ton se, be ta mè le' myi nye' leli b̄wi' hwæn? ⁹B̄wi' bi fe mè pa' b̄wum kyikyì; bye wai ke ñgyɔ' P̄ât bi kwe, bye Midì, bye Èlām, bye M̄èsòpòtāmì, bye J̄udê, bye K̄ap̄adosì, bye P̄ôn, lè bye fya' Àzì, ¹⁰bye Flijì, bye P̄àmfilì, bye Èj̄ib, lè bye fya' ye Libì, be kwemmi lè ñsòn ye be ta lon le S̄ir̄en. Pa' she wai R̄ôm bi tí ku' kwe. ¹¹Ke nyinnim shan nun, bye mè Yudà bi kwe, k̄onndì lè bye yonnnzi bon ne', be d̄won yì b̄è' me Yudà. 'Bye Kr̄è' bi kwe lè bye Àr̄abì nun hwæn. Kwo fe' she b̄wi' bi kyikyì si, b̄wi' ta bon f̄d̄si ywɔti me ñkyin le' nye' nun hwæn. Be ta le' ke nywi ywum ñgwulea ye M̄vènnswæb tǎ ci nun.» ¹²Shimmea be bon cí ñzwɔnzwɔ', han kon mf̄k̄à' le' b̄wu bon, be dunmi le' lè b̄wùlu le: «B̄wi' ye mwù le' ton ye limmi d̄ye le?» ¹³'Byindo' dunmi kòla' lè be ta le' le: «Be wolà lè m̄bùn lwen.»

Ñzǎ' le' ye Pīer lele ke ñkwìn me Yudà nun

¹⁴Li, Pīer wa' zwò lè k̄i-wúm blàn m̄bɔ' bye fɔ' b̄wùlu mè ci-ntwum Yesù Kristò, à dunmi leli lè b̄wum ke ñkwu kimmi nun, à shè le: «Byin mè Yudà, lè byin be ta tòn ke Ȳerusàl̄em hwæn, n̄onnnzèni mè ywi', byin ywɔ' swum se m̄un yě byin shě. ¹⁵B̄à' se b̄wum ton be tà ka ywi wě tà she byin ta b̄àkà' si. 'Byin ne', byin ta yen le ñz̄annzàn nywɔ' shikpon se ke. ¹⁶Swum se ta lannzi se, à si swum se J̄owêl, ci-nleli ke ñwum M̄vènnswæb nun shèkà' mbyì. À lee le:

¹⁷“M̄vènnswæb ni le' le:

- Ke kwan mmlòkà' ngyô' wan nun,
 mùn yě M̀pùn nyèm fyi ke nywi mwum hwæn,
 'Bwen byin bye mè dweb lè bye mè yib ywime ñzǎ' le' yêm shě ke
 nywi ywum ye ywime bèn.
 M̀n yě mè mbipàn byin ywum lisea ke ndemndem nun, kònnndi lè
 mè dwebshì byin.
- 18 À si le, ke ngyin màzwùm nun, kwo fe' mè ci-she byêm bye mè dweb
 lè bye mè yib,
 mùn yě fon M̀pùn nyèm fyi nywi, be dunmi mè le' nyě ywime bèn
 shě mbò' tin.
- 19 M̀n yě ywum ngywulea cí ke dëb,
 mùn cì ku' yì kikeàn ke ngyô' wan nun.
 Be ye mvæb yenni, be yen win, be yen tì m̀bu' kyi.
- 20 Nywɔ' yě fyònnì njimmi, nywi' fyònnì ku' mpèan wě mvæb,
 lè ngyin Nyeli nye' kà bèn, ngyin ndwun ne cinni ñtwu.
- 21 Ke kwan màzwùm nun, mwum nyě yě Nyeli nye' dɔa le nyí ni swæti
 nun, à yě nun swæti.” »
- 22 Piêr kònnndi tì shě le: «Bwum Izràêl, ywòèni swum se mùn yě byin shě.
 Yesù, mwum ne wai Nàzàré' be mwum ndɔ' ne M̀vènnswæb lisea byin
 ñkimmɔ' yon ke yi hilea ye nun be cì nun, à lisà' tì ku' yon ke yi kikeàn
 nun, lè ke ywum ngywulea yon nun hwæn. 'Byin limmi yon seansean ntwi'
 se ke nyinnim shin se nun be yon cí. 23 Nun ku', M̀vènnswæb yile le nun
 donnzi nyí ke fya' yin. À limme swum se byin ye cì lè nyí mbò' tin. 'Byin
 cie le bwum byibbɔa ywummɔ' nun ke ngæ' mè bɔɔ' zwem, à ywi. 24 Son,
 M̀vènnswæb yimnzá nun ke ywi nun, à kpàè' nun ke me vènè' ywi nun,
 ntwi' ywi wòle kǎn à tònndzi nun nji' ke ñkimmɔ' yon nun. 25 À si wě tà
 she m̀vèn Dàvíd lele ke nywi yon le:
- “M̀n be Nyeli nyèm yenni kwan hwæn ke swi' shêm,
 ntwi' se à ni kwan hwæn ke fya' ji yêm, swum ndɔ' làkì mùn yisi.
- 26 Li ne ci ñlim yêm ta tòn kwan hwæn lwinni lè ñdàli,
 ñzǎ' le' ye ta mun kwean ngyum be kwan hwæn myimmea.
 Kwo fe' she kwæ' nywi shêm si swublea se, mùn tǎ zwùm t̀li lè wù,
 27 ntwi' se wù bǎ ñzison shêm nzwonndzi ke nsòn bwum ywi,
 wù bà ku' yili le mwum ne ti ñywù bwù ngyô' dìn.
- 28 Wù cià mùn limmi mè mbyi bye ta bwum ñzison fe,
 wù tà mun lwinnzi lè ñdàli ntwi' se wù ni mùn ke ke.” »
- 29 Piêr kònnndi tì shě le: «Mè ngyinni byêm, mùn wòli mùn lèli mwù zwò
 lè byin ke nywi m̀vèn Dàvíd, mbibea mè shì bye'. À ywie, be gwum nun, a
 kiin bèn dýě, m̀byù' nyon ni ke nyinnim she' nun. 30 À be làn nyon ci-nleli
 ke ngyum M̀vènnswæb nun, à be tì lè ñlimmi le M̀vènnswæb cie nun ñkàli,
 à l̀' ñdò' zwêm le nun kà fekà' gba' lwun shon lè mwum nyon ndɔ' ke
 kwan ndɔ' nun. 31 Li, Dàvíd yenne swum se ye lànnzi mbò' tin. Son se ci à

lele ke nywi nyimni ywi ye **Kristò**, mwum ne Mvènnswàb fyie yě yimni, cici se nun shèe le:

“Mvènnswàb nzwonnze kan nun ke nsòn òwum ywi,
a konndi òe, kwæ' nywi shon òwù kan ñgyo' ñji.”

³²Yesù ne mùn tã le' ne, Mvènnswàb yimnzã nun ke ywi nun. Bwi' hwæn, òwi' bi yi shitàkwù yon. ³³Ke ñwasi ye Mvènnswàb wasi nun fya' ji yon nun, à yèã M̀pùn Nsanmi ke fya' Ce Mvènnswàb. M̀pùn nyě nun cie ñkàli nun, à kyilèã òwi' nun jene wě tã she byin yen se ta lãnnzi se, lè swum se byin ta ti ku' ywo' jene. ³⁴Dàvíd nun ne', òwi' limmi le à nèan kã ke òeb, son, à lele lè ñwum yon ne' le:

“Mvènnswàb lele lè Nyeli nyèm le:

Tõn fya' ji yêm,

³⁵mùn yě wù mè ci-byinnzi byù kě me kwù byù ñji.”

³⁶Ñkwìn òwum Izràèl hwæn, limmèni lwen le Yesù ne byin ywummòe ñgæ' mè òto' nun ni, nun ne **Kristò**, mwum ne Mvènnswàb fyie ñgyò' wan. À ni ti Nyeli ne cinni ywum hwæn pæ'.»

³⁷Kwan se ñkwìn òwum ywo' ñzã' le' ye Piêr leli hwæn, ñzã' le' màzwùm yinndi bon ñzwonzwò'. Be kà cibbi lè mè Piêr le: «Mè ñgyinni, ke à si li, òwi' ye ci le?» ³⁸Piêr fyònnzi lè bon le: «Kwebsèni m̀bòki tòn nyin, byin ci òe jimnzi byin ke jin Yesù Kristò nun, bã Mvènnswàb zusi byin mè byebbi nyin. Li, byin ye M̀pùn Nsanmi ne Mvènnswàb tã òwum fe cinni. ³⁹Ntwi' se ñkàli ye Mvènnswàb cie, à cie yon lè ntwi' yin, lè ntwi' òwen byin, à kònnndi ti ku' ci ke ntwi' òwum bye kwemmi kan lè cě. À cie yon lè mwum hwæn nyě Nyeli nyè' Mvènnswàb yě lon lè nyí ni òe mwum nyon.»

⁴⁰Ke nyě nleli yi, Piêr kònnndi bon ñzã' le' shě m̀ean, lè nun yæsì bon mè nlim ke zwum, lè nun fe ti ku' bon ñkimmo' nywi. À òe bon shě le: «Kweànni ke nyinnim mvu òwum byibbòã màzwùm nun, byin yili le Mvènnswàb swæti byin.» ⁴¹Byindo' lè òwum bye ywòe ñzã' le' Piêr yi, òe yili yon, li, òe jimnzi bon. Ke nywo' màzwùm nun, òe konnde òwum ke læm me ci-ndwon Yesù nun lãnmè òwum ñkæm nlè. ⁴²Be òe mwù kě lè ñlim ò' ke ywum ye mè ci-ntwum Yesù Kristò òe lisà' nun, òe òe ñwum ò' lè òwùlu, òe konndi ji m̀ban lè òwùlu, òe keli Mvènnswàb m̀banmban.

M̀bòki tòn ne òwum Yesù òe tòn lè òwùlu

⁴³Ke nyinnim òwum, yi òe wen ne hwæn òun ke zwum ke ntwi' ywum ñgwulea ye mè ci-ntwum Yesù òe ci. ⁴⁴Òwum bye òe lè òe telã zwùm lè Yesù hwæn, òe òe kèn m̀banmban, mwum m̀bò' òe swum cinni lè òwùlu òe cinni. ⁴⁵Be òe yi k̀pinnzò' yi cici ñgyo' yan kyí lè ywum ñjònnndi yan nun hwæn. Lòn ye ta kwan, òe kyilèã' yon bon hwæn, òe òe yon fe lè mwum nyan ne swum ndò' òe shini.

⁴⁶Be òe kã ñswòli nyenswàb ndwun mè Yudà kwinni nywo' ndò', òe òe ji ji me nye m̀banmban lè ñlim lwen, wen ne hwæn òe ñlim pwebbi lè

lwikwæn. 47^{Be} be Mvènnswæb twuli, ðwum hwæn be fon ndwæli. Li, mè nywɔ' mèan hwæn, Nyeli nye' Yesù Kristò be ðwum bye nun swætá kònndi ke ñkwìn yan nun.

Ñkimmzi ye Piêr kimnze 6l36l3' ndɔ'

3 ¹Be nywɔ' m̀bɔ' ndɔ', Piêr fon lè Jân wae kèn ke nyenswæb ndwun mè Yuda. 'Be lè be kenme ñkeli ye nywɔ' nlè kwæbbi. ²Be ðen ñwum ðònmbi nyenswæb ye be lon le «Ñwum ðònmbi lwen», mwum ndɔ' be kwe m̀bɔ̀ti, à be 6l36l3' ñdiká' nye yon. Be be nun shi mè nywɔ' mèan hwæn, be kiin nun ké kwe, ðá nun ðɔla' lòn ke fya' ðwum bye tá ðun ke nyenswæb ndwun nun. ³À yen mè Piêr ye ðun ke nyenswæb, à ðɔa fon swum ndɔ' fya'. ⁴Mè Piêr sunndi nun cè. Be she lè nun le: «Cè bwi!». ⁵Kon mwum tòn ni ken fon nywi hwæn, ntwi' se nun be shè le byi bi ye nun swum ndɔ' fe. ⁶Piêr kà shè lè nun le: «Mùn ðá lè lòn, kwo fe' dalà m̀bɔ', son, swum se mùn cinni mùn yě wù son fe. Mùn shè wu ke jin Yesù Kristò nun le: wa' zwò, wù kèn lè mè kwù byú». ⁷À le' li, a ðæn nun fya' ji, à wasi nun zwò. Ke fya' zwem ñnywèn, mè kwù byon lè mè ñgwon kwù byon kimmɔ'. ⁸À ði zwò, à ðyi me kwù byon zwem, à ðunmi kèn. À ðun ke nyenswæb ndwun fon lè mè Piêr m̀ban. À be kèn, lè à tá ði ði, à kònndi Mvènnswæb twuli. ⁹Mwum hwæn yen nun wě tá she nun tá kèn lè ñtwuli Mvènnswæb. ¹⁰Be limmì nun, fon le: mwum ne be tòn ke ñwum ðònmbi lwen lè à tá lòn ðɔlea ne nyě. Shimmea ci fon ñzwɔnzwò'. Mwù yon fon lè swum se lannzi mwum màzwùm nywi.

Ñzæ' le' ye Piêr lele ke nyenswæb ndwun

¹¹Mwum màzwùm be su' ðæti lè mè Piêr. Kwan se mwum hwæn be nun yenni, shimmea be nun cí, be ðunmi fon ðoti nywi ke cici se be be lon le pà' Sàlòmôn. ¹²Piêr yen be ta ðoti li, à ðunmi fon shè le: «Bwum Izràêl, le' ton se ta byin shimmea cí lè ntwi' yen? Yen se byin ta bwi' ce nun? Kè byin ta ðkà' le ñkimmɔ' ye' ye ci mwum tòn ne ðunmi kèn, shindo' ntwi' se bwi' bi sanmi ñzwɔ', son se ci? Ayi, se ba li. ¹³Mvènnswæb nyě mè mbibea bye' Abràhâm, Izà' lè Yàkòb be ðwon, nun ne fee ñtwu lè ci-she nyon Yesù Kristò. Son, byin swile nun ywi ke fya' ðwum klwɔkea, byin byinnò' tì nun ke swi' Pilatwù. Lè Pilatwù be làn nyon yili le be pæsi fyà' lè nun. ¹⁴Byin byinnɔe mwum ni ne be ñsanmi, à be ti ñlwinni, byin kà kèn yili le Pilatwù pæsi fyà' lè mwum ne be ci-ñwu ðwum. ¹⁵Li, byin wuá mwum ne tá ñzison she ñkæmñkæm fe, son, Mvènnswæb yimnzá nun ke ywi nun, bwi' be yì shítákwù yon. ¹⁶Ñkimmɔ' yon ye ci mwum tòn ne cinni ñkimmɔ' be, nyě byin ta yen ne, byin limmi nun seansean. 'Bwi' ta zwùm tɛli lè Yesù, son se ci à kimmɔ' jene wě tá she byin ta nun yenni se. ¹⁷Mè ñgyinni byém, mùn limmâ jene le byin limme kán swum se byin be cì. Mè ci-zwi' byin limme kan tì ku'. ¹⁸Son, Mvènnswæb lwinnzá swum

se nun lele ke ñwum me ci-ntwum byon, she nun lele le: “Mwum ne nyí ni yě fyii, nyí ni ye vèné' yenni.” ¹⁹Ke à si li, kwèbsèni mbòkì tòn nyin, byin fyonnì be ke mbyi Mvènnswàb nun lè nun zusi byin mè byebbi nyin. ²⁰Li, Nyeli nye' Mvènnswàb yě byin flocà fe ke me nlim nun, à kònnđi byin Yesù Kristò fyii, nun ne nun kě lè jin shin. ²¹Yesù yě tòn ke ðeb, a ken bèn kwan se Mvènnswàb yě ywum nywàb fò. Son se nun lele ke ñwum me ci-ntwum sanmea byon ñdikà' ñwé. ²²Mòizè lele le: “Nyeli nye' Mvènnswàb yě byin ci-nleli ke ñwum yon nun ndò' fyii wě mún. Mwum màzwùm yě kwan ke ndu' yin nun. Byin ye nun ywòli ke ywum ye nun yě byin shě nun hwæn. ²³Mwum ne bǎ yili le nun ywo swum se nun yě le', be ye nun kwannzi ke ñkwìn ðwum Mvènnswàb nun, be wu nun.”

²⁴«Ñdikà' ñwa' ye ke nywi Sàmwêl, ci-nleli ke ñwum Mvènnswàb nun, mè ci-ntwum Mvènnswàb bye kwean be hwæn, be lele ke nywi wan nyě ðyě nun. ²⁵Jene, byin bi mè ñji nye me ci-nleli ke ñwum Mvènnswàb nun, byin be ðwum bye Mvènnswàb jine ñgwòn lè mè mbibea bye' ke ntwi' yin. ñgwòn màzwùm, kwan se nun jine nun lè Abrahâm, à shèe le: “Mún yě mè pa' ðwum ne ñgyò' wan hwæn ñgànni ke nyě mvu ðwum ywù.” ²⁶Li ne ci, Mvènnswàb sete byin Yesù fyii. À be ci-she nyon nyě nun fyii lè nyí ni kpa' byin, lè byin yonnzi mè nlim nyin, byin ðonnzi mè le' mbyibbòa ne mwum nyin hwæn tá ci.»

Piêr bon lè Jân ke swi' ðwum klwòkea

4 ¹Ke kwan se mè Piêr bon lè Jân be leli lè ñkwìn ðwum si, mè ci-mfe sàtikà' nyenswàb ndwun, ci-zwi' mè suzæn nyenswàb, lè mè **Sàdusiên** kiin ke cì shan. ²Be be kǎn lè ñlim lwen lè ñlisà' ye mè Piêr be ñkwìn ðwum ywum lisea. Be be kǎn yili le byi bi she le Yesù ni yimná be ke ywi nun. Shi si lisa' le mè yimní ywi bi kwe. ³Be ben, be bæn mè Piêr bon lè Jân, be ðwò' bon næm nun han shikpon wanni, ntwi' be lè kpòn ne tí. ⁴Kwo fe' li, ðwum be ywò' ñzǎ' le' me Piêr, byindò' ke mwù lè yon. Li, mè ci-ñkè mwu lè Yesù ðwòe nywò' màzwùm ñkæm nshæn.

⁵Shikpon kin wanni, mè ci-zwi' me Yudà, ðwumñkæm byan lè mè ci-nlimmi me lwuà swòsi bon ne' kwe Yèrusàlèm. ⁶Ðwum me' be le: Anà ne be mwumñkæm mè ci-mfe sàtikà' nyenswàb ndwun, Kàifi, Jân, Àlèzandrè, lè ðwum mwumñkæm mè ci-mfe sàtikà' nyenswàb ndwun nun hwæn. ⁷Be she mè Piêr bon lè Jân, be ken bon ðyili ke nyinnim shan nun, be kà cibbi lè bon le: «Yǎ ñkimmò' ye byin cinni ku', byin kà kimnzi mwum tòn ne? Kè byin kimnzi nun ke jin wen nun?» ⁸Mpùn Nsanmi fe Piêr ñkimmò' nywi, à shè lè bon le: «Mè ci-zwi', lè ðwumñkæm me Yudà; ⁹mbòkì ne byin ti ðwi' ñzǎ' le' cibbea ðye ke nywi lwen ne ðwi' ci lè ñgwènngwèn ni, le ðwi' sannzi mbyi ne ðwi' fyi ñgwènngwèn kimmò', ¹⁰byin hwæn, limmèni, ñkwìn ðwum Izràèl konndi tì ku' limmi le, mwum ne byin ta yen ñkimmòa kunndun ne, à cinni ñkimmò' ke nywi Yesù

Kristò mwum ne wai Nàzàrê' ne byin ywummæ ke ngæ' mè ɓɔɔ' zwem, ke nyè yi, Mvènnswæb yimnzi nun be ke ywi nun. ¹¹Nun Yesù Kristò ne be ta leli ke dèwã Mvènnswæb nun ke nywi yon le: “Byin mè ci-ngwe nye, ngæ' ne byin d'wie twu', nun ne ti nshimbyi' nye.” ¹²Nun ne nun kyishon Ci-nswæti bwum, ntwi' se ke ngyô' wan nun hwæn, Mvènnswæb fyi kan mwum ndo' nyè ɓwi' ye swæ' ke nyè yon.»

¹³Bwum klwækea bye be ngyo' yen kim-nlim Piêr bon lè Jân, shimmea ci bon ntwi' se bon yenni le mè Piêr be kân bwum ñkæmñkæm. Be lè be limmâ lwen le bwum be be kènkèn lè Yesù be. ¹⁴Be ce ku' mbeti, be yen ku' mwum ne mè Piêr kimnzi ni bon ke nd'yi, be cinni kan ñzà' le' mfyònnzi. ¹⁵Be kwannzi mè Piêr wan, be d'unmi leli be nyinnim shan nun. ¹⁶Be be le' le: «Bwi' ye ku' ci le lè bwum ton be? Mwum hwæn ne fe Yèrusalèm limmâ le bon be ci kikeàn lwummi se, li, ɓwi' wòli kan ɓwi' lwin. ¹⁷Son, swum se ɓwi' ye ci, le' se læki fyè cici hwæn, à si le ɓwi' yisèni bon lè mpànngà' me', be læki ti ñjè Yesù màzwum shè mbyi lè mwum ndo'.» ¹⁸Be le' li hwæn, be fyosì bon be næm, be d'unmi bon kænni le ɓa byi ɓi sean ti jin Yesù, shikì byi ɓi lisà' mwum ndo' ywum ke nywi yon. ¹⁹Son, mè Piêr bon lè Jân fyonnzi lè bon le: «Byin ne', byin yen ke swi' Mvènnswæb lwen le mmwumnzi yin ye lwu, kè mmwumnzi Mvènnswæb? ²⁰Ti lè ɓwi', ɓwi' wòli kan ɓwi' byinnò' ñshè swum se ɓwi' yennâ, lè she ɓwi' ywã.» ²¹Bwum klwækea konndi bon yisi, lè be kà pæ' fyà' lè bon, mbòki ne bon cinni kân mbyi ne bon ye bon vènè' yennzi nun. Ntwi' se be be ñkwìn bwum yi. ñkwìn bwum be suku' Mvènnswæb twuli lè swum se nun cii. ²²Mwum ne cinne ñkimmò' lè hilea me Piêr, be lè à ti kènni d'wum mwum nyi ɓlàn.

Ñkeli ye bwum Mvènnswæb be keli

²³Be pæ' fyà' lè mè Piêr bon lè Jân ðin, be fyôn be ñkwìn bwum yan nun. Be d'unmi bon shè wè tà she mè ci-zwi' me ci-mfe sàtikà' bon lè bwumñkæm me Yuda leli. ²⁴Bwùlu ywã' ñzà' le' yi hwæn, be d'unmi Mvènnswæb keli lè ñlim fò' le: «Ce Nswæb ndwun, wù ne fò' d'eb lè ngyô' wan, wù fò' ti ku' mlà' lè ywum ye mla' ñji hwæn. ²⁵Wù ne lele ke ñwum Dàvìd, mbibea nye' nyè cikpu' nywù, à shè ke ñkimmò' Mpùn Nsanmi le:

“Yã ñwali ye ye mè kyìn bwum ta wali yi?

Yã me le' mpwìnpwìn ne bon ta sunnda' ni?

²⁶Mè mvèn klwækea be ngyô' wan nun swolea mbanmban.

Be ti ñwum fò' lè ɓwùlu ɓã be d'wi wì lè Nyeli nye' Mvènnswæb ne cinni ywum hwæn,

lè ti **Kristò**, mwum ne nun fyie ngyô' wan.”

²⁷Ntwi' à si ɓwi' ke nlimmì nun lwen le Èròdè bon lè Pònsè Pilatwù sunnda' ñwum bon lè mè kyìn bwum, lè bwum Izràèl ndo' ke nsòn ton ye nun. Be sunndi ñwum ke nywi ci-she nsanmi nywù Yesù Kristò nun, nun

ne wu yænne lè Ci-nswæti ðwum. ²⁸Ke nci ye ðe cie li, ðe lwinnzâ swum se ðe lè wù kèâ lè ñkimmɔ' ywù ke nyili ywù nun ñdikà' ñwè.

²⁹«Nyeli nye', ywɔ' fe' wě ñzǎ' le' nyisi ye ta bon kwean ñwum. Bwi' ðe mè cikpu' ðyù, cì le ðwi' she ñzǎ' le' ywù mwù zwò. ³⁰Kpa' ðwi' lè ñkimmɔ' ywù, ðǎ ðwi' fòsi mè ñgwènñgwèn kimnzi ke jin cikpu' nsanmi nywù Yesù nun, ðwi' ci yi kikeàn, lè yi hilea mèan.»

³¹Kwan se bon mlɔ' ñkeli hwæn, cici se bon swali nun funnzi. Be fyôn lwinnɔa lè M̀p̀ùn Nsanmi bon hwæn, ðe ðunmi le'-Nswæb shě mwù zwò.

Lwu nlim ke ñkwìn ðwum Mvènnswæb nun

³²Ñkwìn ðwum Mvènnswæb ðe ðæti lwen, ðe ðe ñwum fɔ', ñdɔ' ðe kǎn shè le lwen nyě nun cinni ðe ñyon nun kyishon, ñdɔ' ðe swum cinni, lè lwikwǎn ne cinni. ³³Mè ci-ntwum Yesù Kristò ðe shitàkwù nyimní ywi Nyeli nye' Yesù Kristò ðyi lè kim. Li, ñngǎnni Mvènnswæb ðe lè bon, bon hwæn. ³⁴Swum ndɔ' ðe kǎn ñdɔ' shi ke nyinnim shan nun. Ntwi' se ðwum ðyan ðye cinne mè ndem lè mè nye nun, ðe ðe bon kyì lè ðe kiin lè lõn màzwùm, ³⁵ðe fe yon fya' me ci-ntwum Yesù Kristò. Swum ndɔ' ðe mwum nyan ndɔ' shini, mè ci-ntwum Yesù pæ' lõn, ðe fe nun, à cì swum màzwùm nun. ³⁶⁻³⁷Mwum nyan ndɔ' ne ðe ðe lon le Jòsê' lisae ðwùlu kwù kèn lwen màzwùm. À kyì ndem nyon ne nun cinne, à shì lõn, à fe fya' me ci-ntwum Yesù Kristò. (Mwum màzwùm ðe ke mvu ðwum Lèví nun, ðe yee nun ke Shîpè. Mè ci-ntwum Yesù ðe nun lon le Bàrnàbâ, sù jin màzwùm ni le: ci-ntètì ðwulu zwùm.)

Ànànià bon lè m̀myon Sàfirà

5 ¹Mwum ndɔ' ðe kwe, jin shon ðe lè Ànànià. Be kyì kpinnzò' ñgyɔ' shan bon lè m̀myon Sàfirà, ²Ànànià gwùmnnzi làn m̀bo' lõn, lè m̀myon ni nlimmì nun. À shii ñdù' lõn, à kin fe fya' me ci-ntwum Yesù.

³Piêr shè lè nun le: «Ànànià, yen se ci ñlim ywù lwìn lè mè le' Satæn, han wù ðunmi M̀p̀ùn Nsanmi pòkea lè wù gwùmnnzâ làn m̀bo' lõn ndem, wù le, wù fi hwæn? ⁴Lè wù kà kyì kpinnzò' ñgyɔ', swù se ðe, ke nyè ye wu kyì son, lõn ðe ywù, ba li? Ti, wù bàkai ke mwu ywù nun le, lè wù kà cì pa' le' si? Mè m̀b̀wèb ywù yen kan ðwum, son, ye ta M̀v̀ènnswæb yenni.» ⁵Ànànià ywɔ' ku' ñzǎ' le' yi ðin, à pyì ñgyɔ', à ywi. Bwum ðe ywæ le' màzwùm hwæn, yi ðun bon zwum. ⁶Mè mbìpàn ðwum ndɔ' ðen kwe, ðe ðwi' nun lè kwokwo, ðe she nun, ðe ken gwùm ñgyɔ' ñji.

⁷Kwan lan ðe kwæ', m̀myon ðun næm, à limmi kan swum se lannzi mbyì ke nywi ywon. ⁸Piêr cibbi lè nun le: «Lòn ye ðyin kyii ndem nun, yon ye ye hwæn ye?» M̀lib ni yili, nun le: li ne bon bi kyii. ⁹Piêr ywɔ' li, à shè lè nun le: «Yen se ci ðyin sunndi ñwum ðǎ ðyin she mè m̀b̀wè' lè M̀p̀ùn Nsanmi shikì ðyin yi nun? Ce fe', ðwum ðe gwummi ywù ton ñwum ðònmbiyi, ðe ye wù shekea jene.» ¹⁰Ke fya' zwem ñnywèn, m̀lib ni pyì me

kwù Pîêr, à ywi. Mè mbìpàn òwum ton bi òun næm lè mlib ni ti òywi. Be sheka' nun, be ken nun gwùmmi ke moan ywon. ¹¹Yi òun òkwìn òwum Yesù hwæn zwum, lè òwum bye be le' màzwùm ywòkea nun hwæn.

Yi hilea ye mè ci-ntwum Yesù be ci

¹²Mè ci-ntwum Yesù Kristò be yi hilea cì lè ywum ògwulea nun ke nyinnim òkwìn òwum. Be be òyi ke pa' Sàlòmôn nji mbanmban. ¹³Òwum be be lè be kè kife' mwù ke nywi Yesù Kristò be kàn lwùm kwemmi lè bon, son, be be mè ci-ntwum Yesù kyibsi. ¹⁴Mè òwèb lè mè yib bye be yònni ke mbyi Yesù Kristò nun yæki màn mbyimbyî, lè be konndò' bye mbyî zwem. ¹⁵Han òwum òunmi mè ògwèngwèn shi ke me moan mbyi, be nonnzà' bon ke me ndòn nun, be nonnzà' ti ku' byindò' ke yi kè nun, bǎ kwan se Pîêr yě lǎn, fyinfyinni shon fyi òdò' nywi ke òkwìn yan nun. ¹⁶Òwum mèan be kònni hwenniì me nsòn ne me mbeti, lè be ta kìn Yèrusàlèm. Be shí ti ku' mè ògwèngwèn byan, lè òwum bye mè mpùn mbyibbòa be nywi. Hwæn li, be kimnzi bon.

Ñdikà' òmwumzi Mvènnswàb lè she wù yě mwum wan mwumzi

¹⁷Mwumòkàm mè ci-mfe sàtikà' nyenswàb ndwun lè òwum bye be lè nun, òwum màzwùm be òkwìn ye be be lon le mè Sàdùsièn. Ònim wa' bon zwum lè mè ci-ntwum Yesù Kristò, be òunmi swum se be ye bon cì kèbbi. ¹⁸Be bæen bon, be ken bon twòda ke nye ne be ta òwum hwæn twòda nlim. ¹⁹Son, kpòn kìn pyî, cikpu' Mvènnswàb ndò' wai ke òeb, à kìn bon mè òwum nye wò, à kwannzi bon, à shè lè bon le: ²⁰«Kènnèni, byin òyi ke nyenswàb ndwun, byin she òkwìn òwum òzǎ' le' ye pa' tòn she nywàb nun». ²¹Mbòki ne bon ywò' li, be shikpon hwili, be ken nyenswàb ndwun, be òunmi ywum lisea lè òwum.

Mwumòkàm mè ci-mfe sàtikà' nyenswàb ndwun lè òwum bye be lè nun, ke fya' yan nun, be swòsi òwum klwòkea hwæn lè òwumòkàm me Izràèl hwæn lè bon sunndi le' ndò'. Be fyi mè suzàen bǎ be twèlì mè ci-ntwum Yesù ke nye njè. ²²Son, kwan se mè suzàen ben ke nye njè, be cinni kan bon, be byiti mwù be. Be ben, be she lè bon le: ²³«Òwi' cinni nye njè òdòwa lwen wě tà she nun tǎ be, mè mbòn bi kwe òwum bònmbi, son, kwan se òwi' wo nye, kwo mwum mbo' òwi' yen kan.» ²⁴Ci-zwi' mè suzàen nyenswàb, lè mè ci-zwi' me ci-mfe sàtikà' nyenswàb ywò' òzǎ' le' màzwùm, be limmi kan swum se be ye le' ke nywi mbwu ye mè ci-ntwum Yesù Kristò òwu. ²⁵Son, mwum ndò' kìn bon shè le: «Òwum be byin ki nye njè bi, bon be bye òyi ke nyenswàb ndwun bi, lè be ta òwum ywum lisea.» ²⁶Ci-zwi' mè suzàen ywò' li, à wa' kèn lè mè suzàen byon. Be ben kwe, be telì bon sèbi, be kiin ben ke cì òwumòkàm lè bon. Ntwi' se yi be bon kwènni lè òwum làkì nyeni lè bon, be ywummò' bon lè mè ògwò'.

²⁷Kwan se be ben lè bon ke swi' òwumòkàm, mwumòkàm mè ci-mfe sàtikà' nyenswàb ndwun cibbi lè bon le: ²⁸«Òwi' kænne kàn byin òlìsà'

ywum fe ke jin mwum tòn ni nun? Cèèni le fe', byin lwinnzâ Yèrusalèm jene le ywum ye byin ta lisà'. 'Byin yili le byin swi bwi' òndwèn mwum tòn ni mwu.»²⁹ Pìèr lè b̀wùlukwæ̀n byon fyonnzi lè nun le: «Ñdikà' le bwi' mwumnzì M̀vènnswæ̀b lè she bwi' ye b̀wum wan mwumnzì. ³⁰Byin ywummæ Yesù ke ngæ' mè b̀ɔɔ' zwem lè à ywi. Son, M̀vènnswæ̀b nyè mè mbibea bye' be d̀won yimnzâ nun ke ywi nun. ³¹À wasâ nun ke fya' jì yon, à kè nun m̀vèn ndwun, à b̀e tì Ci-nswæ̀ti. Nun ne ye cì òkwìn b̀wum Izràèl kwebsi m̀b̀òkì tòn nyan, M̀vènnswæ̀b zùsì tì ku' bon mè byebbi nyan. ³²Bwi' bi yì shìtàkwù ywum màzwùm hwæn. M̀pùn Nsanmi ni tì ku' shìtàkwù, nun ne M̀vènnswæ̀b fe lè b̀wum bye ta òwum yon ywo.»

³³Ke nywò' ye b̀wum klwòkea ywò' òzæ' le' yì, òlim d̀unmi bon fyaki zwum. Bon le: bon wu byi. ³⁴Son, mwum Fàriziè̀n ndò' be kwe, jin shon be le Gàmlìè̀l. À be òlisà' mè lwuà M̀òizè. Mwum hwæn be nun tweli òkyibli. À wa' zwò ke nyinnim b̀wulu nun, à shè le b̀e kwannzi fe' mè ci-ntwum Yesù wan kwæ'. ³⁵Be kwannzò' bon wan, à kà shè lè b̀wùlu le: «Òkwìn b̀wum Izràèl, kònèni lè swum se byin yili byin ci lè b̀wum ton b̀e. ³⁶Byin limmì le kwan læ̀b kife', mwum ndò' ne jin shon be le Tèdasi kweân, à be nun ne' kè ke pa' mwum òkæ̀m̀kæ̀m ndò' nun, li, b̀wum ndù' nnyì be nun d̀won nyè. Son, b̀e wu nun, b̀wum bye be nun d̀won nyè nywæ̀li, fyà' she yan ndwu'. ³⁷Be nyè yì, mwum ndò' ne jin shon be le Judà kònndì tì kwan ke kwan se b̀e be sànsimàn cì nun, à b̀e mwum Gàlilè. À kònnde tì ku' b̀wum tweli ke fya' yon mèan. 'Be kònndì tì ku' nun wu, b̀wum byon nywæ̀la' tì m̀banm̀b̀ò' li. ³⁸Son se ci mùn shè byin le, ba byin ke tì b̀wum ton be fyà' nywi, dònzèni bon lè b̀e ken, ntwi' b̀eshe læ̀m shan si she b̀wum, se ye ku' nywæ' d̀in wè tà she ye m̀byì nywæ'. ³⁹Beshe son si ku' she M̀vènnswæ̀b, byin wòli kan byin nywæ̀si son. Cìèni kon, byin læ̀kì sem be lè byin d̀wià twù' lè M̀vènnswæ̀b.» Gàmlìè̀l mlò' òlèli hwæn, b̀e d̀yi ku' ke òwum yon nun.

⁴⁰Be lòin mè ci-ntwum Yesù be næ̀m, b̀e ci b̀e b̀ò' bon lè mè m̀ò', b̀e kænni bon le ba byi bi leli tì m̀byì ke jin Yesù nun. Ke nyè yì, b̀e pæ' fyà' lè bon. ⁴¹Mè ci-ntwum Yesù wa' kwe ke swi' m̀b̀wòkì lè òdàli, ntwi' se b̀e yenne le M̀vènnswæ̀b twele bon lè b̀wum òkæ̀m̀kæ̀m bye woli b̀e yen vènè' ke ntwi' jin Yesù. ⁴²Be nyè yì, b̀e b̀e kàn kwìn lè òlisà' ywum ke nyenswæ̀b ndwun nun. 'Be kònndì tì yòn ke m̀e nye lè b̀e ta Òtwum Lwen shè ke nywi Yesù Kristò, Ci-nswæ̀ti ne M̀vènnswæ̀b fyie ògyò' wan.

Bwum shanm̀bi bye be mè ci-ntwum Yesù kpea

6 ¹Ke kwan màzwùm nun, m̀b̀òkì ne b̀wum bye be m̀byi Yesù d̀won be kònndì, mè Yudà bye wae ke kyò' cinni le' lè m̀e Yudà bye be òdù' myi. 'Be b̀e fyonni le byi bi ta mè kwèb m̀e yib nyan limnzì kwan se b̀e b̀e jì kyìilea mè ògyinngyin. ²Yì kì-wùm blàn b̀i m̀e ci-ntwum Yesù Kristò b̀wòkì b̀wum bye be m̀byi Yesù Kristò d̀won hwæn, b̀e she lè bon

le: «Se ba ke mbyi nun beshe bwi' donnzi òshě le'-Nswàb, bwi' lwinni lè òkyillà' ji. ³Mè ògyinni, li ne se yili le byin yæn kì-shanmbi ke nyinnim shin nun, bwum bye byin limmi le à bi bwum òkàmòkàm bye cinni kon, bye lwinni lè M̀p̀ùn Nsanmi. Li, bwi' ye fon kě ke mwu she màzwùm nun. ⁴Ti lè bwi', bwi' ye lwùmnì lè òshě le'-Nswàb, lè òkeli yon.» ⁵Ñzǎ' le' màzwùm lwuka' mwum hwæn nlim, be yæn fon shanmbi, mè myin nyan be le: Ètièn, mwum ne be lwinni lè M̀p̀ùn Nsanmi, à t̀l̀à tì zwùm lè M̀v̀ènnswàb òzwònzwò', Filipò, Plòkòl, Nìkànòl, Tìmòn, Pàmèná, lè Nìkòlá mwum ne wai Àntiyòshì ne be kwan ndò' lè à yònnà fya' me Yuda nun. ⁶Be yæn fon hwæn, be òyili fon ke swi' me ci-ntwum Yesù Kristò. Mè ci-ntwum Yesù keli ke nywi yæn, be sata' fon mè fyà' nywi.

⁷Ke kwan màzwùm nun, le' M̀v̀ènnswàb be f̀s̀i kèn mbyimbyì lè mwù. Mè ci-ndwòn mbyi Yesù Kristò be màn ke Yèrusàlèm òzwònzwò'. Ke nyinnim shan nun, mè ci-mfe sàtikà' nyenswàb be kwe m̀èàn, bye yonni mbyi Yesù nun.

M̀b̀æn ye be b̀ænnè Ètièn

⁸Mwum nyan ndò' nyě jin shon be le Ètièn, be lè M̀v̀ènnswàb ògànnà nun, à cinni òkimmò' nywi òzwònzwò'. À be yì hìlea cì lè yì kikeàn ke nyinnim òkwìn bwum nun. ⁹Byindò' lè bwum twò' Ètièn zwi' nywi lè byinnzi. Bwum màzwùm be bwum bye be lon le «òkwìn me son libbea». Be be mè Yuda bye wai Sirèn, byindò' wai Àlèzàndí. Be swòli lè mè Yuda ndò' bye wai Silisí, lè bye fya' Àzì nun, be òunmi mè kpaka' le' ndò' òwikea lè Ètièn. ¹⁰Son, be wòle kán be lan nun ke le' nun, ntwì se nun be leli lè òlìmmì ye M̀p̀ùn Nsanmi tà nun fe. ¹¹Li, be kàb mbyi ne fon ye nun byebbi cì. Be òunmi bwum òfèbbi lè fon she le byi bi ywòl Ètièn tǎ leli byebbi ke nywi Mòizè, à kònnò tì jin M̀v̀ènnswàb gwànnzi. ¹²Li, be òwumzi òkwìn bwum, lè bwumòkàm byan, kònnò lè mè cì-òlìmmì me lwuà. Be pyi Ètièn nywi, be b̀æn nun, be ken lè nun ke swi' òkwìn bwumòkàm. ¹³Be twele tì ku' mè cì-shitákùwù me m̀òwè' nyè. Be òunmi òyi ke nywi Ètièn le: «Mwum tòn ne tà ka lwùm òp̀ùn tweli lè òleli byebbi ke nywi nyenswàb nsanmi nyè', à le' tì ku' byebbi ke nywi me lwuà Mòizè. ¹⁴Bwi' ywò' se kwan nun òwum le Yesù mwum Nàzàrê' yě nyenswàb ndwun ne kyèa, à kwebsi yì b̀è' ye Mòizè òwì bwi' lè yon.» ¹⁵Bwumòkàm bye be nye m̀òwòki hwæn swi Ètièn mè me' nywi, be yen fli me' shon tì wě tà she cikpu' M̀v̀ènnswàb nyě òfèb.

Ñzǎ' le' ye Ètièn lele

7 ¹Mwumòkàm mè ci-mfe sàtikà' nyenswàb ndwun cibbi lè Ètièn le: «Le' se si lèòkàm?» ²Ètièn fyònnzi lè nun le: «Mè ce lè mè ògyinni, ywòcèni fe' swum se mùn yě byin shě se. M̀v̀ènnswàb ndwun bwùmne ke Mèsòpòtàmì ke swi' mbibeà nyè' Àbràhàm. Be kwan si lè Àbràhàm

tòn kife' ke Kàrân. ³Mvènnswæb shè lè nun le: “Donnzi òsòn ywû lè ßwum byû nun, wù kèn ke ñgyo' ne mun yě wù lisea nun.” ⁴À ni wame ñgyo' mè Kàldèèn ni, à kèn tòn ke Kàrân. Ce nyon ywime nun kwe fya', Mvènnswæb ci à wai ke Kàrân, à kin ke cici se byin ta tòn jene se. ⁵Mvènnswæb fee kàn nun kpinnzò' ñgyo' ndò', kwo fe' cici ñkè kwù. Son, à cià nun ñkàli le nyí ni yě ñgyo' ni cinni kwan ndò'. Mvu ßwum nyí yi ye ße kwan hwæn lè ñgyo' màzwùm. Mvènnswæb cie nun ñkàli yi li, lè Abrahâm ye kife' mwen.

⁶«Mvènnswæb kònnði tì nun shè ße le: “Mvu ßwum ywû ye tòn ke nsòn kyìn, ße ye ße kwe mè son, ße yennzi ßon vènè' ke ðwùm ndu' nnyi nun. ⁷Son, ßwum ße ßon ye son cí fya', mùn yě ßon kyità' lànnzi. Ke nyě màzwùm, ße ye wa' kwe, ße kiin mùn ða fe ñgyo' ne nun.” ⁸À lè' hwæn li, à jine ñgwòn lè Abrahâm. Swum se ðyi shitàkwù ñgwon màzwùm, à si ñfun ndùn. Li ne cie Abrahâm ye Izà', à ci ße ðunnzi nun ñdùn ke nyě ñgyin shanmbi. Izà' ci ku' mbanmbò' lè mwen nyon Yàkòb li, Yàkòb ci ku' làn nyon lè ßwen wùm ßlàn ßí byon, bye fyonni mè ñgyi ßwum Izràèl.

⁹«Mè ñgyi ßi ðunmi ñgyinni nyan Jòsè' byìnnzi, ße kyìl nun lè mè ci-ñkyì sem, ßon ße kenne lè nun ke ñgyo' Èjìb. Son, Mvènnswæb ße lè nun, ¹⁰à nywæsì nun ke me vènè' nun. À fe nun kon ke swi' Fàràròn, mven ndwun ne ke ñgyo' Èjìb nun. Mven ni ywæ lwen lè nun, à kè nun mgbè ke ñgyo' Èjìb. Ðwòn mven hwæn, nun ne ße tì lè nun.

¹¹«Ke kwan màzwùm nun, ñjè ndwun ndò' pyi ke ñgyo' Èjìb lè ñgyo' Kànân nun hwæn. Mè ce bye' ße kàn ti lwùm swum ji cinni tí. ¹²Kwan se Yàkòb ywò' le mven yi ke ñgyo' Èjìb nun, à fyi mè ce bye' kàmmí mfyi she zwimbyi' kwe. ¹³A kin ßèn kàmmí mfyi me mbi, Jòsè' ci mè ñgyinni byon limmì nun, Fàràròn limmì ku' mvu ßwum ye Jòsè' ße nlim. ¹⁴Jòsè' fyi ßwum lè ße tweli bùba nyon Yàkòb lè ßwum byon nun hwæn. Bwum màzwùm ße ßwum mwum shanmbi ßlàn shæn. ¹⁵Li ne ci, Yàkòb ni yème mbyi Èjìb ni. Ke kwe ne nun ywi lè mè ce bye' nun hwæn. ¹⁶Be shí yi ðwon yan, ße kiin yon ké ke mbyù' ne Abrahâm hwinne lè lòn ke fya' ßwen Èmòr. Mbyù' màzwùm ße ke cici se ße ta lon le Sishêm.

¹⁷«Ke nyě yi, kwan se kwan nlwinnzi ñkàli ye Mvènnswæb cie lè Abrahâm ðunmi kwemmi, mvu ßwum ye' ðunmi fòsi màn ke ñgyo' Èjìb nun. ¹⁸Mven nyě ðin ndò' nòn gba' lwun, à ðunmi ywò' ße ke ñgyo' Èjìb nun, à limme kàn Jòsè'. ¹⁹À poka' ßwum bye', à yennzi ßon vènè' lè she. À ci ßon ðòlè' le byi ßi nzwonnzi ßwen fya' byi lè byi ywi. ²⁰Ke kwan si se ße yee Mòizè. Lwu mwen màzwùm kwean kyi. Bwum byon gwumme nun ke næm mè nywi' lê, lè ße ta nun ðí. ²¹Kwan se ße ken nun nzwonnzi, mwen Fàràròn nyě mlib kèn nun cinni, à she nun, à kè nun wě mwen nyon nyě nun ye. ²²Mbòki ne Mòizè twu nun fya', ße lisa' nun ywum ye ñlimmì ßwum Èjìb cinni hwæn. Li, Mòizè fyònni mwum ne cinni ñkimmò' ke nzæ' le' yon nun, lè tì ke ywum cí yon nun. ²³Kwan se Mòizè wòli ðwùm mwum

nyî, ñlim yæ' nun zwum lè ñkën nyen ðwum Izràêl bye yì lim yon. ²⁴À bèn kwe, à yen mwum Èjìb ndo' tã mwum nyon ndo' vènè' yennzi, kwan se nun dunmi mwum nyon yè, à ðo' mwum Èjìb, à wu. ²⁵À be làn nyon fòkea le ðwum Izràêl bi ye limmi le Mvènnswæb ni yè byi nywæsi ke nywi yon. Son, ðwum Izràêl cinne kãñ mfòkà' yon yi. ²⁶A kin bèn shikpon fò', Mòizè cinni ðwum Izràêl ta twù' ðwì ke nyinnim shan nun, à yili le nun yæmnozà' bon le', à shè lè bon le: “Mè ñwè byêm, byin bi mè ñgyinni, yen se byin ta byin ne' vènè' yennzi nun?” ²⁷Nyè bi ñkimmi ke nyinnim shan nun twòti Mòizè, à shè lè nun le: “Wen ne ke wu m̀vèn ke nyinnim she' nun lè wù linno' ðwi' kyitàè'?” ²⁸Wù yili le wù wu tì ku' mùn wè tã she wù wue mwum Èjìb ðün?” ²⁹Mòizè ywò' ñzàè' le' ne tòn ni, à yean, à gwùmni ke ñgyo' ne be be lon le ñgyo' Mèdiàn. Ke kwe ne nun yee ðwen bi.

³⁰«Mòizè kèn wòli kwe ðwùm mwum nyî, cikpu' Mvènnswæb ndo' ðwùmni nun swi' ke ñlim kyo' ke moan kpa' Sinàì. À ðwùmne ke mpè win nun ke kpo kàè' ndo' se be Mòizè nyànni ke swi'. ³¹Mòizè ðo', à shè nun ken lè swum se tã lànnzi ce kwukwæ', ñkwu Mvènnswæb dunmi leli kwe kpo kàè' nun le: ³²“Mùn ni Mvènnswæb nyè mè ce byû Abrahâm, Izà', lè tì Yàkòb be ðwon.” Mòizè ywò' li, à dunmi gwennzi nywi, à lwùm kan tì me' wasi, à ce kwe. ³³Mvènnswæb kà shè lè nun le: “Nywæ' mè diba' byû, ntwi' cici se wù ti ñlim se, à si ñgyo' nsanmi. ³⁴Mùn yennà vènè' se ðwum byêm ta yen ñgyo' Èjìb nun, mùn ywò' tì ku' kun shan, li ne mùn kìn lè mùn nywæsi bon. Jene, mùn yè wù fyi ke ñgyo' Èjìb nun.” ³⁵Mòizè mbò' ne bon byinnòe mbyî, bon shee lè nun le wen ni ne ke nyî m̀vèn lè nyî linno' bon kyitàè', nun ne Mvènnswæb fyi wè m̀vèn, à kònnði be ci-nywæsi ne yè ðwum Izràêl nywæsi. Cikpu' Mvènnswæb ne ðwùmne ke kpo kàè' nun ni be nun ñkimmo' fe ke nywi. ³⁶Nun, Mòizè ne cie ywum ñgwulea, à ci yì hilea ke ñkwannzi ye nun kwannze ðwum Izràêl ke ñgyo' Èjìb nun, lè tì ku' ke ðu' ndwun ne be be lon le ðu' mpèan, lè ke ðwùm mwum nyî ye bon cie ke ñlim kyo'.

³⁷«Nun ne mwum ne shèe lè ðwum Izràêl le: “Mvènnswæb yè byin ci-ñleli ke ñwum yon nun ndo' fyii wè mùn, à yè kwan ke ðwum byin nun.” ³⁸Nun ne konnde tì be lè ñkwìn ðwum Izràêl ke ñlim kyo', à be lè mè mbibea bye' bon lè cikpu' Mvènnswæb ne be leli lè nun ke mwu kpa' Sinàì. Nun ne be ñzàè' le' Mvènnswæb ye tã ðwi' ñzison fe ywò, à shè ku' ðwi'. ³⁹Kwo fe' li, mè ce bye' byinnò' ñywo' le' shon, be pælò' nun be lè fyà' mè'. Ñlim yan su' kènnò' be ke Èjìb. ⁴⁰Be kà shè lè **Àrôn** le nyî ni ci bon m̀vènnswæb ndo' ye ye bon kènnzi. Ntwi' se bon bi limmi kan swum se cinni Mòizè màzwùm ne tweli bon ke ñgyo' Èjìb nun. ⁴¹Li, ke ñgyìn màzwùm nun, be fò' mwen nje, be fe sàtikàè' ndo' lè fòkì màzwùm. Be dunmi dàli lè she se mè fyà' byan ci.

⁴²«Mvènnswæb yen li, à donnzi bon le byi bi ci swum se byi bi yili, lè byi mwumzi mè nywæ' bye ðeb. A si wè tã she be kò' ke ðewá

Mvènnswàb nun le: “Bwum Izràêl, mùn ne byin be kăn mè nyàm fe lè yì sàtikàè' nun ke ðwùm mwum nyí ye byin ci ke nlim kyò'. ⁴³Son, byin be kèn lè ywum ndwòki me swàb Mòlò', lè fòkì nywà' Rèfàn, mè swàb bye byin fòe bǎ byin mwumzi bon. Son se swum se ye ci, be twe' byin làbbi, be lan **Bàbilòn** ñgyò' lè byin.”

⁴⁴«Mè mbibea bye' cinne ðwun se be be swità' lè plè, she be lè yì blon lwuà nlim, kwan se bon be kèn ke nlim kyò'. Dwun màzwùm be wě tà she Mvènnswàb yile le Mòizè gwe. Ntwi' se Mvènnswàb shě lè Mòizè le nyí ni ci ku' nyí wě tà she nun lisa' nyí. ⁴⁵Dwun si be fya' me mbibea bye' bye ðwonḡgea bye mbyí. Kwan se Jòzwè be bon kènnzi, be shí nye ni ke ñgyò' ne be yee fya' me kyin ðwum bye Mvènnswàb fyinni ke swi' shan. Nye ni tòn kwe, han a kiin bèn kwan mvèn Dàvíd. ⁴⁶Dàvíd cinni ḡḡgàenni Mvènnswàb ke nywi, li, à ða Mvènnswàb le nun yili nun gwe nye lè nyí, Mvènnswàb nyě Yàkòb be ðwon. ⁴⁷À ða li, Mvènnswàb byinnò', son, mwen nyon Salòmôn ne kiin nye ni gwe be.

⁴⁸«Son, Mvènnswàb tà ka tòn ke nye ne ðwum be gwe lè mè fyà' wě tà she Èzai, ci-nleli ke ḡwum Mvènnswàb nun shè le:

⁴⁹“Mvènnswàb le' le: Deb si gba' tòn shêm,
 ḡgyò' wan be ku' cici nsata' me kwù shêm.
 Yǎ pa' nye se byin woli byin gwe ku' mun?
 Yǎ cici se woli se be cici me yinni shêm?”

⁵⁰Ywum ye ton yi hwæn, mùn ne cì kan yon lè fyà' yêm?” »

⁵¹Ètièn kòndi bon shě le: «Byin mè ci-mwù kimmi, mè nlim nyin ni ñshimma, mè ywi' konndi be ðwòkea, byin làkì ñlon ye Mvènnswàb tà byin lon ywo. Kwan hwæn, byin ta Mpùn Nsanmi pàli lè fyà' mè'. Byin yilâ jin me mbibea byin. ⁵²Yǎ ci-nleli ke ḡwum Mvènnswàb nun ne tòn ðin, mè mbibea byin shi nun vènè' yennzi? Be wue ðwum bye be mbèn mwum nsanmi shě. Jené, byin feâ mwum nsanmi ni fyà' wan, byin wu nun. ⁵³Byin be ywòâ mè lwuà Mvènnswàb ke ḡwum me cikpu' byon bye ke ðeb, son, byin tà ka bon lwùm ðwonnzi.»

Ywi Ètièn

⁵⁴Mè ci-mbòki ywò' ñzàè' le' màzwùm, ñlim ðunmi bon fyaki zwum, be ðunmi myin ji lè Ètièn. ⁵⁵Ètièn be ñlwinni lè Mpùn Nsanmi, à wasi me' ke ðeb, à yen ñtwu Mvènnswàb lè Yesù ni ñfyi ke fya' ji Mvènnswàb. ⁵⁶À shè lè ðwum le: «Ceènì fe', ðeb si lwon, mùn yen **Mwen Mwum** ni ñfyi ke fya' ji Mvènnswàb.» ⁵⁷Be ywò' li, be kwusi nun mwu kimmi lè be ta mè ywi' shimma. Be swi nun nywi bon hwæn, ⁵⁸be twelò' nun mbeti nsòn, be ðunmi nun ywummòa kwe lè mè ḡgwò' bǎ be wu nun. Yì shitàkwù be mè plè byan kwinnèa ke me kwù mbipàn mwum ndò' ne be be lon le SÌl. ⁵⁹Kwan se be be Ètièn ywummòa lè mè ḡgwò', à be Mvènnswàb keli le: «Nyeli nyèm Yesù, yě mpùn nyèm.» ⁶⁰À keli li, à swummi lè mè ðwi, à

kun lè ìkwu kimmi le: «Nyeli, ba wù kè bon byebbi tòn ne ke mwu.» À leli ñzǎ' le' ton yi, à d̀wɔki ku' nun me'.

8 ¹Mwum ndɔ' be kwe, jin shon be le S̄l. À be ñwum fɔ' lè bon ke ñwu ye bon wue Ètìèn nun.

Ñyennzi vènè' ye S̄l be ñkwìn ßwum Yesù vènè' yennzi

Nywo' màzwùm ne ñyennzi vènè' ñkàmñkàm dunme ke nywi ñkwìn ßwum Yesù ye be ke Yèrusàlèm. ßwum Yesù hwæn nywæla' ke me nõnnòn Jùdè nun lè nyè Sàmàrì. Sàn suku' mè ci-ntwum Yesù Kristò.

²Mè ci-ndwɔn Yesù ndɔ' wa', be ken d̀wɔn Ètìèn sheli, be gwum son ñgyɔ'. Be kwe nun ñzwɔnzwɔ'. ³Ti lè S̄l, à be làn nyon lwùmni lè ñzæbsi ßwum Yesù. À be d̀un mè nye mè nye, lè à tǎ ßwum Yesù mgbunnzai wan, kwo fe' ñd̀wɛb, kwo fe' m̀lib, lè à tǎ bon d̀wí nye njè.

Ñtwum Lwen ye Filipò be lan Sàmàrì shè

⁴ßwum bye nywæle bi be kèn yì cìcì yì cìcì lè be ta ñzǎ' le' Ntwum Lwen Yesù shè. ⁵Filipò ne kenne ke nsòn Sàmàrì ndɔ', à d̀unmi Ñtwum **Kristò** shè lè ßwum be kwe. ⁶Kwan se mè ñkwìn ßwum ywo' ñzǎ' le' yon, be yen ti ku' yì hilea ye nun be cikǎ', be nonnzi mè ywi' ke swum se nun be leli hwæn. ⁷ßwum mèan bye be lè mè mpùn m̀byibbɔa ke nywi, mè mpùn màzwùm be kwan lè à tǎ kun ßwùmni. Mè ñlɔ̀lɔ̀' lè mè d̀yem d̀yem mèan konndì ñkimmɔ' cinni. ⁸Li, ñd̀ali twun d̀un nsòn màzwùm nun.

⁹Ke kwe nsòn màzwùm nun, mwum ndɔ' be kwe, jin shon be le Sìmôn. À be nun ne' tweli lè mwum ñkàmñkàm ne làn ßwùlu. À be majì cì, lè ßwum bye kwe nsòn màzwùm nun hwæn ta nun kwulea. ¹⁰Bon hwæn li, ñdikǎ' mwɔ' lè mwumñkàm, be be mwù nõnnzi, be ywo' swum se mwum tòn ni tǎ shè, lè be ta le' le: «Nyè lè mwum cinni ñkimmɔ' Mvènnswæb yon ne', ñkimmɔ' ye be ta lon le ñkimmɔ' ye twun.» ¹¹Be be mwù ké lè nun li, ntwi' se be lè kwan ti ñgyɔ' she nun be bon ywum ñgwulea cikea lè majì nyon. ¹²Son, kwan se bon kin mwù ké be lè Ñtwum Lwen ye Filipò be bon shè ke nywi ywo' Mvènnswæb, lè ye ke nywi Yesù nun, mè d̀wɛb lè mè yib ci be jimnzi bon. ¹³Kwo fe' Sìmôn nun ne', à kè mwù ke le' se Filipò be shè nun. Kwan se be jimnzi nun, à yili kan tì le nun wa' ke moan Filipò. À be yì hilea lè ywum ñgwulea ye Filipò be cì ce ñwum lwon.

¹⁴Kwan se mè ci-ntwum Yesù Kristò ywo' be ke Yèrusàlèm le lan Sàmàrì yilá le' Mvènnswæb, be fyì Pièr kwe bon lè Jân. ¹⁵Mè Pièr ben ke Sàmàrì, be keli Mvènnswæb ke jin ßwum nywæb nun, ǎ Mvènnswæb fyì bon Mpùn Nsanmi. ¹⁶Ntwi' se be lè Mpùn Nsanmi kyìli kife' mwum nyan mbyì nywi. Be lè be ke bon jimnzi ke jin Nyeli nye' Yesù nun. ¹⁷Li, Pièr bon lè Jân sata' bon mè fyà' nywi, Mpùn Nsanmi kyìli bon nywi.

¹⁸Yen ne Sìmôn, ci-majì, yen le Mpùn Nsanmi tǎ mwum d̀un nywi ke nsata' me fyà' ye mè ci-ntwum Yesù sata' bon nun, à pàè' lòn, à yili nun

fe Piêr bon lè Jân, ¹⁹à shè lè bon le: «Ciêni lè mûn cinni ku' pa' ñkimmò' màzwùm, bã Mpùn Nsanmi kyilì ku' nywi mwum ne mun yě mè fyà' sati nywi.» ²⁰Son, Piêr kà shě lè nun le: «Lòn ywû ßwud' lè wũ ne' nun hwæn, ntwi' se wù tã fõkà' le wù wòli kim wù hwìn fe ðin Mvènnswæb lè lòn. ²¹Làn nywù ndò' bà fe, shìkì swum sheli swû ndò' ße fe le' se nun, ntwi' se mbàkà' ywû ßa zu' ke swi' Mvènnswæb. ²²Kwebsi lè mè mbàkà' ne wù ke nlim nun, wù ðãa Mvènnswæb ßeshe nun yili à zusi wù ßyebbi ne wu cì ke pa' mbàkà' se ßi wù ke nlim nun si. ²³Ntwi' se mûn yen le ñlim ywû yi lwinni lè mbànni ßyebbi, wù ße tì son mè le' mßyibbãa kwan hwæn.» ²⁴Simôn kà shě lè mè Piêr bon lè Jân le: «Byin ne', kelêni Mvènnswæb lè jin shêm, bã ywum ye ßyin le' yi hwæn làkì mûn cinni.»

²⁵Kwan se mè Piêr bon lè Jân mlò' ñdyi shitàkwù ke nywi Yesù Kristò hwæn, ße wa' kèn ße Yèrusàlèm. Kwan se ßon ße fyòðn ße, ße ße kèn ke me myi me myi ke ñgyò' Sàmàrí nun lè ße ta Ñtwum Lwen shě.

Kwan se mwum ndwun Ètìòpí ndò' yònnze ñlim yon

²⁶Ke ñgyin màzwùm nun, cikpu' Mvènnswæb ndò' shè lè Filipò le: «Wa' fe, wù kèn ke fyà' ye lan leànnji, ke mbyi ne wa' ke Yèrusàlèm à kèn ke Gazà.» Mbyi màzwùm ni ke nlim kyo'.

²⁷Filipò yè mbyi. À ßèn cì ndò' nlim mbyi, à yen mwum ndò', mwum ndwun Ètìòpí ndò' ne ße. Nun ne ße konni lè ñjònnði Kàndasi, mlib ne ße ñvèn ke ñgyò' Ètìòpí. Mwum ndwun ni kènne ßèn ke Yèrusàlèm bã nun keli Mvènnswæb. ²⁸Be lè à ti nun fyònnò' ße ðwon nyon. Mbòkì ne nun ße ke matwuà nyon nun ñtònmi, à ße ðewà she Èzai, ci-nleli ke ñwum Mvènnswæb nun kòkà' nzanngæa. ²⁹Mpùn Nsanmi shè lè Filipò le: «Kènne, wù cinni màtwuà ni.» ³⁰Filipò wa' lè mèli, à ßèn, à ywò' mwum Ètìòpí ni tã nzanngæa' ke ðewà Èzai nun. Filipò cibbi lè nun le: «Wù tã swum se wu tã nzanngæa' si ywòti?» ³¹Mwum ndwun ni fyònnzi lè nun le: «Mùn yě cì le mûn kà ywòti ßeshe mwum ndò' shì mûn son sannzi?» À shè lè Filipò le nyí ni naìn, nyí ni kiìn tòn mbeti nyon. ³²Cìcì se nun ße nzanngæa' ße le:

«À ße wě nzwùmngan ne ße ta tèlò' ke cìcì se ße kenme nun linni nun. Mbanmbò' lè mwun nzwùmngan ne tà ka yè ñwum lè mwum ne tà nun ñnywùn linni nywi, ã wèle kã ñwum.

³³Be twele nun wě swum ðin, ße ßyebbi nun kyità'.

Wen ne woli à shè le mvu ßwum ye nun ðonnnzi ye ye?

Ke fe ñgyò' wan ne ße pæle ñzison shon.»

³⁴Mwum ndwun ni kà cibbi lè Filipò le: «Shè zwù mûn mwum nyě ci-nleli ke ñwum Mvènnswæb nun leli nywi yon li. À tã leli lè nun ne', kè à tã leli ke nywi ndò' lè mwum?»

³⁵Filipò wèli ñwum, à ðunmi leli ke nywi me ñgò' màzwùm, à shè nun Ñtwum Lwen ye ke nywi Yesù Kristò. ³⁶Mbòkì ne ße lè ße ta mbyi yě

fya', be cinni mlă'. Mwum ndwun ni kà shě le: «Mlă' ye ye, yen se woli se kænni wù ñjimnzi yêm?» [37Filipò shè lè nun le: «Beshe wu tă zwùm teli lè Yesù hwæn, mùn wòli mùn jimnzi wù.» Mwum tòn ni fyònnzi le: «Ñlim yêm sheâ mùn le Yesù Kristò ni Mwen Mvènnswæb.»] 38 Mwum ndwun ni cì be ðyili nun màtwuà, be kyilò' ðu' bon lè Filipò. À jimnzi mwum tòn ni. 39 Kwan se bon kwan ke mla' nun, M̀pùn Nsanmi shelô' Filipò pèdin, mwum ni yen kan tí nun. Kwo fe' li, à yè mbyi lè ñlwuka' nlim.

40 Filipò kèn làn nyon kweɔn ke Àzò', à wa' kwe, à ðunmi Ñtwum Lwen shèkea ke me nsòn nyě nun be cinni mbyi nun hwæn, han à kèn ðèn ke Sèzàré.

Yesù yònnze Sól lè ci-ntwum nyon

(Mè she 22.6-16; 26.12-18)

9¹ Ke kwan si nun, Sól be su' shè le nun yě ðwesò' Yesù Kristò wu bon hwæn. À kèn ke cì mwumɲkæm mè ci-mfe sàtikæ' nyenswæb ndwun, à cibbi² le nyí ni fe nun yì ðewà ye ye nun ñkimmò' fe, bǎ kwan se nun yě ðèn ke me nyenswæb bye Dàmasi, nun cinni kwo ñdweb kwo mlib nyě tă mbyi Yesù Kristò ðwon, nun bænni nyí, nun kìn be lè nyí ke Yèrusalèm m̀kpæmmi.

³ Be fe nun yì ðewà fya', à wa' kèn. Ke mbyi nun, kwan se be lè à ti kwemmi lè Dàmasi, ñwannì twun ndò' ðwumni ñdikà' ñwaì ye ke ðeb, se kanni nun. ⁴ Sól pyì ñgyò', à ywò' ñkwu mwum ndò' ye be leli lè nun: «Sól, Sól wù tà mun vènè' yennzi ntwi' yen?» ⁵ Sól fyònnzi lè nun le: «Wen ne wù, Nyeli?» Nyeli nye' Yesù fyònnzi lè nun le: «Mùn ni Yesù ne wù tă vènè' yennzi. ⁶ Wa' zwò, wù kèn ke nsòn, be ye wù swum se wu yě cì shě.»

⁷ Bwum bye be Sól ðwon ke nyè ghæti ñwum lwon, be be lo' ñkwu le' ywo, son, be yen kan mwum ndò'. ⁸ Sól wa' zwò, lè me' shimndeâ nun mwu, kwo fe' she nun be ce si. Be ðunmi nun tètì nun, à kà ðun ke Dàmasi. ⁹ À nòn kwe ñgyìn lê, lè à ni me' ñdwi'. À be kǎn swum ndò' ji, shikì à nwi ku' swum ndò'.

¹⁰ Mwum Yesù ndò' be kwe Dàmasi, jin shon be le Ànànià. Nyeli nye' ðwùmni nun ke me', à lon nun: «Ànànià.» Ànànià yili, à shè le: «Mùn ne, Nyeli.» ¹¹ Nyeli nye' kà shě lè nun le: «Wa' zwò jene, wù kèn ke mbyi ne be ta lon le Mbyi-zu'. Wù cibba' ðwòn Judà. Mwum ndò' ni kwe, nyě be ta lon le Sól. À ni mwum Tàrsè, à ni ke ñkeli nun. ¹² À yennâ mwum ndò' ke ndemndem nun, jin mwum màzwùm be le Ànànià. Mwum màzwùm ðun, à tà nun mè fyà' sati nywi bǎ nun ðunmi yenni be.» ¹³ Ànànià ywò' li, à fyònnzi lè nun le: «Nyeli nyèm, mùn ywòâ m̀bòkì ne mwum màzwùm tă ðwum byù bye Yèrusalèm byebbi cì ke me ñwum ðwum mèan ðin.

¹⁴ Jene, à kònndi ti ñkimmò' cinni, ñkimmò' ye ta wai fya' me ci-zwi' me ci-mfe sàtikæ'. À wòli à kpæm mwum hwæn ne tà wu ðoa fe.» ¹⁵ Son, Nyeli nye' Yesù fyònnzi lè nun le: «Kènne, ntwi' se mùn yànnâ mwum

màzwùm lè à ci she shêm, bã nun she le' shêm ke cě me kyin ßwum. À yě ðyi ke swi' me m̀vèn, à kònddi ðyi swi' ßwum Izràêl. ¹⁶Mùn ne', m̀n yě nun lisea wě vènè' se nun yě yen ke nywi yêm.»

¹⁷Ànànià ywɔ' hwæn, à wa' kèn, à yè mbyi nye màzwùm, à bèn kwe, à sati Sól mè fyà' nywi, à shè lè nun le: «Ŋgyinni nyèm Sól, Nyeli nye' Yesù fyì m̀n ke cì swù, nun ne ßwùmni wù ke swi' mbyi nun kwan se wù bi kìn. À fyì m̀n lè me' ywù weli, lè wù ße tì ku' ñlwinni lè M̀pùn Nsanmi.» ¹⁸Ke kwan màzwùm nun ñnywěñ, ywum ndɔ' ðunmi Sól swonnea me' wě ŋga' ŋgishi. À ðunmi yenni ße. À wa' zwô, Ànànià kèn nun jimnzi. ¹⁹Be nyé yi, à ji ji, à fyònni ße nywi yon nun.

Sól ðunmi shítàkwù Yesù ðyi ke Dàmasi

Sól lànnzi ŋgyin ndɔ' kwe bon lè ßwum Yesù ndɔ' ßye ße kwe Dàmasi. ²⁰Shí mgbènní, à ðunmi le' Yesù shě ke me nyenswæb nun, nun le: Yesù ni Mwen Mvènnswæb. ²¹ßwum ße ße nun ywɔti hwæn, se ße bon lè swum shímmea. Be ðunmi le' le: «Nun ne ße kǎn ŋkwìn ßwum ße ße mwum tòn ne ðɔa kyàkea ke Yèrusàlèm? Kèn se nun kìn se, kèn mkpæm yan se nun kìn kǎn bã ße ken ße lè bon ke swi' me ci-zwi' me ci-mfe sàtikà?» ²²Kwo fe' she bon ße le' li si, Sól ße fɔsi le'-Nswæb shě mbyí lè kim. Mè Yudà ße ße Dàmasi ße mwù yònnzea ðin, ße limmi kan fyònnzi ne ße ye nun fyònnzi kwan se nun ße bon ñlimmì cì le Yesù ne **Kristò**, mwum ne M̀vènnswæb fyie.

²³Ke nyè ŋgyin ndɔ', mè Yudà sunndi ŋwum lè bon wu nyí. ²⁴Son, ñzàè' le' màzwùm kèn Sól pyí ke me ywi'. Be ße mè ŋwum nye nsòn ðòn kpòn lè nywɔ', bã ße wu nun. ²⁵ßwum Sól twe' Sól kpon kpon, ße ðunni nun ke kea nun, ße kyisi nun kwùmkwùm nye.

M̀fyòn ye Sól fyòen ße Yèrusàlèm

²⁶Kwan se Sól bènne ke Yèrusàlèm, à ðunmi kæb lè nun ðun ke ŋkwìn ßwesɔ' Yesù nun. Son, ßwesɔ' Yesù ße nun yi nun, ntwi' se ße ße fɔkà' le nyí ni wòli kan nyí ße mwum Yesù. ²⁷Mwum ndɔ' ne ße ße lon le Bàrnàbà twe' nun, à kèn lè nun ke cě me ci-ntwum Yesù. À ðunmi bon sannzi wě tà she Sól yenne Nyeli nye' Yesù ke mbyi nun, à sannzi tì ku' bon m̀bòki ne Nyeli nye' leli lè nun, lè ñshě le'-Nswæb ye Sól ße shě ke jin Yesù nun mwù zwô ke Dàmasi. ²⁸Ke nyé yi, Sól ðun ke ŋkwìn yan nun, ße ðunmi kèn kèn lè bon m̀banm̀ban ke nlim nsòn Yèrusàlèm. À ße leli ke jin Yesù nun mwù zwô. ²⁹À ße tì ku' ñzàè' le' kwebsea bon lè mè Yudà ndɔ' ßye wae ke kyɔ'. Bon màzwùm yili le ße wu nun. ³⁰Son, mè ŋwè Sól yen li, ße twe' nun, ße ken lè nun ke Sèzàré, ße ci à kènnò' mbyí ke Tàrsè.

³¹Ke nyé yi, ŋkwìn ßwum Yesù hwæn cinni fɔa ße ke ŋgyɔ' Jùdè nun, ŋgyɔ' Gàlilé, lè ŋgyɔ' Sàmàrî nun. Be ße nywi kimnzi mbyí, ße fɔsi tì ku' Nyeli nye' Yesù mwumnzi. Be ße màn ke mkpa' ye M̀pùn Nsanmi ße bon kpea nun.

Piêr kimnzi ɓlɓɓlɓ' ne ɓe ɓe lon le Ènê

³²Piêr ɓe yòn lè à tã ɓwum Yesù ɓàtea, à kèn tì ku' ke cě bye ɓe tòn ke nson ye ɓe ɓe lon le Lidà. ³³À ɓèn kwe, à cinni mwum ndɔ', jin shon ɓe le Ènê, ɓe lè à nòân ndon nun ɓlɓɓlɓ' a ti ɔwũm nini. ³⁴Piêr lon nun ke jin nun le: «Ènê, Yesù Kristò kimnzâ wù. Wa' zwô, wù sàtì swum nòn swù.» Ke fya' zwem ñnywèn, mwum tòn ni wa' zwô. ³⁵Bwum ɓe ɓe tòn ke Lidà hwæn, lè bye Sârôn nun yen nun ñkimmɔa. Li, ɓe yonnzi ɓon ne', ɓe ɔunmi mbyi Nyeli nye' Yesù ɔwon.

Nyimmzi ye Piêr yimmze Dòrikâ ke ywi nun

³⁶Mlib ndɔ' ɓe ke Jòpê ke nyinnim ɓwum Yesù, jin shon ɓe le Tàbità, à si le' grê' nun le Dòrikâ. Mlib màzwùm ɓe mè le' nlwukea cí mèan, à kpa' tì mè ci-nzæmnzæm. ³⁷À pyì ñgwènñgwèn ke ñgyin màzwùm nun, à ywi. ɓe ɓosi nun hwæn, ɓe ken nun kě ke næmmbyl' nyě zwô nun. ³⁸Mbòki ne Lidà ni kwukwâ' lè Jòpê, ɓwum Yesù ywɔ' le Piêr ni kwe Jòpê, ɓe fyi ɓwum ɓi le ɓyi ɓi ken nyí swulea le nyí ni kiin Lidà, ɓa nyí ni ɓæn kâ'. ³⁹Be ɓen kwe, Piêr wai kèn ɓe lè ɓon. Kwan se Piêr ɓèn, ɓe twelò' nun ke næmmbyl' nyě zwô nun. Mè kweb me yib hwæn kanndi Piêr lè ɓe ta kwe. ɓe ta mè plè ɓe Dòrikâ ɓe twon lisea. ⁴⁰Piêr ci mwum hwæn kwan wan, à swummi ɓe lè mè ɔwi, à ɔunmi Mvènnswæb keli. À yònnzi me' ɓe cí ɔwon, à shè le: «Tàbità, wa' zwô.» Mlib ni wèlì me', à yen Piêr, à wa' zwô, à tòn nùn. ⁴¹Piêr nænndi fyà', à wasi nun zwô, à loin ñkwìn ɓwum Mvènnswæb lè mè kweb me yib. À lisà' ɓon Tàbità lè à ti lè me'. ⁴²Le' màzwùm shè Jòpê hwæn. Li, ɓwum mèan ɔunmi mbyi Yesù ɔwon. ⁴³Ke nyě yi, Piêr lannzi ñgyin ndɔ' ɓe kwe Jòpê ke ɔwon Simôn nyě ci-ncí kwæ' pèan.

Mè Piêr ɓon lè Kòrnê

10 ¹Mwum ndɔ' ɓe ke Sèzàrê, jin shon ɓe le Kòrnê, à ɓe ci-zwi' mè suzæn ndɔ' ne ke ñgyɔ' Róm nun, ñkwìn me suzæn ye ɓe ɓe lon le læm me suzæn ɓwum Itàlì. ²À ɓe Mvènnswæb ɔwon, à yi nun, ɓon lè ɔwòn nyon nun hwæn, ɓe ɓe nun ɔɔa. À ɓe mè ci-nzæmnzæm me Yudà kpea ñzwɔnzwò', à ɓwæti kan mwù lè ñkeli Mvènnswæb. ³A kin ɓèn nywɔ' m̀bɔ' ndɔ', kwæbbi, lè nywɔ' ɓyità mwù, à sem cikpu' Mvènnswæb ɓwùmni me nun swil seansean lwen. À ɔun næm, à lon nun: «Kòrnê!» ⁴Kòrnê wasi me', à ce cikpu' Mvènnswæb, à ɔunmi gwennzi nywi, à cibbi lè nun le: «Nyeli nyèm, yen se?» Cikpu' Mvènnswæb fyònnzi lè nun le: «Mvènnswæb ywɔâ mè ñkeli nywù, à yennâ tì ku' m̀kpa' ye wù tã mè ci-nzæmnzæm kpea. Ñlim fye kan nun lè wù. ⁵Fyi ɓwum jene ke Jòpê, ɓe loin wù Simôn nyě jin she fɔ' si le Piêr. ⁶Be ken nun fò ke ɔwon Simôn ndɔ' nyě ci-ncí kwæ' pèan. Nye nyon ni moan ɔu' ndwun.»

7Cikpu' Mvènnswàb shè nun òn, à kèn nun. Kòrné lon mè cikpu' byon bí lè suzàen ndò' nyé be ñkwìn me suzàen ye be ke she shon nun. Suzàen màzwùm be ci-ndwòn Mvènnswàb. 8 À sannzi bon ywum hwæn ye làin nun nywi, à fyi bon ke Jòpè.

9 A kin bèn shikpon fò', nywò' mwu, mbòkì ne mè ci-mfyi bí be lè be ke ke mbyi nun, be ti kwemmi lè Jòpè, Piêr be mbyí nàm, à nàn zwò ke cìcì se be mwu nye wě tàn, lè nun keli Mvènnswàb. 10 Ñjè ònmi nun kwènni, à yili lè nun jí swum ndò'. Mbòkì ne be lè be ke ke nun jí ðemmi fya', mwù ken nun ke me mfòkà' nun. 11 À ce ðeb ti lwon, à yen swum ndò' wě plè ndwun ndò' ne be fyunndi mè zwi' nnyì hwæn. Plè màzwùm be kyìli lè à tã kìn ñgyò' ñgyò'. 12 Ke nlim plè màzwùm, mè nyàm bye mè kwù nyí be kwe, bye ta wòli lè zwùm be tí ku' kwe, kònnði lè mè kyè bye ke zwò. 13 Ñkwu ndò' ònmi le' lè Piêr le: «Piêr, wa' zwò, wù wu, wù jí.» 14 Piêr fyònnzi le: «Nyeli nyèm, òan! Mùn bǎ jí, ntwi' mún jí kife' swum se lwuà nywù tǎ byinnò'.» 15 Kàmmi me mbí, ñkwu màzwùm kònnði tí ló' nun shé be le: «Swum se Mvènnswàb fyòsá sanmi, ba wù ce son wě swum shilè.» 16 Se ci lí kàmmi lé, plè màzwùm kènnò' be ke ðeb.

17 Piêr be mwù yònnzea òn lè swum se ñzǎ' le' màzwùm woli kim ye lisà'. Kwan màzwùm nun, be lè òwum bye Kòrné fyi cibbeá ðwòn Simòn, lè be benná ñwum ònmbiyi. 18 Be ci akyilà', be cibbi le: «Ke fe ne Simòn nyé jin shon she fò' sí le Piêr tǎ òn?» 19 Be lè Piêr ke fòkà' ke swum se nun yin nun, M̀pùn Nsanmi shè lè nun le: «Ce fe', òwum lé ndò' bí fe, be ta wu kǎbbi. 20 Kyìli ñgyò', wù kèn lè bon, shikì wù cinni mbàkà' ke swum òn ndò' nun. Ntwi' se mún ne fyi bon.» 21 Piêr ní kyìlime ñgyò' ní, à shè lè òwum ton bí le: «Mwum ne byin ta kǎb nê. Yǎ mwù le' ye tweli byin?»

22 Be fyonnzi lè nun le: «Kòrné, ci-zwi' mè suzàen ne fyi òwi'. À ní mwum ndò' ne òlim lwèn ne tǎ Mvènnswàb ðòa. Nun ne mè Yudà hwæn ta ñgwòn yili. Cikpu' Mvènnswàb ndò' shí nun le nyí ní fyi òwum, be tweli wù ðwòn nyí, bǎ nyí ní ywò' swum se wù yě nun shé.»

23 Piêr ònmi bon nàm, be fe bon cí òn. A kin bèn shikpon, be wai kèn lè bon. Bwum Yesù bye Jòpè ndò' kiin bon lànnzi. 24 A kin bèn shikpon she fò', be ben ke Sèzàré. Kòrné be bon ònngèa mbyí. Be lè à swòsá òwum byon hwæn lè mè ñwé ñkǎmñkǎm byon be nun loen. 25 Kwan se be lè Piêr yě òn ke nàm, Kòrné kìn nun cinni, à pyí nun me kwù, à wummò' mbyí ke swi' Piêr. 26 Son, Piêr wasi nun zwò, à shè lè nun le: «Wa' zwò, wù ðyi nùn, mún ne', mún ní ku' mwum wě wù.» 27 Be ònmi kèn lè be ta leli bon lè Kòrné, be ken òn ke nàm cìcì se òwum mèan be nun swòli. 28 Piêr shè lè bon le: «Byin ne', byin limmi lwèn le mè lwuà me Yudǎ yili kan le mwum nyan ton ñwé lè ñkyìn mwum, shikì à òn nye nyon. Son, Mvènnswàb liseá mún le ba mún ní twe' mwum ndò' wě gwù' mwum. 29 Lí ne ci kwan se byin loin mún, mún wai kèn, shikì mún mànnzi mvu le'. Mún yili mún ywò' le' se byin loin mún nun.»

³⁰Kòrnê wèlì ñwum, à shè le: «A ti dyè ñgyìn lè, ke kwan fò' ton se nun, mùn be ñkeli Mvènnswàb ye nywò' kwàbbi keli, mùn sem semmi mwum ndò' bwùmni me mùn swi', mè plè be nun ðwùmnea nywi nùn. ³¹À shè lè mùn le: “Kòrnê, Mvènnswàb ywòà ñkeli ywù, lè m̀kpa' ye wù tã mè ci-nzæmnzæm kpea. Ñlim fye kan nun lè wù. ³²Wù fyi bwum ndò' ke Jòpè, lè be twelì wù Simôn nyè be ta lon le Pièr. À tã tòn ðwon Simôn ndò' nyè ci-ncí kwæ' pèan. Nye nyon ni ke moan ðu' ndwun.” ³³Ke fya' zwem ñnywèn, mùn fyì ðwum ðã be kiin wù tweli. Li, wù cià lwen lè she wu kìn. Jene, ðwi' ði fe ðwi' hwæn ke swi' Mvènnswàb ðã ðwi' ywò' swum se Nyeli nyè' shì wù fya'.»

Ñzæ' le' ye Pièr lele ke ðwon Kòrnê

³⁴Kòrnê mlò' li, Pièr wèlì ku' làn nyon ñwum, à ðunmi leli le: «Jene lè lenkæm, mùn ywòtá le Mvènnswàb cinni kan ñkyìli ke nyinnim bwum. ³⁵Mwum hwæn ne tà nun yi, à ci ywum lwinnea, tà nun ñlim lwukea, kwo yili à be fe' yã bòn pa' mwum. ³⁶Byin limmi le Mvènnswàb fyie le' shon lè ñkwìn bwum Izràèl. Ñtwum Lwen ye ke ñzæ' le' màzwùm nun yi le, ðwi' ye floc cinni ke nywi Yesù Kristò, nun ne Nyeli bwum hwæn. ³⁷Byin limmi swum twun se lannzi ke ñgyò' Jùdè nun hwæn, ñðunmi yi lè Gàlilè, ke nyè le' ñjimnzi se Jân be shè. ³⁸Byin limmi m̀bòki ne Mvènnswàb lwinnze Yesù, mwum ne wai Nàzàrè', lè ñkimmo' Mpùn Nsanmi. Byin limmi tì ku' lwen ne nun be ci kwan se nun be kènken ke ñgyò' wan, lè ñkimnzi ye nun be bwum bye be ke kwù Satæn nji kimnzi. Li, ntwi' Mvènnswàb be lè nun. ³⁹Ðwi' ði yì shitàkwù ywum ye nun be ci ke ñgyò' mè Yudà nun, lè ke nlim nsòn Yèrusàlèm. Be wuà nun ke nywummo' ye be ywummo' nun ñgæ' mè ðotò' zwem. ⁴⁰Son, Mvènnswàb yimnzi nun be ke ñgyìn mè nlè nun, à ci à bwùmni ke swi' she'. ⁴¹À bwùmne kã swi' bwum hwæn. À suku' bwùmni ke swi' she', ðwi' be Mvènnswàb yænne lè yì shitàkwù yon. Ke nyè ye Mvènnswàb yimnzi nun ke ywi nun, ðwi' jie ji lè nun, ðwi' konndi nwi lè nun. ⁴²Li, nun Yesù shè ðwi' le ðwi' she ñzæ' le' yon be lè bwum, ðwi' ci bon ñlimmi le nun ne Mvènnswàb ké lè ci-nlannzi me kà', lè nun ne ye bwum bye ke lè me' mè kà' lannzi, lè bwum bye ywià nun. ⁴³Mè ci-nlèli ke ñwum Mvènnswàb nun hwæn be leli ke jin shon nun le mwum hwæn ne yè zwùm tèli lè nyì, Mvènnswàb yè nun mè ðyebbi nyon zùsi ke ñkimmo' nyì nun.»

Ñkyìli ye Mpùn Nsanmi kyile ke nywi mè kyìn bwum

⁴⁴Pièr be leli li, ñwum pyì kan ñgyò', Mpùn Nsanmi kyilì nywi bwum hwæn bye be ñzæ' le' yon ywòti. ⁴⁵Shimmea ci mè Yudà bye be bwum Yesù bye kièn Pièr lannzi. Shimmea ci bon li, ntwi' se Mvènnswàb feà Mpùn Nsanmi lè mè kyìn bwum, à kyilá tì ku' ke nywi yan. ⁴⁶Be be bon kònndi ywòti ke me ñkyìn

le' mèan nun, lè be ta Mvènnswæb twuli. Piêr kà shě lè bon le: ⁴⁷«Bwi' woli bwi' kænni bwum ton be ñjimnzi ye lè mlă', mbòkì ne bon cinnà ku' Mpùn Nsanmi jene wě bwi'?» ⁴⁸Piêr cì be jimnzi bon ke jin Yesù Kristò nun. Ke nyě màzwùm, be cibbi Piêr le bon bi lannzèni fe' ñgyin ndò' ke cìcì fò' mban.

Ñsannzi ye Piêr sannze swum se ci à kèn ke cì me kyin bwum

11 ¹Mè ci-ntwum Yesù lè bwum Yesù ndò' bye ke ñgyo' Jùdè ywo' le mè kyin bwum bi yilă le' Mvènnswæb. ²Nywo' ne Piêr kën bèn be Yèrusalēm, mè Yudà ndò' ñunmi nun lesi. ³Be be le' le: «Yen se ci wù kèn ñun nyinnim me kyin bwum, wù ji ti ji lè bon mban?» ⁴Piêr ñunmi bon ywum hwæn ye lannze sannzi. À shě lè bon le: ⁵«Mùn be ke nlim nsõn Jòpè, kwan se mun be Mvènnswæb keli, mwù yêm ken ke me mbàkà' nun, mùn yen swum ndò'. Swum màzwùm be wě plè ndwun ndò' ne mè zwi' nnyì hwæn ni mfyunndea, se ta kyili ñwaì ye ke ñeb, a kiin bèn ke ke shêm. ⁶Mbòkì ne mun be sunndi cè ke nlim, mùn yen mè nyàm bye myi lè bye mbò', bye ta woli lè zwùm lè mè kyè bye ke zwò. ⁷Mùn kà ywo' ñkwu ndò' ye ta mun shě le: «Piêr, wa' zwò, wù wu, wù ji». ⁸Son, mùn fyònnzi le: «Nyeli, ñan, mùn bā ji, ñdikà' ne be yee mùn, swum se lwuà nywù byinnò' ñun kife' mun ke ñwum.» ⁹Kæmmi me mbi se mun ywo' ti, ñkwu be waì ñeb lè ye ta le' le: «Swum se Mvènnswæb fyòsà sanmi, ba wù cè son wě swum shilè.» ¹⁰Le' fò' màzwùm konndi li han kæmmi lè. Ywum ton yi kennò' bon be ñeb. ¹¹Ke kwan fò' màzwùm nun, bwum lè bye wai Sèzàrè ben ke ci shêm, be ñyi ñwum ñonmbyi nye ne be fœ mùn nlim. ¹²Mpùn Nsanmi kà shě mun le mun ni ken lè byi, shikì mùn ni cinni mbàkà' ñin ndò' ke nlim. Bwum fyuru bye byin yen be, be wa', be ken mùn lannzi ke cè mwum ni. ¹³Mwum tòn ni ñunmi bwi' sùlea mbòkì ne nun be ñwon nyon, cikpu' Mvènnswæb ndò' kwan nun swi', à shě nun le nyì ni fyi bwum ke Jòpè, bon bi tweli Simôn nyě jin shon she fò' si le Piêr. ¹⁴Nun ne ye nyì ywum ye nyì yě cì nyì swæ' lè ñwòn nyì nun hwæn shě.

¹⁵«Kwan se mun bèn kwe, mùn ñunmi le'-Nswæb shě, Mpùn Nsanmi kyili bon nywi mbòkì ne nun kyili bwi' nywi kwan se nun sete bèn. ¹⁶Ke kwan si se mùn bèn ñzæ' le' Nyeli nye', ye nun lele le: «Jân be làn nyon bwum jimnzi lè mlă', ti lè byin, be ye byin jimnzi lè Mpùn Nsanmi.» ¹⁷Mvènnswæb feà bon ñkimmò' ncì ywum fò' ye nun fœ bwi' kwan se bwi' ñunme zwùm teli lè Nyeli nye' Yesù Kristò. Mùn twelè mùn ne' yà pa' tòn nun, mùn kà byinnò' pa' swum se Mvènnswæb yilă?» ¹⁸Kwan se bwùlu ywo' li, ñlim fwo' bon zwum, be ñunmi Mvènnswæb twuli lè be ta le' le: «Be li, lè lenkæm se, Mvènnswæb yilă ku' le bwum be ba mè Yudà cinni ku' ñkimmò' ñkwebsi mbòkì tòn nyan bā be cinni ñzison ñkæmñkæm.»

Ñdunmi ñkwìn bwum Yesù ke Àntiyòshi

¹⁹Kwan se bwum Yesù Kristò nywæle ntwi' nyennzi vènè' ye be be bon yennzi ke nyě le' Ètièn nun, byindo' kenne ke ñgyo' Fènisì, byindo' ken ke

ngyo' Shîpè, byindo' ken ku' bèn ke nsòn ye be be lon le Àntiyôshî. Ke kèn se bon be kèn nun, be be su' le'-Nswæb shê lè mè Yudà. ²⁰Son, byindo' lè bwum bye wai ngyo' Shîpè, lè ngyo' Sîrên, be ben ke Àntiyôshî, be dunmi Ñtwum Lwen Yesù Kristò shê lè mè kyin bwum. ²¹Ëkimmò' Mvènnswæb be ke nzæ' le' yan nun, bwum mèan yili, be yonnni ñlim ke nywi Nyeli nye' Yesù.

²²Le' màzwùm kiin bwum Yesù bye Yèrusàlèm pyi me ywi', be fyi Bàrnàbà kwe Àntiyôshî. ²³Bàrnàbà kèn bèn kwe, à yen wé tà she Mvènnswæb ngànni bon kwe, à dunmi dàli. À tètì bon zwùm le byi bi ton lè ñlim fò', byi bi bæti lè Nyeli nye' Yesù Kristò. ²⁴Bàrnàbà be mwum ndò' ne be ñlwinni lè Mpùn Nsanmi, à be zwùm tèli lè Mvènnswæb ñzwònzwò'. Bwum mèan ndò' konndi tì mwù kè ke mbyi Nyeli nye' Yesù nun.

²⁵Ke nyé yi, Bàrnàbà yè mbyi Târsè bã nun tweli Sól. ²⁶Kwan se nun cinni nun, be kiin be bon lè nun ke Àntiyôshî. Bon bî hwæn, be noen kwe nyinnim ñkwìn bwum Yesù nun ðwùm fò'. Be lisà' bwum mèan ywum. Ke ñlim nsòn Àntiyôshî ye be dunmi bwum Yesù lon le bwum Kristò.

Fe ne ñkwìn bwum Yesù ye Àntiyôshî fee lè ye Jùdê

²⁷Ke kwan màzwùm nun, mè ci-nleli ke ñwum Mvènnswæb nun ndò' wa' ke Yèrusàlèm, be kennò' kwe ke Àntiyôshî. ²⁸Be ben kwe, ñdò' ne jin shon be le Àgàbusi wa' zwò, à ðunmi shè ke ñkimmò' Mpùn Nsanmi nun le ñjè ndwun ndò' ni yé pyi ke ngyo' wan zwem hwæn. Li, ñjè màzwùm kièn pyi ke kwan se Klòdè be mven ndwun ke ngyo' zwem. ²⁹Bwum Yesù yen le shi si lwen le mwum nyan hwæn ni fe swum se nyí cinni lè bon kpeànì bwum Yesù bye ke ngyo' Jùdê nun. ³⁰Be ci ku' mbanmbò' li. Ywum ye be ðwita' yi, be fyi yon lè bwum ñkæm ñkwìn bwum Yesù ye Jùdê. Mè Bàrnàbà bon lè Sól be kenne lè yon.

Ëkwannzi ye cikpu' Mvènnswæb kwannze Piêr ke nye njè

12 ¹Ke kwan si nun, mven Èròdè ðunmi bwum Yesù ndò' venè' yennzi. ²À ci be kwí Jâ' ñgyinni Jân lè ñjim. ³Kwan se nun yen le le' màzwùm ta mè Yudà ñdàli fe, à ci be konndi Piêr bænni. Le' màzwùm be lannzi ke ñgyin ne be be **Ëgwìn-bré'-shiki-mbùn** ji nun. ⁴Ke nyé ye nun bænni Piêr, à kè nun nye njè, à kè mè ñkwìn me suzæn nyí ke mbõn Piêr nun. Ëkwìn me suzæn fò' cinni mè suzæn nyí. Èròdè shè le nun yé Piêr kwannzi ke swi' bwum bã be lannzi nun kyitè' ke nyé **Ëgwìn-ñkwàn-Ëjib** nun. ⁵Mbòki ne Piêr be nye njè li, ñkwìn bwum Yesù be kán mwù bwæti lè ñkeli Mvènnswæb ke jin shon nun.

⁶Kpòn ne be lè shikpon ye wanni, be kwannzi Piêr ke swi' bwum, Piêr be ðye ðye ke nyinnim me suzæn bî, lè à ni ke me ndu' nun ñkpimmea. Mè suzæn ndò' be ñwum nye njè bõn. ⁷Cikpu' Mvènnswæb ndò' bwùmni

kwe nye ne Piêr be nlim. Ìḡwanni ðunmi ðwùm kwe. À yìnnði Piêr ke pwu bã Piêr yimni. Piêr yimni, à shè lè nun le: «Wa' zwò mbyimmi». Le' ne cikpu' Mvènnswàb le' li, mè ndu' swonna' Piêr me fyà'. ⁸À kònnði Piêr shè le: «Swì mè plè byú, wù swòn mè diba' ywú ke me kwù.» Piêr cì ku' li. Cikpu' Mvènnswàb kònnði nun shě le: «Kàbti plè nywú ḡgun, wù ðwoìn mùn.»

⁹Piêr ðunmi nun ðwon wan, à be kǎn kè ke mwu nun le swum se cikpu' Mvènnswàb tǎ cì si lɛḡkǎm. À be fǎkà' le nun ni tǎ shi yenni ke ndemndem nun. ¹⁰Kwan se bon lan mè ci-mbòn nye njè bye zwimbyi', be lan tì bye me mbi, be ken bèn ke ḡwum bònmbi ye kennò' làn nlim nsòn, ye weli ke swi' shan lè yon ne'. Be kwan, be ðunmi mbyi ndò' yě. Cikpu' Mvènnswàb mgbàenni kan tì, à ðonzi nun.

¹¹Kwan se mwú Piêr fyonni be zwem, à shè le: «Mùn limmá jene lè lɛḡkǎm le Mvènnswàb fyià cikpu' nyon, à nywæsá mùn ke fya' Èròdè, lè swum se mè Yudà hwæn be bònḡgà' ke nywi yêm.» ¹²À bákà' li, à ðunmi kènnò' làn ðwòn Màrì mon Jân, Jân nyě be be tì ku' lon le Markù. Ke ðwon nyon ne ðwum be swòli lè be ta Mvènnswàb keli. ¹³Piêr bèn kwe, à cì akyilà' ke ḡwum ḡka', mwesò' mlib nyě mbòn nye ndò' ne be be lon le Ròdè kìn fòli. ¹⁴À bæḡ ḡkwu Piêr, à ðonzi fe' ḡwò ḡwum ḡka', à yanni, à kèn bówùlu shě lè ñlwuka' nlim le Piêr ni ne bònmbi. ¹⁵Bwùlu cibbi lè nun le: «Wù ni ðyimi?» Son, à ðyi lo' le Piêr ni ne. Be she lè nun le cikpu' Mvènnswàb nyě tǎ Piêr bòn ne. ¹⁶Son, lè Piêr tǎ lwìnni lè ñcì akyilà', be wo ḡwum ḡka' ðin, shimma ci bon lè nyen ye bon yen Piêr. ¹⁷Piêr mò' bon fyà' le byi bi maki fe'. À ðunmi bon shě wě mbòki ne Mvènnswàb kwannzi nun nye njè. À shè bon le byi bi she tì ku' mè Jâ' le' màzwùm. À le' li, à kwan nun wan, à kènnò' ke cì ndò'.

¹⁸Shikpon wanni, mwú gwan mè suzæn nlim, be ta kǎb lè bon limmi cici se Piêr fyi nun. ¹⁹Èròdè cì be ken nun kǎbbi. Mbòki ne be cinne kǎn Piêr, à ðunmi mè suzæn tònnea, à cì be bæḡ bon, be ken bon wu. Ke nyě yi, à wa' Jùdè, à kèn ke Sèzàrè bã nun lannzi ḡgyìn ndò' kwe.

Mwú ywi Èròdè

²⁰Èròdè cinne le' nyeni nlim ndò' ñzwònzwò' lè ðwum Tír, lè tì bye Sidón. Son, ðwum màzwùm kimnzi nlim, be kiìn nun cinni bã be flosì nun ñlim. Be ben kwe, be sete Blátùsì mbèti, mwum ndwun ne be konni lè ðwòn Èròdè. Bon le: bon yili le le' mló', be ton ḡwum fò' be. Nun ni yili. Li, be yè mbyi, be ken Èròdè cibbi le bon yili be ton ḡwum fò' be, ntwi' ñsòn nyì yi ta bon ji fe.

²¹ḡgyìn ne bon wose kìn wòlì, Èròdè swì mè plè lwun byon, à tòn ke gba' tòn shon nun, à ðunmi leli lè ḡkwìn ðwum. ²²Kwan se nun be ñzǎ' le' pǎeli, ḡkwìn ðwum kwusi le: «Le' se ta kwan si, le' mwum wan se ba shi, ñswàb ndò' ye ta leli.» ²³ḡwum pyì kan ḡgyò', cikpu' Mvènnswàb

nyě deb ndo' ke Èrôdè ñgwèngwèn ndo' nywi, ntwi' se nun be kăn ñtwu màzwùm fe lè Mvènnswæb. Mè kyi son nun nlim hwæn, à ywi.

²⁴Li, le' Mvènnswæb be kèn mbyimbyî lè mwù, lè ßwum Yesù ta kònni màn.

²⁵Kwan se Bàrnàbâ bon lè Sól mló' she shan ke Yèrusàlèm hwæn, be wa' kwe, be tweli Jân fya', Jân nyě be be tì ku' lon le Markù.

Ñyæn ye Mvènnswæb yænne Bàrnàbâ bon lè Sól bǎ byi bi ken ñfyi yon

13 ¹Ke nyinnim ñkwìn ßwum Yesù ye Àntiyôshì nun, mè ci-nleli ke ñwum Mvènnswæb nun be kwe, lè mè ci-nlìsǎ' le'-Nswæb nun hwæn. Mè myi nyan be le: Bàrnàbâ, Simèôn (nyě be be lon le mwum nlo), Lùsiyusi (mwum Sirên), Mânàên (mwum ne wae mwô' shon mban bon lè Èrôdè nyě be gwemná), lè Sól.

²A kin bèn nywo' mbó' ndo' ne bon be Mvènnswæb keli cici fó' lè be ta mlǎ' shí, M̀pùn Nsanmi shè lè bon le: «Pǎlèni mùn Bàrnàbâ kyi bon lè Sól bǎ be ci she se mun lon bon le be ci mùn.» ³Kwan se bon mló' ñkeli Mvènnswæb lè ñshì mla' nun, be sata' bon mè fyà' nywi, be ðonzi bon ke mfyi ye be fyi bon nun.

Kwan se Bàrnàbâ bènne ke Shîpè bon lè Sól

⁴M̀bòki ne M̀pùn Nsanmi fyi mè Bàrnàbâ bon lè Sól li, be wa', be ken, be ßen ke Sèlùsì, ke kwe ne bon ðun ci' ndwun, be ðunmi kèn mla' mla', be ken bèn ke lim ndo' ke nyinnim ðu', be be lim màzwùm lon le Shîpè. ⁵Be kwan ke nsón ndo' ye be be lon le Sàlaminè, be ðunmi le'-Nswæb sannzi ke me nyenswæb me Yudà nun. Kwan se bon wae ke Àntiyôshì, be kièn lè Jân-Markù, bǎ nyí ni kpa' bon.

⁶Be linndi lim ðu' si, be ken bèn ke Pǎfosi. Ke nsón màzwùm ye bon cinne ci-mvili ndo' ne jin shon be le Bàr-Yesù. Mwum màzwùm be mwum Yudà. À be nun ne' tweli lè ci-nleli ke ñwum Mvènnswæb nun. ⁷À be tòn lè gwemná ne cinne ñkimmo' ke lim ðu' màzwùm. Jin gwemná màzwùm be le Sèrgùsi Pólò, à be mwum ndo' ne cinne kon. Gwemná ni ci be loìn Bàrnàbâ bon lè Sól. À shè bon lè nun yili nun ywo' le'-Nswæb. ⁸Son, Èlimá, ci-mvili ne jin shon be ke le' gré' nun le Bàr-Yesù be kăn le' me Bàrnàbâ yili. À be kǎb lè nun ndwumnzi gwemná ni me', nyí ni læki mwù ké lè ñðwon Yesù Kristò. ⁹Sól, nun ne be ta tí ku' lon le Pól, à be ñlwinni lè M̀pùn Nsanmi, à sunndi ci-mvili ni ce, à shè lè nun le: ¹⁰«Wù ne mwum ne ñlwinni lè mè kosa' lè mè le' mbyibbo'a nun hwæn, wù ne mwun Satàen. Kwo swum lwinni fó', wù yili kan. Ñyili ywù suku' le wù gwannzi mè mwù le' ne Mvènnswæb tǎ kèkà'. ¹¹Ywo' fe', Mvènnswæb yé wù vènè' yennzi, ßwùbè ßæn wù, wù bǎ ñwanñwan yenni ke ñgyin ndo' nun.» Ijwum pyì kan ñgyo', ñjimmi pyì ci-mvili ni me', à ðunmi mwum nyě yě nun tètì kǎbbi. ¹²Gwemná ni yen swum se lannzi ke nliàsà' ye

Ɔwum ton Ɔi ta ywum lisea ke nywi Yesù Kristò, shìmmea ci nun, à yili le le' màzwùm si leŋkàm.

Pól bon lè Bàrnàbà ke Àntiyòshì she ke ŋgyo' Pìsidí nun

¹³Mè Pól wa' ke Páfòsi, Ɔe ken ke Pèrgà ke ŋgyo' Pàmfilí nun. Ɔe Ɔen kwe, Jân-Markù kyili lè bon, à kèn Ɔe Yèrusàlèm. ¹⁴Kwan se mè Pól wa' ke Pèrgà, Ɔe yè mbyi, Ɔe ken Ɔèn Àntiyòshì she ke ŋgyo' Pìsidí nun. A kin Ɔèn nywo' mè yìnnì mè Yudà ndò', Ɔe ðun nyenswàb, Ɔe ton nji'. ¹⁵Ɔwum bye kwe nzanŋga' ke me lwuà Mòizè nun, lè ke yì ðewà me ci-nleli ke ŋwum Mvènnswàb nun, Ɔe mlo' hwæn, mè ci-zwi' nyenswàb cibbò' lè bon le: «Mè ŋgyinni bye', Ɔeshe Ɔyin cinni ñzæ' le' ndò' ye ye ñkwìn Ɔwum ñkimmò' fe, Ɔyin leli.»

¹⁶Pól wa' zwò, à mò' Ɔwum fyà', à shè lè bon le: «Ɔwum Izràèl, lè Ɔyin Ɔe mè kyìn bye ta Mvènnswàb yi hwæn, nònnzèni mè ywi', Ɔyin ywo' swum se mùn yě Ɔyin shě. ¹⁷Mvènnswàb ne cinni ñkwìn Ɔwum me Izràèl ton ye yænne mè mbibea bye', à mànnzi ñkwìn Ɔwum ton ye kwan se bon kenne nòn ke ŋgyo' Èjìb nun. À kònnði bon kwannzi kwe lè fyà' kimmi yon. ¹⁸À ðie bon ke nlim kyò', à fyimni mè le' mbyibbɔa nyan ke ðwùm mwum nyí nun. ¹⁹A kin Ɔèn mmlòkà', à wu mè pa' Ɔwum nshanmbì ke ŋgyo' Kànàn nun, à fe Ɔwum Ɔyon ŋgyo' màzwùm. ²⁰Ɔe ton kwe a ken wòli ðwùm ndu' nnyì lè mwùm shæn. Ke nyé yi, à ðunmi mè mbibea bye' mè ci-nlin me kàè' fe a kiin Ɔèn ke nywi Sàmwèl, ci-nleli ke ŋwum Mvènnswàb nun. ²¹Ñkwìn Ɔwum cibbi nun le nyí ni fe bon ñvèn. Li, Mvènnswàb fe Sàwùl ne Ɔe mwen Kyisi, à Ɔe ke mvu Ɔwum Bènjàmèn nun. À nòn ke gba' nun ðwùm mwum nyí, ²²Mvènnswàb kà pæ' nun. Ke nyé yi, à kè Dàvíð Ɔe gba' zwem. Dàvíð ne nun lele le' lwen ke nywi yon, à le' le: “Dàvíð, mwen Jèsé, ne mwum ne ñlim yém yili. Nun ne nyé yé ywum ye mùn yili hwæn lwinnzi.”

²³«Ɔwi' yen le ke mvu Ɔwum Dàvíð ye Mvènnswàb kwannzi Ci-nswæti mè Izràèl wě tà she nun cie bon ñkàli. Ci-nswæti màzwùm ni Yesù. ²⁴Lè Yesù kà lisa' nun ne', Ɔe lè Jân setá le' Mvènnswàb shě, lè à tã le' le Ɔwum Izràèl le Ɔyi Ɔi kwebsi mbòki tòn nyan, Ɔyi Ɔi ci Ɔe jimnzi Ɔyi. ²⁵Kwan se Ɔe lè Jân nzwonme kwæ' Ɔã nun Ɔen mwu she se nun Ɔe cí, à Ɔe le' le: “Ɔyin ta le' le mùn ni wen? Mùn Ɔã mwum ne Ɔyin ta bònŋgà' ni. Son, mwum màzwùm tã kin Ɔe nyé yém. Mùn wòli kan fe' kim mùn sù nun mè diba' me kwù.”

²⁶«Ɔyin mè ŋgyinni Ɔe mvu Ɔwum Abràhàm, lè Ɔyin Ɔe ta Mvènnswàb yi hwæn, ñtwum nswæti ye Ɔen ye, ye Ɔen lè ntwi' yin. ²⁷Lan Yèrusàlèm lè mè ci-zwi' Ɔyan, Ɔe limme kãn le Yesù ni Ci-nswæti, shìki Ɔe ywòti ku' ywum ye mè ci-nleli ke ŋwum Mvènnswàb nun kœ, ye Ɔe ta nzanŋga' mè nywo' me yìnnì hwæn, son, Ɔe lwinnze mè ŋgò' yi ke nswìlì ye Ɔe swile nun ywi. ²⁸Kwo fe' she Ɔe cinne kàn nun le' ndò' nywi she woli Ɔe wu nun, Ɔe

cibbe Pilatwù le nyí ni ci bé wu nyí. ²⁹Kwan se bé mló' ñlwinzi me mwù ywum né bé kœ nywi Yesù hwæn, bwum byon kiin nun kyli ngyɔ', bé ke nun mbyú' nun. ³⁰Son, Mvènnswæb yimnzâ nun ke ywi nun. ³¹À kwean ke swi' bwum byon ngyin mœan, bye nun wae lè bon ké Gàlilé, à kìn lè bon ké Yèrusalèm. Bwum bé ton bi ti jené yi shítàkwù yon ké nyinnim lan Ìzràêl.

³²«Bwi' làn nyé', bwi' ta byin Ñtwum Lwen ye shě. Swum se Mvènnswæb cie ñkàli lè mè mbibeá byé', ³³à lwinnzâ son ké nywi ye', bwi' bé ðyi mvu bwum yan. À lwinnzâ son ké nyimnzi ye nun yimnzi Yesù ké ywi nun wě tà she bé kɔ' ké nshib me mbí Dàvíd nun le:

“Wù ni mwen nyèm.

Mùn, mùn ciá ñlimmi ðyé ké ñkwìn bwum nun le mùn né ye wù.”

³⁴Mvènnswæb cie ñlimmi le nun ni yě nyí yimnzi ké ywi nun, ñyimnzi ye nyí bà tí ywi bé.

À cie ñlimmi yi kwan se nun le' le:

“Lè leñkæm, mùn yě byin nğàenni lè ñğàenni ye sanmi, mbanmbó' wě tà she mùn cie ñkàli lè Dàvíd.”

³⁵Li né bé lele tí ké fya' ndɔ' nun le:

“Wù bà ku' yili le mwum né ti ñywù bwú ké ngyɔ' nji ðin.”

³⁶Kwan se Dàvíd bé ngyɔ' wan, à lwinnze mè mbyi bye Mvènnswæb yili, li à ywi, bé gwum nun ké moan mé mbibeá byon, à bwù. ³⁷Son, Yesù né Mvènnswæb yimnze ké ywi nun bwùe kăn. ³⁸Mè ngyinni, mwum hwæn limmi lè leñkæm le ké nyé Yesù ye bwi' ta byin mbyi nzùsí byebbi nyin lisea. ³⁹Ké nyè yon tí ku', mwum né tá zwùm tɛli lè nun hwæn, Mvènnswæb yě nun fyósi ñsanmi, ñsannzi ye mè luwá Mòizè wòle kăn ye sannzi nun. ⁴⁰Cièni le kon, ywum ye mè ci-nleli ké ñwum Mvènnswæb nun lele làkì byin bènni nywi, ye bé lele le:

⁴¹“Cèèni fe', byin mè ci-ñgola',

shimma ci byin, lè byin kà bwu.

Mùn yě she ndɔ' cí ké kwan shin nun,

she she le, beshe mwum ndɔ' né kièn byin shě,

byin ba yili le leñkæm se nun le'.” »

⁴²Kwan se mè Pól mló' ñleli hwæn, bé kwan nyenswæb, bwum ðunmi bon swulea le byi bi konndi kìn nywɔ' mè yinni nyé bé, lè byi bi konndi bon mwù le' fɔ' màzwùm sannzi. ⁴³Kwan se bé lè ñkwìn bwum nywælâ hwæn, mè Yudà mœan ðin lè bwum bye bé lè bé yonnzâ bon ne' ké mbyi mè Yudà nun, ðwon mè Pól nyè bon lè Bàrnàbâ. Mè Pól ðunmi bon mè le' sannzi lè bé ta bon ñkimmɔ' nywi fe, bé she le byi bi ton kwan hwæn ké mkpa' ye Mvènnswæb tà byi kpea nun.

Swum se cie mè Pól bon lè Bàrnàbâ kenne fya' mé kyin bwum

⁴⁴Nywɔ' mè yinni nyé bé kìn wòlì, màn bwum nyé ké nsón màzwùm nun swólì bá nun ywɔ' le'-Nswæb. ⁴⁵Ké nyen ye mè Yudà yen bwum swólì

mèan li, ònim ònmi bon kpàli zwum. 'Be be nun shèò' be me' le mè m̀b̀wè' be nun tã le', lè be ta nun sìmmɔa. ⁴⁶Mè Pól yen li, be fyonnzì lè bon mwù zwò le: «A be òwi' nywi dòlè' le òwi' seti byin le'-Nswàb shè fe. Son, m̀b̀k̀k̀i ne byin ta son pàli be lè fyà' m̀è', a konndi tì ku' be byin ne' byin yili kan le byin cinni òzison òwùmòwùm, òwi' kenme òwi' ke fya' me kyìn òwum. ⁴⁷Ntwi' se Nyeli nye' Yesù shè òwi' le: “Mùn kè wu lè wù be wè òwanòwan ke nyinnim me kyìn òwum, bã wù ken ke me nzwòsi ògyò' wan hwæn, wù lisà' bon mbyi ne mùn yè bon swæti nun.” »

⁴⁸Mè kyìn òwum bye be kwe ywò' li, be ònmi dàli, lè be ta òzã' le' Mvènnswàb twuli. 'Bwum bye fyà' Mvènnswàb be ke nywi, lè byi bi cinni òzison òwùmòwùm, be ke mè mwù nyan ke le' se mè Pól be leli nun. ⁴⁹Li, le' Mvènnswàb shè kpinnzò' ògyò' màzwùm hwæn. ⁵⁰Son, mè Yudà ndò' ònmi òwumòkàm nsòn òwumzì ke nywi me Pól, be òwumzì tì ku' mè yib òkàmòkàm bye be Mvènnswàb yi. Be òyi fi, be pyisì mè Pól byinnzì ndò' nywi. 'Be fyinni bon ògyò' nyan zwem. ⁵¹Mè Pól wa', be sæti kwùb mè òiba' yan, be yè mbyi Ìkòné. ⁵²Son, òwum myi bye be lè be yilã òzã' le' me Pól be lwinni lè òdàli, be be tì lwinni lè M̀p̀ùn Nsanmi.

Swum se lannze mè Pól nywi ke Ìkòné

14 ¹Kwan se mè Pól òen ke Ìkòné, be nywò' m̀b̀ò' ndò', be wa', be ken nyenswàb mè Yudà. 'Be leli pa' nleli ndò' kwe, han mè Yudã mèan lè mè kyìn òwum nun ke mwù ke le' Yesù nun. ²Son, mè Yudà bye yile kãn be ke mwù ke nlim, be gwannzì mè kyìn òwum ndò' mwù, be ònmi bon òwumzì nywi òwum Yesù. ³Kwo fe' li, se kænni kan mè Pól lè ònòn ye kwe ògyìn mèan. 'Be be leli mwù zwò, be kyibli be lè Nyeli nye' Yesù. Yesù be bon òkimmò' fe bã be ci yì kikeàn lè ywum ògwulea, bã òwum hwæn limmì le òzã' le' ye bon be shè ke nywi kwènnzì nlim Mvènnswàb yi leòkàm. ⁴Li, òsòn kyiilì mè fyà' b̀i, fyà' ndò' ye me Yudà, yindò' ku' ye me ci-ntwum Yesù. ⁵Mè Yudà sunndi òwum lè mè kyìn òwum, kòndi lè mè ci-zwi' byan nun hwæn, be fòsèa bon ne' lè be yennzì mè Pól vènè', bon wu byi lè mè ògwò'. ⁶Mè Pól ywò' le' màzwùm òin, be yean bon ke ògyò' Likòní nun, ke fyà' ye làn Lisitè lè Dèrbè. 'Be be tì ku' kènkèn ke me nsòn ne me mbeti ògyò' màzwùm. ⁷Ke me nsòn màzwùm nun hwæn, be be Òtwum Lwen shèkea.

Swum se lannze Pól nywi ke Lisitè

⁸Ke Lisitè be cinne mwum ndò' òtòn, à be kãn kèn ntwi' se mè kwù byon b̀i hwæn be ywikea òdikà' nye yon. ⁹À be òzã' le' ye Pól be le' fòli. Pól yen nun, à sunndi nun ce me'. À yen le mwum màzwùm wòli kan à kwùm ògyi beshe nun yili be kimnzi nun. ¹⁰À shè lè mwum màzwùm lè òkwu kimmi le: «Wa' zwò, wù òyi ke me kwù byù zwèm.» Mwum tòn ni òini zwò, à ònmi kèn.

¹¹ ñkwìn bwum yen she se nun cì si, be ðunmi twùmni, lè be ta le' ke le' shan nun le: «Mè swæb yonnzâ bon ne' ke bwum nun, be kiin bwi' cinni.» ¹² Be ðunmi Bàrnâbâ lon lè jin nswæb yan ndo' ye be be lon le Zûsè, be lon ku' Pól lè jin nswæb yan ndo' ye be be lon le Èmâ. Be loen nun lè jin màzwùm ntwi' se nun ne be ñzæ' le' pæli. ¹³ Nyenswæb Zûsè be ke ndunngæà' nsòn. Ci-mfe sàtikàè' nyenswæb ni ðunmi kìn lè mè dyim me nje bye be lè fluwà lwukea ndo' nywi yilea. Kwan se nun bèn ke ñwum nsòn, ke nyili fò' ye ñkwìn bwum be yili nun, à be yili nun lin byi sàtikàè' lè mè nje bi. ¹⁴ Mè ci-ntwum Yesù Kristò bi ywo' li, be ðunmi nyeni, be yætà' mè plè nywi. Be lwonnò' ke ñkwìn bwum nun lè be ta le' lè ñkwu kimmi le: ¹⁵ «Lan Lisitè, yã pa' kikæn se she byin ta cì si? Bwi' hwæn, bwi' bi ku' pa' bwum fò' wè byin, bwi' kin byin Ñtwum Lwen shě ðã byin ðonni mè le' mpwìnpwìn ni, byin ke me' lè Mvènnswæb nyè ñzison. Nun ne fò' ðeb lè ñgyo', à fò' tì ku' mlá' lè ywum ye nlim hwæn. ¹⁶ Nun Mvènnswæb ðonni mè kyìn bwum ñdikà' ñwè lè byi bi ðwonnzi mè bè' byi. ¹⁷ Kwo fe' she nun ðonni mè bon si, à be bon lisea le nun ni kwe kwan hwæn ke lwen ne nun be cì lè bwum hwæn. À tà byin mvu nwili, à sannzi byin gwùm ñgæ' yin ke kwan nun. À tà byin byimnzi, à lwinnzi mè nlim nyin lè ñdàli.» ¹⁸ Kwo fe' she Pól be leli si, be be kån yili be ywo'. Son, mè Pól bôli li, han be ken mfe sàtikàè' ðonni mè tè'.

¹⁹ Ke nyè yi, mè Yudà ndo' wai Àntiyòshì, byindò' wai Ìkônè, be kin bwum mbèti le byi bi ywummo' Pól lè mè ñgwò'. Kwan se be ywummo' Pól, be ðunmi nun fyùn, be ken nun ké nyè nshim. Be su' fòkà' le nyí ni ywiâ nùn. ²⁰ Son, kwan se be ðonni mè nun, bwum Yesù kiin swòli ke ke shon, à wa' zwò, à ðuòn be nlim nsòn. Shikpon wanni, be yè mbyi Dêrbè bon lè Bàrnâbâ.

Kwan se mè Pól fyoen zwimbyi' kèn shan

²¹ Kwan se mè Pól ken bèn ke Dêrbè bon lè Bàrnâbâ, be she Ñtwum Lwen kwe. Bwum mèan ndo' yonnzi bon ne' ke mbyi Yesù Kristò nun. Kwan se bon wa' kwe, be fyoòn be ke Lisitè, be wa' kwe, be fyiò' Ìkônè, be ken bèn Àntiyòshì she ñgyo' Pìsidí. ²² Cìci se bon be bèn nun hwæn, be be bwum Yesù zwùm tètì, be she bon le byi bi ðyi kwan hwæn kimmi ke mbyi Yesù nun. Ñzæ' le' ye be be bon shě be le: «Se yili le bwi' hwæn, bwi' lan ke me vènè' nun lè bwi' kà ðun ke ywo' Mvènnswæb nun.» ²³ Be be be, ñkwìn bwum Yesù ye bon cinnime hwæn, be yæn bwumñkæm nyenswæb ke nyinnim shan nun. Ke nyè yi, be keli Mvènnswæb lè mè myi nyan, be shi tì ku' mlá', be kà ðonni mè bon fya' Nyeli Yesù ne bon yilá le' shon.

²⁴ Be wa' kwe, be linndi nõnnõn Pìsidí ñgyo', be ken bèn Pæmfilí. ²⁵ Kwan se bon ben Pergà, be she le'-Nswæb, be kennò' mbyi ke Àtálí. ²⁶ Ke kwe ne bon ðun ci' nun, be ðunmi kèn mla' mla', be ben be Àntiyòshì. Ñsòn màzwùm ye bwum Yesù kele Mvènnswæb ke nywi me Pól, be kà ðonni mè bon ke fya' Mvènnswæb lè bon ken she se bon lwinnzâ jene si cì.

²⁷Kwan se bon ben kwe, be lon m̀b̀ẁaki lè b̀wum Yesù hwæn, be d̀unmi bon shě wě m̀b̀òki ne M̀v̀ènnswæb lwinnzi she shon ke nyé yan, lè m̀b̀òki ne nun donnzâ mbyi nlwon lè mè kyìn b̀wum le byi bi d̀won Yesù. ²⁸Be non kwe Àntiyòshì ñgyìn mèan bon lè b̀wum Yesù.

Mwũ m̀b̀ẁaki ye mè Pól kenne Yèrusàlèm

15 ¹Ke ñgyìn màzwùm nun, b̀wum ndo' wai ke Jùdê, be kiìn ke Àntiyòshì, be d̀unmi b̀wum Yesù lisea le: «Byin wòli kan byin swæ', shiki be d̀unni byin ñdùn wě tà she Mòizè shèe le be ci.» ²Mè Pól bon lè Bàrnàbâ yili kan le' màzwùm. Li, le' kimmi ndo' pyi ke nyinnim shan nun lè ntwi' màzwùm. Ìjkwìn b̀wum M̀v̀ènnswæb ken yen le shi si lwen le mè Pól ken ke Yèrusàlèm bon lè b̀wum Àntiyòshì ndo', be sannzi le' màzwùm lè mè ci-ntwum Yesù bon lè b̀wum ñkæm nyenswæb, lè be pyi ñwum fò'. ³Ìjkwìn b̀wum Yesù fyime bon kèn si nun li, be wa' kèn, be linndò' ñgyo' Fènisì lè ñgyo' Sàmàrí. Be be kèn lè be ta b̀wum Yesù sannzi wě tà she mè kyìn b̀wum yonnzâ mè nlim nyan, be ti mbyi Yesù d̀won. B̀wum Yesù ywo' li, be d̀unmi ñdàli ywo. ⁴Kwan se bon ben ke Yèrusàlèm, ñkwìn b̀wum Yesù, mè ci-ntwum Yesù, lè ti b̀wum ñkæm nyenswæb ye bon lwen. Ke nyé yi, mè Pól d̀unmi bon sannzi wě swum se M̀v̀ènnswæb ciâ ke nywi yan.

⁵Mè ci-ndwon Yesù ndo' be kwe bye ke ñkwìn me Fàrizièn nun, be wa' zwò, be d̀unmi le' le: «Se yili le mè kyìn b̀wum bye yilâ mbyi Yesù, be d̀unni bon ñdùn, be she bon le be d̀wonni ywum ye Mòizè shèe le be ci.»

⁶Mè ci-ntwum Yesù bon lè b̀wum ñkæm nyenswæb swòli bǎ be jiji le' màzwùm. ⁷Be mgbænni ke le' màzwùm nun li, Piêr wa' zwò, à shè le: «Mè ñgyinni byèm, byin limmi lwen le M̀v̀ènnswæb yænne mùn ke ñkwìn yin nun, a ti dyé kwan læbbi. À yænne mùn lè mùn she Ñtwum Lwen lè b̀wum bye ba mè Yudà, bǎ kwan se bon ye mùn ywoti, be yili ñzè' le' màzwùm. ⁸M̀v̀ènnswæb nun ne', nyé limmi mè m̀b̀àkà' ne mwum ke nlim nun hwæn, à lisea le nun yili byi ke mfe Mpùn Nsanmi ye nun fee bon nun, wě tà she nun fee ku' bwi'. ⁹Ke nyinnim shan lè bwi', à kè kan ñkyiili ndo'. M̀b̀òki ne bon tele zwùm lè Yesù, à sannzâ mè nlim nyan. ¹⁰Ke shi si le ñkæm, yen se ci byin yili byin ci d̀òlè' lè b̀wum Yesù le be lwinnzi mè lwuà Mòizè hwæn? Mè lwuà bi bi ñshe twun ye gelà mè mbibeá bye', lè bwi' ne' nun. Ba byin nyennzi M̀v̀ènnswæb ñlim. ¹¹Swum se bwi' ta limmi, à si le bwi' ye swæ' ke nyé mkpa' Nyeli nye' Yesù Kristò. M̀b̀òki m̀b̀o' màzwùm ne mè kyìn ye ku' swæ'.»

¹²Piêr mlò' le' hwæn, b̀wum hwæn maki be kàka', be ta Pól fòli bon lè Bàrnàbâ wě tà she bon ta yì kikeàn lè ywum ñgwulea ye M̀v̀ènnswæb fe bon fya' ke nyinnim me kyìn b̀wum shě.

¹³Kwan se bon mlò' ñsùlǎ' màzwùm, Já' wèli ñwum, à d̀unmi leli le: «Mè ñgyinni, ywòèni fe'. ¹⁴Simôn Piêr sannzâ bwi' m̀b̀òki ñgiti ne

Mvènnswæb tă mè kyìn b̄wum giti. Ñdìkà' ke ndunmi, Mvènnswæb yilá le nun yæn mè kyìn b̄wum ndɔ' bye ye b̄e byon. ¹⁵A konndi b̄e, ñzǎ' le' me ci-nleli ke ɲwum Mvènnswæb nun woli lè le' màzwùm. Ntwi' se b̄e kɔ' ke d̄ewǎ Mvènnswæb nun le:

¹⁶ “Ke nyě màzwùm, mùn yě kònndi fyònni,
li, nye Dàvíd ne pyìe, mùn yě nun kònndi wasi,
mùn f̄sì ywum ye gwanɲgea, mùn d̄yili nun b̄e.

¹⁷ Mùn yě cì li bǎ mè kyìn b̄wum bye mùn loân hwæn le b̄e b̄e b̄wum byēm kiin mbyi nyèm kǎbbi.

¹⁸ Li ne Mvènnswæb tă leli, nun ne cie ñlìmmi ywum ton yi hwæn ñdìkà' wa' ɲwê.” »

¹⁹ Jâ kònndi bon shě le: «Swum se mun yen le a si lwen ke cǎ, a si le ba b̄wi' manznèni mè le' ke nywi me kyìn b̄wum bye ta me' yònnzi ke nywi Mvènnswæb. ²⁰Son, b̄wi' ye bon d̄ewǎ kɔa, b̄wi' she le ba b̄e ji mè nwɔ' gwù' gwù' ne tă wai ke cìcì mfe sàtikǎ' me swæb. 'Ba b̄e ci tì ku' ñzǎmmi. 'Ba b̄e ji ku' nyàm ne b̄e fyonndi ɲgun d̄in, mvæb kwan kan, shikì b̄e nwi tì ku' mvæb. ²¹Yon yi ba bon kyibli mwu ñzwɔnzɔ', ntwi' se b̄e limmi le b̄wum ta yon shě ke me nsòn hwæn ñdìkà' wa' ɲwê ke me lwuǎ Mòizè nun, kwan se b̄e ta mè lwuǎ bi nzanɲgea mè nywɔ' me yinnì me Yudà hwæn ke nyenswæb.»

Dèwà se b̄e kɔe lè b̄wum Yesù bye ke Àntiyòshì

²² Mè ci-ntwum Yesù, b̄wumɲkǎm nyenswæb lè ɲkwìn b̄wum Mvènnswæb hwæn yen b̄e le ñdìkà' b̄e yæn b̄wum bye b̄e ye fyi ke Àntiyòshì, bye lannzi mè Pól bon lè Bàrnàbâ. Be yæn Judà nyě b̄e b̄e lon Bàrsàbâ bon lè Silasi. B̄wum bi b̄e kyibli ke me' b̄wulu.

²³ Be kɔe d̄ewǎ, b̄e fyi bon fya'. Ñzǎ' le' d̄ewǎ yi le: «B̄wi' mè ci-ntwum Yesù, lè b̄wumɲkǎm nyenswæb, b̄wi' ta d̄ewǎ ton se kɔi lè b̄wum Yesù bye ke Àntiyòshì, lè bye ke ɲgyɔ' Sírí, kònndi lè bye ke ɲgyɔ' Silisí nun. 'B̄wi' ta byin hwæsi. ²⁴'B̄wi' ywɔá le byindɔ' lè b̄wum wɔɔ' fe cì she', bye b̄wi' fee kǎn ɲkimmɔ' ndɔ' fya'. 'B̄wi' ywɔ' le b̄e b̄sâ byin lè ñzǎ' le', b̄e b̄wuli mè mbàkà' nyin. ²⁵Kwan se b̄wi' ywɔ' li, b̄wi' swɔli m̄ban, b̄wi' sunndi ɲwum le b̄wi' pǎe' b̄wum ndɔ', b̄wi' fyí byin bon bon lè mè ɲwê bye' Bàrnàbâ bon lè Pól. ²⁶Mè ɲgyinni bi ton bi kyiá mwù yan ke she se b̄e ta cì ke ntwi' Nyeli nye' Yesù Kristò. ²⁷B̄wum b̄e b̄wi' yæn bi, à bi Judà bon lè Silasi. Bon bi ye byin ñzǎ' le' fɔ' ye b̄wi' kɔ' ye f̄sì sannzi lè ɲwum. ²⁸Swum se d̄yi lwen ke cì she', kònndi swum se Mpùn Nsanmi yili tì ku', a si le b̄wi' yili kan b̄wi' kiin byin ñshe ndɔ' kònndi ke ywum ɲkǎmɲkǎm ye b̄wi' ye byin tannzi ye nun. ²⁹Ywum màzwùm yi le: 'Ba byin ji nwɔ' ye tă wai ke cìcì yi sàtikǎ' me swæb, ba byin nwi mvæb, ba byin ji nyàm ne b̄e fyonndi ɲgun d̄in, mvæb kwan kan, shikì byin ci ñzǎmmi. Ywum màzwùm hwæn li, a si lwen le byin konni lè yon. 'B̄wi' hwæsai byin lwen. 'B̄wi' lèbme tì byin.»

³⁰Mè ci-mfyi yê dèwà si, bɛ dɔnnzi bon, bɛ yê mbyi Àntiyôshì bon lè mè Pôl. Bɛ bɛn, bɛ fɛ dèwà si lè ñkwìn bɔwum nyenswæb. ³¹Kɛ nyɛ yɛ nzannga' son hwæn, bɛ dɔnmi dàli lè ñtwum ñkimnzi nywi yɛ kwan ke nlim. ³²Judà bon lè Silasi bɛ mè ci-nlɛli ke ñwum Mvènnswæb nun, bɛ konndi ñzæ' le' lɛli mɛan yɛ yɛ bon zwùm tɛti, nywi kimmɔ' bon. ³³Bɛ non kwe li, bɔwum Yesù bye Àntiyôshì dɔnnzi bon kwan mfyònni lè flɔa Mvènnswæb. Bɛ fyon bɛ ke Yèrusàlɛm cí bɔwum bɛ fyie bon. [³⁴Son, Silasi ywum làn nyon mbæn lɛ nun yɛ nun tòn kwe.] ³⁵Ti lè mè Pôl bon lè Bàrnàbà, bɛ ton bɛ ke Àntiyôshì, bɛ ta le'-Nswæb lisea lè bɛ ta Ñtwum Lwen yɛ ke nywi Nyeli nyɛ' shɛ bon lè bɔwulu ndɔ'.

Swum se cie Pôl kyiiɛ bon lè Bàrnàbà, à twe' Silasi

³⁶Ëgyìn ndɔ' lan bɛ nyɛ yi, Pôl shɛ lè Bàrnàbà lɛ: «Bwi' ken tì mɛ nsòn nɛ bwi' bɛ le' Nyeli nyɛ' shɛ, bǎ bwi' bæti bɔwum Yesù bye kwe, bwi' cɛ mbòkì tòn nyan.» ³⁷Bàrnàbà yili lè nun twe' tì Jân nyɛ bɛ bɛ tì ku' lon lɛ Markù. ³⁸Pôl kèn yɛn lɛ shi si ba lwen lɛ bon bi twe' mwum nɛ dɔwɛ bon mbyí ke Pæmfilí, nyí ni kèn kan bon lànnzi ke she shan nun. ³⁹Lɛ' màzwùm twenndi ke nyinnim shan nun han bɛ kyiiɛ. Bàrnàbà twe' Markù, bɛ dɔn cí', bɛ dɔnmi kèn mla' mla', bɛ ken bɛn ke Shípè. ⁴⁰Pôl yæn ku' Silasi. Kɛ nyɛ yi, bɔwum Yesù keli Mvènnswæb ke mɛ myi nyan nun. Bɛ bɛ keli lɛ Mvènnswæb ywo kwènnzì nlim lè bon, à kpa' bon ke she se bon yɛ cí nun. Kwan sɛ bɛ mlɔ' ñkeli hwæn, mè Pôl yê mè mbyi. ⁴¹Bɛ yon mè ñgyɔ' Sírí hwæn, lè bye Silisí nun. Bɛ bɛ yòn li, lè bɛ ta bɔwum Yesù zwùm tɛti.

Cìci se Tìmòtè bɔwùke ke mɛ Pôl zwem

16 ¹Mè Pôl ken bɛn ke Dêrbè, bɛ wa' kwe, bɛ ken pyi ke Lisitè. Kɛ kwe nɛ mwum Yesù ndɔ' nɛ bɛ bɛ lon lɛ Tìmòtè bɛ tòn. Mon nyon bɛ ñlib Yudà nɛ bɛ mbyi Yesù dɔwon, cɛ nyon bɛ ku' ñkyìn mwum. ²Bɔwum Yesù bye ke Lisitè lè bye ke Ìkônè bɛ nun ñzæ' le' lwukea shɛ nywi. ³Pôl yɛn lɛ shi si lwen lɛ nun twe' nyí. Kwan se nun twe' nun, à cí bɛ dɔnnzi nun ñdùn ntwi' mɛ Yudà bye bɛ ke ñgyɔ' màzwùm nun. À bɛ cí li ntwi' sɛ mwum hwæn limme lɛ cɛ Tìmòtè ni ñkyìn mwum. ⁴Kwan se bon bɛ mè nsòn lèan, bɛ bɛ bɛ, ñsòn yɛ bɛ yɛ bɛn ke nlim, bɛ she mè ci-ndɔwon Yesù mè le' nɛ mè ci-ntwum Yesù lè bɔwumñkæm nyenswæb fɔsa' ke Yèrusàlɛm. Bɛ she bon lɛ byi bi dɔwonnzi le' màzwùm. ⁵Li, mè ñkwìn bɔwum Yesù bɛ nywi kimnzi ke mbyi Yesù nun, lè bɛ ta màn mè nywɔ' mɛan hwæn.

Ñdèmmɛm nɛ Pôl lèmnze ke Tròàsè

⁶Mbòkì nɛ bon yile lɛ bon ken le'-Nswæb shɛ ke Àzì, M̀pùn Nsanmi kænni bon, bɛ linndi ñgyɔ' Flijí, lè ñgyɔ' Gálàsí nun. ⁷Kwan se bon

kwemmi lè ɣgyɔ' Mìsì, lè be ti fɔsà' bon dɔn ke ɣgyɔ' Bitinî, Mpùn Yesù byinnɔ' le ba byi bi dɔn kwe. ⁸Li ne bon linndi ɣgyɔ' Mìsì, be ben ke Trôàsè. ⁹Ke kwe ne Pól lèmnzi ndèmndem ndɔ' kpon nun. À yenne mwum Màsèdwân ndɔ' ke swi' shon ndyi, à tã Pól swulea le: «Shèèi zwú ke Màsèdwân, wù dɔwì bwi' fyà' ke nywi.» ¹⁰Ke nyè ndèmndem màzwùm ne bwi' dɔnmi mbyi ɣkɛn Màsèdwân kæbbi, m̀bàkà' ye' sue le Nyeli nyè' ne be bwi' lon le bwi' ken kwe lè bwi' she bon Ñtwum Lwen.

Ñywo' ye Lidia ywæ Ñtwum Lwen ke ɣwum Pól

¹¹Bwi' wa' Trôàsè, bwi' dɔn cì', bwi' su' nun mwù dylɔ' làn ɣgyɔ' ne be lon le Sàmôtàsè. A kin bèn shikpon fɔ', bwi' kwan, bwi' ken li, bwi' ken bèn ke Nèàpòlìsè. ¹²Ke kwe ne bwi' wa', bwi' ken bèn ke nsòn ye bɔwum Rôm gwe, ye be lon le Fìlìb, òsòn màzwùm ye zwimbyi' nsòn ke kpo ɣgyɔ' Màsèdwân nun. Bwi' lannzi ɣgyin ndɔ' kwe. ¹³Nywo' mè yinni mè Yudà ndɔ' kìn wòlì, bwi' kwan mbeti nsòn, bwi' dɔnmi kènnɔ' moan du' ndɔ', ke cìcì se bwi' limmi lwen le be woli be keli Mvènnswæb kwe. Bwi' ben kwe, bwi' ton nji', bwi' dɔnmi leli lè mè yib ndɔ' bye be kwe kwinni. ¹⁴Ñdɔ' be kwe nyinnim shan, jin shon be le Lidia, à be ci-ncì sem. Sèm nyon be ɣkyì me plè pànŋgea. À wai ke nsòn ye be ta lon le Tiàtfr. À be m̀lib ne be Mvènnswæb yi, li, à be ñzæ' le' ye' fɔli. Be lè Mvènnswæb sannzà nun me' bǎ nun ke mwù ke ywum ye Pól be leli nun. ¹⁵Kwan se à yilá le' Yesù, be jimnzi nun ñdikà' lè bɔwum byon nun hwæn. Ke nyè yi, à dɔnmi bwi' swulea, lè à tã shè le: «Beshe byin yen le mùn tã Mvènnswæb dɔwon lè ñlim fɔ', duènni nye nyèm, byin ton kwe.» À ɣæti bwi' ñzæ' le' màzwùm ke me ywi' han, bwi' dɔn lɔ' ke nye nyon ñnywèn.

Swum se cie mè Pól dɔn nye njè ke nlim nsòn Fìlìb

¹⁶Se kien bèn nywo' m̀bɔ' ndɔ' ne bwi' kenne cì ɣkeli, mwɔ' m̀lib ndɔ' ne be son kìn bwi' cinni mbyi nun. Mwɔ' m̀lib màzwùm be lè mpùn m̀byebbi ke nywi. Mpùn ni be cì, à dɔnmi mè le' shèkea. Kwan se nun be shèkà' li si, mè nyeli byon be lòn cinni ke nywi yon mèan. ¹⁷Kwan se m̀lib ni cinni bwi' mbyi nun, à dɔnmi bwi' dɔwon bwi' lè mè Pól, lè à tã le' le: «Bwum ton be bi mè ci-she Mvènnswæb nyè ke nlim dɛb. Be ta byin mbyi ne byin ye fyi nun, Mvènnswæb swæti byin lisea.» ¹⁸À ɣæti ku' le' si li mè ɣgyinɣgyin, han se geli Pól. Nywo' m̀bɔ' ndɔ', à yònni, à shè lè mpùn m̀byebbi le: «Ke jin Yesù Kristò nun, mùn shè wu le: kwan mwɔ' m̀lib tòn ni nywi.» Ke fya' zwem ñnywèn, mpùn m̀byebbi kwan.

¹⁹Kwan se mè nyeli mwɔ' m̀lib ni yen le be wòli kan tì be ye mwɔ' m̀lib ni lòn ndɔ' mwu, be bæen Pól bon lè Silasì, be telɔ' bon ke bàbà nun ke swi' bɔwumɣkæm nsòn. ²⁰Be lisà' bon cì me ci-zwi' bye ke ɣgyɔ' Rôm nun, lè be ta shè le: «Bwum ton be ti ñsòn ye' ye ndwùmnsi ñzwɔnzwɔ'. À bi mè Yudà, ²¹be ta yì bè' ye bwi' wòli kan bwi' yè shikì bwi' dɔwonnzi lisea lè

ɓwi' ɓe ɓwum Rôm.»²² ñkwìn ɓwum ye ɓe kwe ywɔ' li, ye ɗunmi ñzwòn ywo lè mè Pól. Mè ci-zwi' ci ɓe kpæ' mè Pól mè plè nywi, ɓe she le ɓe ɓɔ' ɓyi lè ñgwæ'.²³ ɓe ɓsì ɓon ɓo lwen, ɓe she ɓon, ɓe ken twɔ' nye njè. ɓe she lè ci-mbòn nyan le nyí ni ɓsì ɓyi ce lwen. ²⁴ Ci-mbòn ywɔ' li, à she ɓon, à kèn ɓon kě ke nye njè nyě ke nlim nlim, à kè ɓon mè kwù ke yi ɓò' ñgwæ' nun.

Ci-mbòn nye njè yònnze ñlim yon ke mbyi Yesù nun

²⁵ A kin bèn làn nyimblim, mè Pól ɓe Mvènnswæb keli lè ɓe ta nun twuli ke me nshib nun. ɓe ɓe nun twuli li, lè ɓwùlu mè ci-nye njè ta ywɔ'. ²⁶ ñgyɔ' ɗunmi funnzi ɗin, mè kwù nye njè fun, ke kwan màzwùm nun mè ñwum nye njè wèlèð' ñnywèn. Mè ndu' ne ɓe mè ci-nye njè nywi swinnɔ'. ²⁷ Ci-mbòn ni yimni, à yen mè ñwum nye njè ñlwonlwon li, à zwè' ñjim nyon, à yili le nun wu nun ne', ntwi' se nun ɓe ɓkà' le mè ci-nye njè ɓi yeàn. ²⁸ Son, Pól kun nun lè ñkwu kimmi le: «Ba wù cì wù ne' swum ndɔ' nywi, ɓwi' ɓi fe ɓwi' hwæn.» ²⁹ Ci-mbòn ni ci ɓe kiin lè kaki, à lwonnɔ' nye njè, à pyì mè Pól me kwù, lè à tã gwennzi nywi. ³⁰ À kwannzɔ' mè Pól wan, à cibbi lè ɓon le: «ɓwumñkæm, mùn yě cì le mùn kà swæ'!» ³¹ Mè Pól fyonnzi lè nun le: «Kě ñlim ke nywi Nyeli nye' Yesù. Li, wù yě swæ' lè ɓwum ɓyù nun hwæn.» ³² ɓe she ci-mbòn ni ñzæ' le' Mvènnswæb ɓon lè ɓwum ɓyon nun. ³³ Ke kpòn mbɔ' màzwùm nun, à twe' ɓon, à pòsi ɓon mè mbon. Ke fya' zwem ñnywèn, à cì ɓe jimnzi nun ɓon lè ɓwum ɓyon nun hwæn. ³⁴ À kènnɔ' lè ɓon ke ɗwon nyon, à fe ɓon ji. Mwum tòn ni ɗunmi dàli ɓe lè ɓwum ɓyon ntwi' se ɓon keá mwù lè Mvènnswæb.

³⁵ Shikpon wanni, mè ci-zwi' fyì mè suzæn le: ɓyi ɓi she ci-mbòn nye njè le nyí ni ɗonni ɓwum ton ɓi, ɓyi ɓi kwan. ³⁶ Kwan se ci-mbòn nye njè ywɔ' li, à shè lè mè Pól le: «Mè ci-zwi' fyiá ñtwum le ɓe pæ' fyà' lè ɓyin. Jene, kweànni le, ɓyin ken lwen.» ³⁷ Son, Pól fyònnzi lè mè suzæn le: «ɓwi' ɓe ɓwum Rôm, ɓe ɓoá ɓwi' ke bàbà nun lwen lè ñgwæ', shiki ɓe lannzi ɓwi' mè kàè', ɓe she ɓwi', ɓe twɔ' nye njè, ɓe kà shě jene le ɓwi' kwan me gwùmna'? Se ɓa li. ɓon ne' kiin ɓwi' kwannzi.» ³⁸ Mè suzæn ken ñzæ' le' yi shě lè mè ci-zwi'. Kwan se ɓe ywɔ' le ɓwum Rôm ɓe, yi ɗun ɓon zwum. ³⁹ ɓe wai, ɓe kiin mè Pól ñlim ɓosi zwum, ɓe pæ' fyà' lè ɓon lè ɓe ta ɓon swulea le ɓyi ɓi kwan nsòn. ⁴⁰ ɓe kwan nye njè ɗin, ɓe ken ɗun nye Lidia. Kwan se ɓon yen ɓwum Yesù, ɓe she ɓon ñzæ' le' ñkimnzi nlim, ɓe wa', ɓe ken ɓon.

She se mè Pól cie ke Tèsàlònika

17 ¹ Mè Pól fyið' ke nsòn ndɔ' ye ɓe ɓe lon le Àmfipòli, ɓe ken pyì ye ɓɔ' ye ɓe ɓe lon le Àpòlòní, ɓe wa' kwe, ɓe ken bèn ke Tèsàlònika cìci se nyenswæb mè Yuda ndɔ' ɓe kwe. ² Mbòki ne Pól ɓe kãn ɓèn cì

ndo' à shì kèn nyenswǎb, à bèn kwe, à kèn dun nyenswǎb. À ywon kwe ñgyìn me yìnni lè, à tǎ leli, à kyibli ke nywi ywum ye be kòka' ke dèwǎ Mvènnswǎb nun. ³À be bon mè ñgo' bi sannzi, à cì bon ñlìmmi le shi si yili le **Kristò** yen vènè', nyí ni ywi, ke nyé ywi, nyí ni yìnni be. À be bon shé le: «Yesù ne mun shé byin ne, nun ne **Kristò**, mwum ne Mvènnswǎb fyie ñgyó' wan.» ⁴Byindo' lè bwum bye be kwe yen le lèṅkǎm se, be bwukì bon ne' ke me Pól zwem. Mè kyìn bwum ndo' bye be Mvènnswǎb d'won be nlim mèan, kònnndi lè mè yib ñkǎmṅkǎm ndo'.

⁵Son, ñdù' me Yudà d'unmi kpà' ke nlim nun dìn, be ken bwum byibbɔa ndo' kǎbbi ke nyinnim yi yèa. Be bwǎki ke mbyi nun, be pyisi le' ke nyinnim ñkwìn bwum, mbàtè she nlim nsòn hwæn, be ken bèn nye mwum ne be be lon le Jasòn bǎ be kwannzi mè Pól bon lè Silasi ke swi' bwum. ⁶Ke bon ken bèn kwe, be cinni kan bon, be bæn ci-nye bon lè bwum Yesù ndo', be kiin lè bon ke swi' bwumṅkǎm nsòn. Be d'unmi kun le: «Bwum ton bi gwannzá ñgyó' wan, à bi bènme tì jene fe be. ⁷Jasòn yèa bon nǎm. Bwum ton be bon hwæn, be ta su' mè le' nyan cǐ nyé mè l'wuá mvèn ndwun yili kan. Be ta shé le mvèn ndwun ndo' ni tì kwe, jin nyí si le Yesù.» ⁸Ñzǎ' le' ye bon le' li yi, ye wasi mè ci-zwi' lè lan myi hwæn ñlim zwum. ⁹Li, be ci mè Jasòn dólè' le byi bi d'eb bon lòn ndo' lè bon kà pǎ' fyà' lè byi.

Lan Bèrè

¹⁰Kpòn kǐn pyì dìn, bwum Yesù bye ke Tèsàlònìkà ci mè Pól ken ke Bèrè. Kwan se be bèn kwe, be konndi kèn ke nyenswǎb mè Yudà nyé kwe. ¹¹Bon bi lè bwum be làn nyan ywǎli, be lan bye Tèsàlònìkà. Be ye ñzǎ' le' Mvènnswǎb lè ñlim fò'. Mè nywo' mèan hwæn, be be ywum ye ke dèwǎ Mvènnswǎb nun nzanṅgea bǎ bon yen beshè le' se Pól tǎ le' si lèṅkǎm. ¹²Ke nyinnim shan nun, bwum be kee mwù lè le' Yesù be mèan. Ke nyinnim shan nun, byindo' be mè Grè', mè yib ñkǎmṅkǎm kònnndi lè mè d'web ndo' tì ku'.

¹³Son, kwan se mè Yudà bye Tèsàlònìkà ywo' le Pól ti tì ku' le'-Nswǎb shé ke Bèrè, be kiin tì kwe, be d'unmi ñkwìn bwum d'wumnzì ke mpyisi me le' nun. ¹⁴Bwum Yesù yen li, ke fya' zwem ñnywèn, be ci Pól kèn ke fya' ye lan dú' ndwun. Silasi bon lè Tìmòtè be suku' l'wǎb be ke Bèrè.

¹⁵Bwum bye be Pól mbyi t'èli ken nun ké ke Àtènè. Be lannzi nun kwe li, be fyoin be ke Bèrè lè mè ntwum nyé Pól fyii Silasi bon lè Tìmòtè fya'. Ntwum màzwùm be le byi bi kiin nun cinni mbyìmmi.

Pól tǎ lan Àtènè ywum lisea ke nywi Mvènnswǎb nyé ñkǎmṅkǎm

¹⁶Ke ñgyìn ye Pól be mè Silasi bon lè Tìmòtè bònṅgea ke Àtènè, ñlim byitì nun zwum lè ñyen ye nun be yen ñsòn màzwùm yi lwinni lè mè swǎb fòkea. ¹⁷À be ñzǎ' le' kwebsea ke nyenswǎb bon lè mè Yudà, lè

mè kyìn ßwum bye ße Mvènnswæb ßwon. À ße ti kònndi le' ƒo' màzwùm leli mè nywɔ' mèan hwæn lè ßwum bye nun cinni ke bàbà nun. ¹⁸Mè nliàsà' ndo' bye ße ße lon le mè Èpikùrì lè mè Stòwì' ndo' ßunmi ti ku' ñzæ' le' kwæbsea lè Pól. Ke nyinnim shan nun, byindɔ' ße shè le: «Yen se ŋgi-lean-ŋgun ne tã yili nun leli?» Byindɔ' ku' ßon le: «À tã mè le' mè swæb me kyìn ßwum shě.» ße lele li ntwi' se Pól ße ßon le' Yesù shě, à kònndi ßon shě wě tã she ßwum ye ywi yimni. ¹⁹ße twe' Pól fi, ße ken lè nun ke cì mßwòki me ci-nlimmì yan. ße ße mßwòki màzwùm cì ke mwu ŋgwùmŋgwùm se ße ße lon le Àròpájè. ße ßen kwe, ße cibbi lè nun le: «Bwi' yili ßwi' limmì mwù swum nywæb se wù yili wù lisà' ßwi'. ²⁰Ntwi' se ßwi' yennà le wù ti ßwi' ŋkyìn swum ndo' lisea fe, li, ßwi' yili ßwi' limmì mwù swum màzwùm.» ²¹Lan Àtênè lè mè kyìn ßwum bye tã tòn kwe hwæn ta suku' tòn lè ñywɔ' ywum nywæb, sèan ndo' bà tí mbyí, suku' ke nywi yi.

²²Pól wa' zwò ke nyinnim ŋkwìn ßwum ßi nun, à ßunmi leli le: «Lan Àtênè, mùn ƒsà yen le mè pa' mè swæb hwæn, byin ta nun mwumzi. ²³Mbòki ne mùn ßi ñsòn yin yõn, mùn ßi ywum ƒkea ye byin ta ƒca cice, mùn kèn mè kwì' mfe sàtikàè' ndo' yenni bye byin kò' kwe le: “Cìci se si she ñswæb ndo' ye ßwi' limmì kan”. Li ne mun kìn ßã mùn sannzi byin swum se byin ta mwumzi shìki byin limmì ku' son. ²⁴Mvènnswæb ne ƒò' ŋgyò' wan lè ywum ye ke nlim hwæn, nun ne Nyeli ne kě ßeb lè ŋgyò'; à tã ka tòn ke me nye bye ßwum ße gwe nun. ²⁵ßwum ŋgyò' wan woli kan ße ci nun she ndo' se ye nun kpea, kwo fe' yà swum. Ntwi' se nun ne ta ywum hwæn fe lè ßwum, ñdikà' m̀pùn mè yinnì lè ñzison hwæn. ²⁶Ke nywi mwum m̀bo' ne nun ƒde ye nun kwannzi mè pa' ßwum hwæn, à swì ßon ŋgyò' wan. À kè mè ŋkwìn ßwum màzwùm yì kwan ye ße ye nòn ŋgyò' wan nun, à lisà' kwo wen ne hwæn sàà ŋgyò' nyon. ²⁷Ywum ton yi hwæn, à cie yon li, ßã ßwum kæb mbyi Mvènnswæb, ße ßwubsà' lè shindo' ße cinni nun. Son, lè lenkæm, Mvènnswæb ßã ñlæbbi lè wen ne hwæn. ²⁸À si wě tã she ße kò' ke cìci ndo' le:

“Shi ße lè nun, mwum wòli kan à cinni ñzison, shìki à cì swum ndo'.

Shi ße lè nun, jin swum ndo' ßé kǎn le mwum.”

Mè ci-me ŋgo' byin ndo' yili ŋgwòn ke le' màzwùm nun, ße she le:

“Bwi' ßi ti ku' ßwen Mvènnswæb.”

²⁹Beshe se ti ke nlimmì nun lwen le ñdù' she' twò ße nywi Mvènnswæb, ßwi' wòli kan tí ßwi' cinni m̀bàkà' ye le Mvènnswæb ni m̀banmbo' wě swum ƒkì ndo' se ße ßwem lè **gól**, ße ƒo' lè lõn, shindo' ße pa' lè ŋgwò' ke nlimmì yan nun wě tã she ße yili.

³⁰«Ywum ye ßwum ße cì lè ße ke ke njimmi nun hwæn, Mvènnswæb ße kǎn me' kě lè yon. Son, à shè jene lè wen ne hwæn ne ke ŋgyò' wan nun le nyí ni kwebsi pa' tòn ßyebbi se nun ße nlim. ³¹Ntwi' se à kèà ŋgyìn ne nun yě mwum hwæn mè kà' lànzi. À yě mè kà' yi linni ke mbyi nun.

À yànnâ ci-nlànzi me kàe' nyon, nun ne nun liseâ lè bwum hwæn ke nyimnzi ye nun yimnzi nun ke ywi nun.»

³²Kwan se ñkwìn bwum ywɔ' nun le' le' nyimni ywi, byindo' dunmi nun kɔlea. 'Byindo' she ku' le: «Ñzæ' le' yi, bwi' ye ti yon fɔli nywɔ' ndɔ'.»

³³Li, Pɔl kesi nywi ke ñkwìn yan nun. ³⁴Son, byindo' lè bwum bwuki lè Pɔl, be yilâ le le' Yesù si lɛnkæm. Ke nyinnim bwum bi ton bi, Dìnsi, mwumñkæm mfwɔki Àròpâjè ndɔ' be kwe nlim, bon lè mlib ndɔ' ne be be lon le Dàmàrisi. 'Bon be sue kăn, byindo' be ti kwe.

Kèn se Pɔl kènne ke Kòrên

18 ¹Ke ñgyin màzwùm nun, Pɔl wa' kwe Àtênè, à kèn ke Kòrên. ²À bèn kwe, à cinni mwum Yuda ndɔ' ne jin shon be le Àkyilâ, à be mwum ne ke ñgyɔ' Pôn nun. 'Be lè mwum màzwùm ke wai Itàli nùn bon lè mmyon. Jin mmyon be le Prisi. 'Be wae Itàli ntwi' Klôdè, ci-me ñgyɔ' ne ké mè ñgyɔ' hwæn, ne lele le mè Yuda hwæn kwan Rôm. ³Pɔl kènme bon cinni, à dunmi tòn lè bon ntwi' mwù she yan be fɔ'. 'Be be yi kwæ' ye be be yi ðwun gwe nun tæli mban. ⁴Mè nywɔ' me yinni me Yuda hwæn, Pɔl be leli ke nyenswæb, lè à tã mè Yuda ndɔ' lè mè kyìn bwum mbèti bã be yonni ke mbyi Yesù nun.

⁵Ke nyè yi, mè Silasi bon lè Timòtè wa' ke Màsèdwân, be ben ke Àtênè. Kwan se bon ben kwe, Pɔl pæ' fyà' lè ywum cí hwæn, à su' ti mwù ké lè ñzæ' le' Mvènnswæb. À be ñlimmi cí lè mè Yuda le Yesù ni **Kristò**, mwum ne Mvènnswæb fyie ñgyɔ' wan. ⁶Son, mbòki ne mè Yuda be kăn ñzæ' le' màzwùm yili, be be nun sèmmi. Pɔl yen li, à dunmi kwùb mè plè byon sèti ke me' byan, à shè le: «Beshe byin bwu, byin ne' be limmi ti, mùn kweân mùn shêm. Ñdikà' ñwa' ye ðyè, mùn kènme cí me kyìn bwum.» ⁷Pɔl wa' kwe, à kèn ðwon mwum ndɔ' ne be be lon le Titù Jùsitù. Mwum màzwùm be Mvènnswæb yi. Nye nyon be ke moan nyenswæb mè Yuda ndɔ'. ⁸Ci-zwi' nyenswæb ni, jin shon be le Klisipù. À yilâ le' Nyeli Yesù, lè ðwòn nyon nun hwæn. 'Bwum Kòrên mèan ndɔ' ywɔe ñzæ' le' Pɔl, be yilâ le' Yesù, be ci be jimnzi bon.

⁹A kin bèn nywɔ' ndɔ' kpon nun, Nyeli nye' Yesù leli lè Pɔl ke ndemndem nun, à shè lè nun le: «Ba yi kwen wù, lwùmni lè ñleli, ba wù maki, ¹⁰ntwi' se mùn ni wù nyè. Mwum ndɔ' wòli kan à kè wù fyà' nywi bã nun ci wù byebbi ndɔ', ntwi' bwum byêm bi nsòn ye nun mèan.» ¹¹Pɔl tòn kwe ðwùm fɔ' lè kitɔ', lè à tã bwum Kòrên le' Mvènnswæb lisea.

¹²Kwan se Gàliôn kïn gwemná nõn ke ñgyɔ' Àkàyí nun, mè Yuda wali lè Pɔl, be ken lè nun ke nye kyitæ'. ¹³'Be dunmi le' ke nywi yon le: «Nyè lè mwum tã bwum fyisi ke mbyi ndwon Mvènnswæb ndɔ' ne lwuá tã ka yili nun.» ¹⁴Pɔl shè nun ken ñzæ' le' pæli, Gàliôn dunmi le' lè mè Yuda le: «Bè wè le' ndɔ' se ke me lwuá nsòn nun, shindo' le' byebbi ndɔ' se lannzi, byin mè Yuda, mún sheè le mùn yè byin fɔli. ¹⁵Son, ke mwù le' màzwùm yi ke

nywi nzæ' le' yin, lè ke nywi mè myin ne byin ta kèkà', lè tì ku' ke nywi me lwuà byin, le' shin se shi. Mùn bã pa' kyità' shi linni.» ¹⁶À le' ñzà' le' ni, à kwannzi fon wan, fon hwæn. ¹⁷Be kwan wan hwæn, be swi Sòsitàn, ci-zwi' nyenswæb nywi, be bɔ' nun ke swi' nye kyità'. Gàlìon yen, kwo à d̄wì kan zwi' kwe.

Mfyòn ye Pól fyòden be Àntiyòshì

¹⁸Ke nyè le' màzwùm, Pól lannzi tì lɔ' ñgyìn mèan ndɔ' be ke Kòrên, a woli nun, à leɓ ɓwum Yesù bye kwe. Be yè mbyi Sirí mla' mla' bon lè mè Prisi lè ywon Àkyilá. Lè be kà d̄un ci', be lè Pól ñwunndá mwù ke nsòn ye be be lon le Sànkélé, ntwi' se nun ciè ñkàli ndɔ' lè Mvènnswæb. ¹⁹Kwan se bon ken bèn ke Èfèzè, Pól donnzi mè ci-kèn byon, à kèn nun nyenswæb, be d̄unmi leli kwe lè mè Yudà. ²⁰Bwùlu she nun le nyí ni lannzi ñgyìn ndɔ' kwe lè bon, son, kon Pól bæen kan ke le' màzwùm nun. ²¹À donnzi bon lè à tã le' le: «A Mvènnswæb yili, ɓwi' ye tì yenni be kwan ndɔ'.» Li, à wa' Èfèzè ke ci' nun, ²²à kèn kwan Sèzàrê, à yè mbyi Yèrusalèm. À bèn kwe, à hwæsi ñkwìn ɓwum Yesù, à kà fyii be ke Àntiyòshì.

²³À lannzi tì ñgyìn ndɔ' kwe Àntiyòshì, à d̄unmi tì mè nsòn kwùbtea be. À fyi ñgyɔ' Gàlasi lè ñgyɔ' Flijì, lè à tã ɓwum Yesù nywi kimnzi ke nzæ' le' yon nun.

Kwan se Àpòlò f̄sì le' Mvènnswæb limmi ke fya' me Àkyilá

²⁴Mwum Yudà ndɔ' ben ke Èfèzè, jin shon be le Àpòlò. Be yee nun ke Àlèzàndí. À be mwum ndɔ' ne limmi le', à kòndí be ci-nlimmi ywum ye be kɔ' ke d̄ewá Mvènnswæb nun. ²⁵Be lè à yuseá ywum ye ke mbyi Yesù nun, li, à be ywum màzwùm lisea lè ñkimmɔ' nywi, à shè ywum ye ke nywi Yesù, shikì à lim ku' shindɔ'. Ti lè le' ñjimnzi ɓwum, à suku' pa' ñjimnzi ye Jân Batisi be ɓwum jimnzi limmi. ²⁶Mwum màzwùm d̄unmi leli ke nyenswæb mè Yudà mwù zwô. Kwan se mè Prisi bon lè ywon, Àkyilá, ywɔti le' shon, be twe' nun, be f̄sì nun mbyi Mvènnswæb lisea. ²⁷Kwan se bon lisa' nun ywum hwæn, Àpòlò shè bon le nun yili nun ken bèn Àkàyí. Bwum Yesù bye kwe ywɔ' le' màzwùm, be yili ñgwòn. Be kɔ' d̄ewà lè ɓwum Yesù bye kwe Àkàyí bã be yè nun lwen. À kèn bèn kwe, à fe m̄kpa' ñzwɔnzwɔ' lè ɓwum bye Mvènnswæb lisea kwènnzi nlim shon lè byi bi d̄won mbyi Yesù. ²⁸Ntwi' se nun be ñzà' le' kwèbsea lè mè Yudà ke swi' ɓwum hwæn, à lisà' bon ke pisean le a si kɔa ke d̄ewá Mvènnswæb nun le Yesù ni **Kristò**.

N̄dunmi ñkwìn ɓwum Yesù ye ke Èfèzè

19 ¹Kwan se Àpòlò be ke Kòrên si, Pól linndi kpinnzɔ' ñgyɔ' se mè kpa' be nlim, à kìn bèn ke Èfèzè. À bènme, à cinni ɓwum Yesù ndɔ' kwe, ²à cibbi lè bon le: «Kwan se byin d̄unmi mbyi Yesù d̄won, M̄pùn Nsanmi bènne

byin nywi?» Be kà fyònnzi lè nun le: «Kwo fe' ñywo', ðwi' ywo' kife' ðwi' le jin swum ndo' si kwe le Mpùn Nsanmi.» ³À cibbi lè fon le: «Yă pa' njimnzi se be jimnze byin?» Be konndi nun fyònnzi le: «Pa' njimnzi she Jân se be jimnzi ðwi'.» ⁴Pól ywo' li, à shè lè fon le: «Jân be ðwum jimnzi ñjimnzi ye lisa' le be kwebsi mbòki tòn nyan, lè à tã fon shě le fyi bi ke mwù lè mwum ne tã kìn be nyè yon. Mwum ne nun be le' ni, à ni Yesù.» ⁵Ëkwìn ðwum yi ywo' li, wen ne hwæn ci be jimnzi nun ke jin Nyeli nye' Yesù nun. ⁶Pól sata' fon mè fyà' nywi, Mpùn Nsanmi kyìli bon nywi. 'Be ðunmi leli ke me ñkyìn le' nun, lè be ta ñzǎ' le' ye Mvènnswǎb yili shě. ⁷Be lè ðwum màzwùm ti kènni ðwum wùm ðlàn bì. ⁸Pól nòn kwe mè nywi' lè, à kwìn kan kàmmi nyenswǎb ndo' nywo' ndo'. À be leli kwe mwù zwò ke nywi ywo' Mvènnswǎb. À tã mè mbyi kǎbbi lè nun ci ðwum ðye ta nun ywoti ke mwù lè ñzǎ' le' màzwùm. ⁹Son, ðyindò' lè ðwum be kǎn ñkè mwo yili, be be mwù kimmi lè be ta mbyi Yesù ñjili ke swi' ñkwìn ðwum. Pól yen li, à wa' nyenswǎb ni nun, à twe' ðwum Yesù, à ðunmi bon ywum lisea mè nywo' mēan hwæn ke nye swùkwulwù mwum ndo' ne be lon le Tirànù. ¹⁰À lisa' bon li, ðwùm bì ken wòli, màn ðwum ne ke ñgyo' Àzì nun, mè Yudà lè mè kyìn ðwum nun ywo' ñzǎ' le' ye ke nywi Nyeli nye' Yesù.

Swum se lannze ðwen Sèvâ nywi ke ntwi' jin Yesù

¹¹Mvènnswǎb be Pól ñkimmò' ncì yi hilea klwòkea fe, ¹²han ðwum be ywum plé ye be be nun twuti lè yon she, lè be ta kèn ðwum mè ñgwènnngwèn kimnzi nywi lè yon. Mè mpùn mbyibbòa hwæn be kwan. ¹³Mè Yudà ndo' be kwe, be be kèn yi cìci yì cìci, lè be ta mè mpùn mbyibbòa fyinni ke nywi ðwum. 'Bon ku', be ðunmi jin Yesù sean bǎ fon kimnzi mpùn mbyebbi lè son. 'Be be shè le: «Ke jin Yesù nyě Pól tã le' shon shě, mùn shè wu le, kwan mwum tòn ni nywi.» ¹⁴Bwum ðye be pa' she màzwùm cì be ðwen shanmbi, ðye Sèvâ ci-mfe sàtikǎ' ndwun ndo' yee. ¹⁵Ke nzǎ' le' màzwùm nun, mpùn mbyebbi fyònnzi lè fon le: «Mùn limmi Yesù ne byin le' ni. Pól hwæn, mùn limmi nun. Ti ku' byin, mè wen be byin?» ¹⁶Mwum ci-mpùn mbyebbi ni pyì bon nywi lè twù', à be ñkimmi, à làn fon, han be nywæli nun fya', be kwan nun næm lè mèli, mè nywi mpwìnpwìn, nywi yan hwæn be mè mbon seansean. ¹⁷Lan Èfèzè hwæn, mè Yudà lè mè kyìn ðwum ywo' le' màzwùm, yi ðun fon zwum. Mwum hwæn ðunmi jin Yesù Kristò mwumnzi, à kyìbsi son. ¹⁸Bwum mēan be be lè be keâ mwù ke mbyi Yesù nun, be kiin ywum ye bon ciâ kwàsi pisean ke ñkwìn ðwum nun. ¹⁹Bwum mēan be be majì cì konndi tì kìn lè yì ðèwà yan, be twen yon ke swi' ðwum hwæn. 'Be tannzi lòn ye fon hwinne yì ðèwǎ màzwùm nun hwæn, ye ken kwan lòn mēan ñzwònzwò'. ²⁰Li ne ñzǎ' le' Nyeli nye' Yesù be lèmm lè ñkimmò', lè ye ta kim shon lisea mbyì.

Kwan se mbàtè shèe ñlim nsòn Èfèzè

²¹Ke nyě me le' màzwùm, Pól, nun le: nun yě Màsèdwàn linndo' ñgyo' lè Àkàyì nun, nun kèn bèn ke Yèrusalèm. Kwan se nun ni ywìme bèn kwe

Yèrusàlèm, shi si yili le nun ni kennò' tì bèn mbyí ke Ròm. ²²À seti bwesò' she byon bí fyí mbyí ke Màsèdwân. Bwesò' she màzwùm be Tì mòtè bon lè Èlàsità. Son, nun ne' lannzi tì fe' ñgyìn ndò' be ke kpinnzò' ñgyò' Àzì si nun.

²³Ke kwan màzwùm se mè le' ñkimmòa cie be ke ntwi' ñlìsà' ywum ye be be lèsà' ke mbyi Nyeli nye' Yesù nun. ²⁴Kyilea ndò' be kwe, jin shon be le Dèmètìrù, à be òwen me nye ndò' sakea. Bwen me nye bi gwili nye Àrtèmí, ñswàb yan ndò', Li, be be lòn cinni ke she màzwùm nun mèan, bon lè mè ci-she byon. ²⁵Se kin bèn nywò' m̀bò' ndò', à swòsi mè ci-she byon hwæn, lè bye be tì ku' pa' she màzwùm cí mbyí, à shè lè bon le: «Mè ñgyinni, òyin limmi le lwen ne òwi' cinni ne, kwèm ni she ton se. ²⁶Son, òyin yennà, òyin konndi tì ku' ywò' swum se mwum ne be ta lon le Pól ni tá ci. À tá shè le mè swàb bye òwi' ta ci, òyi bi ba mè swàb ñkàmñkàm. À mbètà òwum mèan, be yili. À su' kan mbètì ke Èfèzè, à mbètà kpinnzò' ñgyò' Àzì se hwæn. ²⁷Le' màzwùm su' kan le se ye òwi' she gwànnzi, son se ye tì ku' kònni ñtwu nyenswàb Àrtèmí òwuli, à fyòn swum òin. Kànmbè', Àrtèmí ne kpinnzò' ñgyò' Àzì hwæn ta òwon, kwo fe' ñgyò' wan hwæn.»

²⁸Bwum bye be kwe swòli ywò' le' màzwùm, ñlim nyeni bon zwum, be òunmi kun le: «Àrtèmí nyè lan Èfèzè yè læm wè kpa'.» ²⁹M̀bàtè she ñlim nsòn hwæn. Mè ci-mpyisí le' ci mwum hwæn òtìi ke cici se be ta mè yàn ce nun. Be bænnò' Gàyusi fya' bon lè Àrisitakù. Bwum bí bi be òwum Màsèdwân bye be yòn bon lè mè Pól. ³⁰Be lè Pól ti yili nun ken òun kwe ñkwìn òwum nun, son, òwum Yesù bye be mbeti kænni nun, ³¹han mè ci-zwi' kpinnzò' ñgyò' Àzì bye be mè ñwè Pól fyí nun ñtwum le ba nyí ni kèn zwù ke lwùmmò' se be ta m̀bòwòki cí kwe. ³²Ke kwe lwùmmò' màzwùm, cici ñkè me ywi' be kàn tí, be be ñzæ' le' kun kyikyí. A konndi be, m̀an òwum ne be kwe limme kàn mwù swum se swòsi bon. ³³Bwum ndò' be limme le' màzwùm seansean sannzi Àlèzàndrè son. Nun ne mè Yudà òunmi twòtò' mbyí swiswi' òwum. Àlèzàndrè òunmi òwum fyà' m̀da le òyi bi mòki òá nun she òyi le' ndò'. ³⁴Son, kwan se bon kin sem le mwum Yudà ne, be òunmi kun le: «Àrtèmí nyè lan Èfèzè yè læm wè kpa'.» Be su' kun ñkwu ò' bon hwæn li, kwan læb shikì be mòki.

³⁵A kin bèn m̀lòkà', mwum ne tá mè le' nsòn kòa hwæn ci òwum mòki. À òunmi leli lè bon le: «Lan Èfèzè, wen ne ton fe ñgyò' wan, à shì limmi le ñsòn ton ye, yon ye m̀bòn nyenswàb Àrtèmí ndwun ne fòkì shon pyié ke òeb? ³⁶M̀bòki ne mwum hwæn limmi li, tòènni le kàka'. Ba òyin ci le' se woli se kwan byebbi. ³⁷Byin kiàn jene fe lè òwum ton be, be gwànnzi kan nyenswàb, shikì be le' ku' le' byebbi ndò' ke nywi nswàb ye'. ³⁸Beshe mè Dèmètìrù yili bon swemma' mwum ndò', mè ñgyìn nlin kyità' bi kwe, mè ci-myi ton be konndi be kwe. Cici se be ye bon swemmea à si. ³⁹Beshe òyin cinni swum leli ndò' se òyin ye leli, òyin ye son leli ke m̀bòwòki ye mè

ci-myi ta b̄wɔki nun. ⁴⁰N̄swɔli ye b̄wi' swɔli d̄ye f̄e ye, b̄e wolâ b̄e ci b̄wi' l̄e'. B̄e ye f̄kà' l̄e b̄wi' yilâ b̄wi' ci l̄e' b̄yebbi ndɔ'. B̄e l̄e' li, b̄wi' wòli kan b̄wi' cinni ñzàè' l̄e' mpàeli ndɔ' n̄e ȳè b̄wi' kwannzi ke l̄e' màzwùm nun.»

⁴¹À l̄eli hwæn, à sh̄è bon l̄e b̄yi bi nywæla'.

Kèn se Pól kènne ke Màsèdwân l̄è she nun kènne tì ku' ke Grê'

20 ¹Kwan se mè l̄e' ñkimmɔa màzwùm l̄än hwæn, Pól swɔsi b̄wum Yesù Kristò, à sh̄è bon ñzàè' l̄e' ñkimmɔ' nywi, à l̄eb bon, à ȳè mbyi Màsèdwân. ²À linndi nõnnõn màzwùm, l̄è à t̄ä b̄wum Yesù Kristò nywi kimnzi ke nsh̄è l̄e' Mvènnswæb ye nun b̄e sh̄è nun. À wa' kwe, à kèn nõn ke ñgyɔ' Grê' nun mè nywi' l̄è. ³B̄e l̄è à ti yili nun ye mbyi Sirí ke ci' nun, à ywɔ' l̄e mè Yudâ ta l̄e' b̄yebbi ndɔ' sunndi l̄è jin shon, à b̄yiti mwù b̄e b̄wæb nun, à kèn kwan b̄e Màsèdwân. ⁴B̄wum b̄ye nun b̄e kèn l̄è bon mbyi nun b̄e l̄e: Sòpàt̄er mwum Bèrê n̄e b̄e mwen Pírús, Àrisitakù l̄è Sèkòndù b̄ye b̄wum Tèsàlònikà, Gàyusi mwum Dêrbè, Tìmòtè, l̄è Tishí' bon l̄è Tròf̄im b̄ye b̄wum ñgyɔ' Àzì. ⁵Bon b̄e sete kèn mbyí, b̄e ken b̄wi' b̄òñgea ke Tròàsè. ⁶B̄wi' n̄e' ke b̄e, b̄wi' ðun cì' ke Filí, b̄wi' ye mbyi nyè mla' mla' ke nyè **Ñgwin-brê'-shiki-mbùn**. B̄wi' non mla' nun ñgyìn sh̄æn, b̄wi' ken bon cinni ke Tròàsè, b̄wi' non kwe sonndè mbò'.

Pól yimnze mbìpàn mwum ywi nun ke Tròàsè

⁷Nywo' sæsidè kwæbbi n̄e b̄e l̄è b̄wi' ye kèn w̄è shim li, b̄wi' b̄wɔki b̄ä b̄wi' ji ji m̄ban. Li, Pól b̄e l̄eli l̄è ñkwìn b̄wum. À l̄eli li, nyimblim ken wòli. ⁸Ke n̄æmmyì' nyè zwò n̄e b̄wi' b̄e ke nlim swɔli, mè læm b̄e kwe m̄ean. ⁹Mbìpàn mwum ndɔ' n̄e b̄e b̄e lon l̄e Yùtí' kènne tòn ke ñwum f̄enetè. Mbòki n̄e Pól sh̄èe l̄e'-Nswæb kwan læbbi, d̄ye she Yùtí' fyæ'. À d̄ye han ñlim fye nun, à pyì ñwai ye zwò mè nlè nye nun. B̄e ken nun wasi l̄è à ywiâ nùn. ¹⁰Pól kyilì ñgyɔ', à fanni, à lwo' nun fya', à sh̄è l̄e: «Ba yi kwen b̄yin, à ni l̄è m̄e'.» ¹¹À l̄e' li, à nèòn nun b̄e zwò, à keti brê', à ðunmi ji. À kònni l̄eli b̄e li a kin b̄èn shikpon, à wa' nun kèn. ¹²Ti l̄è mbìpàn mwum nyè pyì ni, b̄e ken nun l̄ännzi b̄e ðwon nyon w̄è t̄ä she nun k̄in. L̄e' màzwùm f̄e bon ñkimmɔ' nywi b̄e ñzwɔnzwò'.

Kpinnzò' kèn she b̄e wa' ke Tròàsè ñkèn b̄èn Milé

¹³B̄wi' ðun cì' ndwun, b̄wi' wa' kwe mla' mla', b̄wi' kennò' b̄wi' ke Àsòsè, ntwi' se Pól sh̄èe l̄e nun ȳè nun mbyi nyè l̄è mè kwù fyi, b̄ä b̄wi' twelò' nun ke Àsòsè. B̄wi' b̄en kwe, b̄wi' twe' Pól ke cì' n̄e b̄wi' b̄e kèn nlim mla' mla'. ¹⁴B̄wi' wa' kèn l̄è bon ke Mìtìlèn. A ken b̄èn shikpon fò', b̄wi' b̄en Shìò. ¹⁵A kin b̄èn ñgyìn mè mbí, b̄wi' b̄en ke Sàmòsè. Ke ñgyìn mè nlè n̄e b̄wi' ðuen ke Milé. ¹⁶Pól lele l̄e kwan se nun ȳè b̄èn ke Èfèzè, nun b̄ä d̄yi, nun lækì kwan l̄ännzi ke ñgyɔ' Àzì. À b̄e kimnzi b̄ä b̄eshe kwan b̄e kwe, l̄è nun b̄en ke Yèrusalèm b̄ä nun ji **Pàntèkò'** kwe.

Ñzǎ' le' ye Pól lele lè ðwumŋkǎm nyenswǎb bye ke Èfèzè

¹⁷Pól ðyiò' ke Milè, à fyiò' ñtwum lè ðwumŋkǎm nyenswǎb bye ke Èfèzè le byi bi kiin. ¹⁸Kwan se ðwumŋkǎm nyenswǎb màzwùm ðen, Pól ðunmi le' lè bon le: «Byin limmi ìmbòki tòn nyèm ne mun be tòn ke kwan se mun lànnzi fe lè byin ìmban, ñðunmi ñdikà' nywò' ne mun sàmme kwù fe ke ŋgyò' Àzì nun. ¹⁹Mùn be she Mvènnswǎb cǐ, mǔn shela' kan nywi lè mùn ni lè mè ðu' ke me' ke nyinnim me vènè' ne mè Yudà be mùn yennzi nun. ²⁰Mè le' ne wòli à kpa' byin, byin limmi le mùn shèe byin nun lè nye zwùm nyèm nun hwæn. Yi be kǎn mùn kwènni lè ñshè me le' ni. Mùn be byin ywum Mvènnswǎb lisea ke ŋkwìn ðwum nun. Mùn be ti kònni lisà' me nye. ²¹Ke nliśà' màzwùm nun, mùn be mè Yudà lè mè kyìn ðwum hwæn shě le ðe kwebsi ìmbòki tòn nyan ke swi' Mvènnswǎb, ðe ðunmi zwùm tēli lè Nyeli nye' Yesù Kristò. ²²Mùn yili mùn she byin le mùn kènme Yèrusalèm ntwi' se M̀pùn Nsanmi tà mun dólè' cǐ, shìki mùn limmi ku' swum se ye mùn cǐ kwe. ²³Swum se mùn limmi seansean, à si le mè nsòn ne mùn tǎ kèn kwe hwæn, M̀pùn Nsanmi tà mun su' shě le nye njè lè vènè' ta mun ðonŋgea mbyî. ²⁴Son, mùn limmi ke nlim yēm nun le ñzison shēm she fe cinni kan ìmkpa' ke nywi yēm. Swum se mùn yili fò', à si le mùn ken ðèn ke mwu kèn se mun tǎ kèn, lè mùn kpeli she se Nyeli nye' Yesù fe mun fya'. She màzwùm si ñshě Ntwum Lwen ye ke nywi kwènnzǐ nlim se Mvènnswǎb tǎ ywo lè ðwi'.

²⁵«Byin bye mùn be kènken fe nyinnim shin nun lè mùn tǎ ñzǎ' le' ywò' Mvènnswǎb shě, ñyen ye byin yen mun ðyé fe ye, mùn limmi le ñmlòkà' nyen fli me' shēm ne nyě byin yen ðye ne. ²⁶Li ne mùn tà byin sannzi ðye le, mwù mwum nyin ndò' ðwu tǐ, mùn kweân shēm. ²⁷Ntwi' mǔn ðonnze kǎn ñzǎ' ndeb Mvènnswǎb ndò' nye zwùm nun, mùn shì byin nun shě. ²⁸Cièni le kon lè byin ne', byin ci tì ku' lè ñkwìn ðwum ye M̀pùn Nsanmi kè byin mwu yan lè mè ci-zwi'. 'Byin ye konni lè yon li, bǎ byin kennzi ñkwìn ðwum Mvènnswǎb ye nun ne' libbeâ lè mvæb Mwen nyon Yesù Kristò. ²⁹She mun tǎ le' se, mùn limmâ lwen le ke nyè yēm, byindo' lè ðwum ye ðèn be wě mè ŋwe' be wòli kan ðe ðonnzi ñkwìn me nyàm lè floa. ³⁰Mùn kònni limmi le ke ñkwìn yin nun, byindo' ye kwan, ðe ðunmi mè le' mè mbwè' lisea bǎ ðe ci ðwum Yesù ðwon bon nyè. ³¹Cièni le kon. 'Byin ye tòn, byin ðun ðwùm lè ye mùn lànnzi fe hwæn. Kpòn lè nywò', mǔn be kǎn hwum lè ñleb ndeb ke cǐ wen ne hwæn. Mùn be leb li lè mè ðu' ke me'.

³²«Jene, mùn ðonnzâ byin ke fya' Mvènnswǎb, byin ton be lè ñzǎ' le' ye ke nywi kwènnzǐ nlim shon, nun ne wòli à ðyili byin, à fe byin ywum ŋkàli ye nun cie byin bon lè ðwùlu bye ðwum byon. ³³Ke tòn shēm nun, mǔn tæmme kǎn lòn, shìki mùn tæm ku' mè plè mwum ndò'. ³⁴'Byin ne', byin limmi le mùn be ðwi lè ñkèà yēm lè mǔn kà cinni ywum ye ye mùn

kpea, kònddì lè òwum byêm bye òwi' ta kèn lè bon. ³⁵Kwo yǎ pa' ton se mún be tòn nun, mún lisea byin le se yili le byin kpa' mè ci-swub ke ncí she nun wě tà she mún be cì. 'Ba òlim fye byin lè òzǎ! le' Nyeli nye' Yesù Kristò, nyě nun lele le: "Ǹdàli ye wù tǎ ywǎ' kwan se wù tǎ mwum swum fe, a lan ye wù tǎ ywǎ' kwan se mwum tǎ wù swum fe." »

³⁶P̀l lèli òzǎ! le' yi hwæn, be swummi lè mè òwi bon hwæn, à keli M̀vènnswǎb. ³⁷Mwum hwæn ne be kwe òunmi kwe, lè be ta kín P̀l kwòtea, be kà leb nun. ³⁸Swum se be bon yǎki òlim kimmi be ntwi' P̀l lele le byi bi ba tí fli me' shon yenni be. Bon hwæn, be wa', be ken nun lǎnnzi moan cì' ndwun.

M̀fyòn ye P̀l fyòden be Yèrusàlèm

21 ¹'Bwi' kyili ku' lè bon òin, òwi' ken cì' ndwun òun, òwi' lwum zu', òwi' ken bèn Kòsè. A kin bèn shikpon fǎ', òwi' ben ke Ròdesi. Ke kwe ne òwi' wa', òwi' ken bèn Pàtàrà. ²M̀bòki ne òwi' yenne cì' ndwun nyě òin ndǎ' be lǎn, à kènme Fènisí, òwi' nan nun ni, òwi' ye mbyi. ³Kwan se òwi' ken wòli lè Shípè, òwi' pǎ' nun lè fyǎ' mè'. 'Bwi' su' mbyi yě fya' ye lǎn Sìrì, òwi' kà kèn bèn Tír ke cici se be lè cì' ndwun màzwùm yě òshe yon kwannzi kwe. ⁴'Bwi' cinni òwum Yesù ndǎ' kwe, òwi' non lè bon sonndè m̀bǎ'. 'Bwum Yesù màzwùm be M̀pùn Nsanmi cie be she lè P̀l le ba nyí ni kèn mbyí ke Yèrusàlèm. ⁵Nywǎ' ne ògyìn shanm̀bi sonndè kin wòli, òwi' ye mbyi. Bon hwæn, mè yib lè òwen byan nun hwæn, be ken òwi' lǎnnzi ke nyě nsòn. 'Bwi' hwæn, òwi' swummi lè mè òwi, òwi' keli M̀vènnswǎb. ⁶Kwan se òwi' leb òwùlu hwæn, òwi' nan cì', be fyòn ku' bon be.

⁷'Bwi' kenne mlǎ' lè kèn mla' mla' she' ke òwa' ye òwi' wae ke Tír, òwi' ken bèn ke Pàtòlòmasi. 'Bwi' ben kwe, òwi' hwəsi mè ògyinni bye kwe, òwi' non lè bon ògyìn m̀bǎ'. ⁸A kin bèn shikpon fǎ', òwi' wa', òwi' ken òun Sèzàrè. 'Bwi' ken nòn ke nye ci-nsannzi le' M̀vènnswǎb ndǎ' ne be lon le Filipò. Mwum màzwùm be ke kì-shanm̀bi òwum se be yenne ke Yèrusàlèm lè be ci she ke nyinnim òwum Yesù.

⁹Mwum màzwùm cinne òwen mè yib nyí be be lè be limmi kife' mè òweb. Be be leli ke òwum M̀vènnswǎb nun. ¹⁰M̀bòki ne òwi' noen kwe ògyìn m̀ean, ci-nleli ke òwum M̀vènnswǎb nun ndǎ' wai ke Jùdè, à kin òwi' cinni. Jin shon be le Àgàbusi. ¹¹À ye òkǎnnndan P̀l, à lǎnn dà' nun ne' mè kwù lè mè fyǎ' nun, à òunmi leli le: «Ywǎèni fe' swum se M̀pùn Nsanmi leli. Mè Yudà ye mwum ne cinni òkǎnnndan ton ye kpæmmi m̀banm̀bǎ' le ke Yèrusàlèm, be kyili nun ke fya' me kyìn òwum.» ¹²'Bwi' ywǎ' pa' nǎ! le' ton yi, òwi' lè lan Sèzàrè nun hwæn, òwi' òunmi P̀l swulea le ba à kèn ke Yèrusàlèm. ¹³Son, P̀l kà fyònnzi le: «Byin ta yili byin kwennzi mún òwǎ' lè òkwe yin ntwi' yen? Ti lè mún, mún ni ke m̀bònnǎ' nun, ba fe' lè ntwi' kpæm kpæmmi, kwo fe' lè ywi ne mun yě

ywi kwe Yèrusàlèm ke ntwi' Nyeli nye' Yesù nun, mùn yili.»¹⁴ Mbòkì ne nun be òyi kimmi li, òwi' mòki òwi', òwi' she le Nyeli nun ne' Yesù ci wé swum se nun yili.

¹⁵Ke nyè ògyin màzwùm, òwi' fòsà' ywum ye', òwi' kennò' mbyí ke Yèrusàlèm. ¹⁶'Bwesò' Yesù bye Sèzàrè ndò' ken ku' òwi' lànnzi; be ben, be ken òwi' kě ke nye mwum Shípè ndò' ne be be lon le Mènèsòn. À be ntan me pwìn òwum bye sete mwù kě ke mbyi Yesù ke nsòn màzwùm nun. Ke òwon nyon ne be fòe òwi' cí nòn.

Kèn se Pól kènne Já' yenni ke òwon nyon

¹⁷Ke mbèn ye òwi' ben Yèrusàlèm li, òwum Yesù bye kwe ye òwi' lè òdàli. ¹⁸A kin bèn shikpon fò', òwi' ken òwi' lè mè Pól ke òwon Já'. 'Bwumḱkàm nyenswàb swòli kwe. ¹⁹Pól hwəsi bon bon hwæn, à òunmi bon sùlea wé swum se Mvènnswàb cià ke nyinnim me kyìn òwum ke nyé she se nun bi ci. ²⁰Kwan se be ywò' òzà' le' yi hwæn, be òunmi Mvènnswàb twuli. Be kà shé lè Pól le: «Ḷgyinni nye', wù yennà she màn mè Yudà kèà mwù be lè Yesù. 'Bon hwæn, be tà ka kyìli lè mè lwuà Mòizè, be ta òwon shikì be òonnzi òdò'. ²¹Be ywòkea le wù tã mè Yudà bye wan lisea le be yonnzi nyè lè mè lwuà Mòizè. Wù ni tà byi shé le ba byi òunnzi òwen byi òdùn, shikì byi òwon ku' yi bè' me Yudà. ²²À si seansean le be ye limmi le wù bènna. 'Bwi' ye ci jene le? ²³Swum se òwi' ye wù shé se, son se ye be mbyi nlwen. 'Bwum nyí ndò' bi fe nyinnim she' nun, be cià ḱkàli ndò' lè Mvènnswàb. ²⁴Wù yé kèn lè bon, be ye byin sannzi byin lè bon mban. Wù òéb bǎ be winndi bon mè mwù. Li, mwum hwæn yé limmi le le' se be sheka' bon ke nywi ywù si, leḱkàm se ban. Se ye bon lisea le wù hwæn, wù ni ku' ke me lwuà Mòizè nun. ²⁵Ti lè mè kyìn òwum be ti mbyi Yesù nun, òwi' kòa bon òwà, òwi' she bon le' se òwi' sunndi. 'Bwi' she bon le ba be ji mè nwò' ne tã wakai cici mfe sàtikà' me swàb. Ba be nwi mvàb, shikì be ji ku' nwò' nyàm ne be lin kan be kwannzi mvàb, ba be ci tì ku' òzèmmi.»

²⁶Pól ywò' le' shan. A kin bèn shikpon fò', à sannzi nun ne', à kèn lè òwum nyí ton bi ke nyenswàb ndwun, bǎ nun she ògyin ne òsannzi yan ye mlò'; se lisa' le nywò' ne be ye yi sàtikà' fe me mwù nyan bon hwæn.

Mbæn ye be bæenne Pól ke nyenswàb ndwun

²⁷Kwan se be lè ògyin shanmbì yi ti kwemmi lè òmmlòkǎ', mè Yudà bye wai ke ògyò' Àzì nun, be yen Pól ke nyenswàb ndwun. 'Be òwumnzi ḱkwìn òwum hwæn, be bæen nun, be òunmi kun le: ²⁸«Mè ḱgyinni òwum Izràèl, kpeànì òwi'. Mwum ne tã leli cici hwæn, lè mwum hwæn ywò' byebbi ke nywi òwen Izràèl, mwum màzwùm ne nyé. À tã mè lwuà Mòizè byebbi lè nyenswàb ndwun nun hwæn. A konndi tì ma be, à òunnzà mè kyìn òwum ke nyenswàb ndwun, li, à ḱgasà cici sanmi ton se.» ²⁹Be

lele li ntwi' se bon yenne Tròfîm mwum ne wa' Èfêzè ke nlim nsòn bon lè Pól. Li ne be be fòkà' le ñkyin mwum ni ni duân nyenswæb byi lè nyí. ³⁰Mbætè she ñlim nsòn, ßwum ðunmi kwan mè fyä' nsòn hwæn, be bæen Pól, be kwannzi nun wan, be ðwo' mè ñwum ñka' nyenswæb be.

³¹Kwan se bon be yili lè bon wu Pól, lè ñtwum kennâ bèn ke cï mwumñkæm mè suzæn bye Róm le Yèrusalèm ni ti ñgwèan. ³²Ke fya' zwem ñnywèn, mwumñkæm mè suzæn ni tweli mè ci-zwi' me suzæn ndo' lè mè suzæn nun, à yèi mbyi lè mèli. 'Bwum nsòn ðwi ze', be yen mwumñkæm mè suzæn lè mè suzæn nun, be ðonzi mbo' Pól. ³³Mwumñkæm mè suzæn bèn kwe, à senndó' kwe ke shan, à cì be bæen Pól, be kpæm nun lè mè ndu' mbi. Á kà cibbi be lè Pól le wen ni ne nyí? Yen se nyí cï be bæen nyí? ³⁴Son, mè ñkwu ne be kwain ñkwîn ßwum nun be ñzæ' le' leli kyikyí. Mbòkì ne mwumñkæm mè suzæn sunnde kân ñzæ' le' ñkæmñkæm ywo ke ntwumni ye bon be twumni nun, à shè le be ken lè Pól ke nye mè suzæn. ³⁵Kwan se bon ken bèn ke ñwum ðonmbyi bon lè mè Pól, be lè ßwum ti wali lè Pól ñzwo', mè suzæn sheli Pól ke ñgun. ³⁶Ntwi' se ßwum be nun ðwon lè be ta kun le: «Be wu nun, be wu nun.»

Pól tá mwù yon lüsi

³⁷A ken bèn kwan ndunzi se be lè be ye Pól ðunzi nye mè suzæn, á kà shè lè mwumñkæm mè suzæn le: «Mùn wòli mùn shè wù ñzæ' le' ndo'?» Mwumñkæm mè suzæn fyònzì lè nun le: «Wù limmi le' grè' lwen? ³⁸Mùn bi fòkà' le wù ni mwum Èjìb ne wase mè le' mbyibboa ñgyin ndo' fe, à twe' mè ci-nci byebbi ñkæm nnyì, à kèn nlim kyò' lè bon, kànmbè', wù ne ðan.» ³⁹Pól shè be lè nun le: «Mùn ni mwum Yudà, be ye mun ke Tàrsè ke ñgyò' Silisí nun. Ñsòn màzwùm yi ti ku' ñsòn ñkæmñkæm. Mùn swula' wù, ðonzi zwù mùn lè mùn leli lè ñkwîn ßwum.» ⁴⁰Mwumñkæm mè suzæn yili. Pól ðyi ke kè-kwù, à mò' ßwum fyà'. 'Bwum maki pon pon pon. Á ðunmi leli ke le' Èbrù nun.

22 ¹À be le' le: «Byin mè ce byèm lè mè ñgyinni byèm nun, fólèni ñzæ' le' ñlusi mwu yèm.» ²Ywo' ne bon ywo' à tá leli lè bon ke le' Èbrù nun, be fòsi məkò' mbyí. Pól kònddi le' le: ³«Mùn ni mwum Yudà ne be ye ke Tàrsè ke ñgyò' Silisí nun. Son, mùn twu fe nsòn ye ton ye nun, mùn yusa' ywum ke me kwù Gàmalìèl ne ñlisà' nyèm. Á liseà mùn wè tà she be ta fòsi mè lwuà me ce bye' ðwonnzi. Mùn be she Mvènnswæb nun ñkimmi ñzwonzwò' wè tà she byin bi ku' ðyè mbanmbo' se. ⁴'Bwum be be mbyi Yesù ðwon hwæn, mùn be bon vènè' yennzi, mùn wu ti bon. Mè ðweb lè mè yib, mùn be bon bænni lè mún ðwi nye njè. ⁵Mwumñkæm mè ci-mfe sàtikæ' lè ñkwîn ßwumñkæm hwæn woli be ðyi shitàkwù shèm. 'Bon be mun yè ðewà se mun kènne cici me ñgyinni bye Dàmasi fya', bá mùn bænni ßwum be ta mbyi Yesù Kristò ðwon kwe, le be kiin bèn fe Yèrusalèm me ndu' nun bá be yennzi bon vènè'!»

Kwan se Pól yònnze òlim yon ke mbyi Yesù nun
(Mê she 9.1-19; 26.12-18)

6 «Mbòkì ne be lè mún yèà mbyi Dàmasì, be lè mún ti kwemmi lè òsòn màzwùm, a kiin bèn nywò' nìwinni, òwanòwan twun ndò' suku' wai zwò kèmmi fò', se kanndi mún. 7 Mún pyì ngò', mún ywò' òkwu ndò' ta mun lon le: “Sòl, Sòl, wù tà mun vènè' yennzi ntwi' yen?” 8 Mún kà cibbi be le: “Wen ne wù, Nyeli nyèm?” Òkwu màzwùm fyonnzi mún le: “Mún ni Yesù mwum Nàzàrè' ne wù tã vènè' yennzi.” 9 Bwum be be mún be nyè hwæn yen òwanòwan, son, be ywò' kan òkwu mwum ne ta lèli. Mún ywò' li, mún cibbi tì be le: “Mún yè cì le, Nyeli nyèm?” 10 Nyeli nye' Yesù fyonnzi lè mún le: “Wa' zwò, wù kèn ke Dàmasì. Ke kwe, be ye wù shè wè swum se Mvènnswèb kèà le wù yè cì.” 11 Mbòkì ne mún be kàn tí yenni ke ntwi' òwanòwan kimmi si, bwum bye bwi' be kèn lè bon bæn mún fya' lè bwi' kà kèn bèn ke Dàmasì. 12 Mwum ndò' be kwe nsòn màzwùm nun, jin shon be le Ànànià. Mwum màzwùm be mè lwuà òwonnzi òzwòzwò' ke ndò'a ye nun be Mvènnswèb ò'a lè òlim fò'. Mè Yudà bye Dàmasì hwæn be nun ògwòn yili. 13 À wai òwon nyon, à kìn bèn, à òyi swi' shèm, à shè le: “Ògyinni nyèm Pól, me' sanmi wù mwu, wù òunmi yenni.” Ke fya' zwem ònywèn, me' sanmi mún, mún yen nun. 14 À shè lè mún le: “Mvènnswèb nyè mè mbibe'a bye' be òwon kèà wù le wù limmi swum se nun yili, wù yen mwum nsanmi nyon, wù ywò' swum se nun yè wù shè lè òwum yon. 15 Ke ntwi' cì mwum hwæn, wù yè shìtàkwù shon òyi ke nywi ywum ye wù yennà nun, lè ywum ye wù ywò'a. 16 Jene, swum se wu wòli wù òòngà' se ba tí, wa' zwò, wù cì be jimnzi wù bã mè byebbi nywù mlò' ke ndò'a ye wù yè Nyeli nye' ò'a nun.” »

Mfyi ye Yesù fyie Pól ke fya' bwum bye ba mè Yudà

17 «Mún wa' kwe Dàmasì, mún fyòn be Yèrusàlèm. A kin bèn nywò' ndò' ne mun be Mvènnswèb keli ke nyenswèb ndwun, mún yen swum ndò' ke ndemndem nun. 18 Mún yen Nyeli nye' Yesù Kristò lè à tà mun shè le: “Kimnzi mè kwù, wù kwan Yèrusàlèm, ntwi' se lan Yèrusàlèm ba swum se wu yè lèli ke nywi yèm nun yili.” 19 Mún fyonnzi lè nun le: “Nyeli nyèm, be limmi lwen le mún be kèn me nyenswèb, bwum bye be mbyi nywù òwon hwæn, mún be bon bo, lè mún tà bon òwì me nye njè. 20 Kwo fe' kwan se be wue Ètìèn, ci-òfyi shìtàkwù swù, mún hwæn, mún be òlim. Bwum bye wue nun, mún shè lè bon le be cià lwen, mún ne be mè plè byan bænni.” 21 Nyeli nye' kà fyonnzi lè mun le: “Kènne, ntwi' mún yè wù fyì làbbi ke fya' bwum bye ba mè Yudà.” »

Pól bon lè mwumkàm mè suzàn ndò'

22 Bwum be òzè' le' Pól fòli lwen, son, a kin bèn ke nzà' le' tòn ni nun, be òunmi nun kwusi mwu le: «Be bwulò' nun ke', bwi' wòli kan

bwi' donnzi pa' mwum ton si lè mè'.» ²³Be be kwusi lè be ta mè plè byan fyunnzi zwò, kwùb hwæn, be ta læb lè be ta jesi zwò. ²⁴Mwumɲkæm mè suzæn shè le be dunnnzi Pól ke nye mè suzæn, be ywæ' nyí lè mè m̀' ndò' bǎ nyí ni she læɲkæm. Li, nyí ni yě swum se be ta nyí kwusi mwu ñzwɔnzwò' si shě. ²⁵Kwan se be dunmi nun kpæmmi bǎ be bɔ' nun si, Pól cibbi lè ci-zwi' mè suzæn ne be kwe le: «Byin cinni mbyi m̀' mwum Rôm lè byin lànnzi kife' nun mè kǎ'?» ²⁶Ci-zwi' ni ywò' ñzà' le' ni, à kèn mwumɲkæm mè suzæn ni shí, à cibbi lè nun le: «Yen se wu yě cì jene? Mwum tòn ni ni mwum Rôm.» ²⁷Mwumɲkæm mè suzæn ni wai, à kǐn cǐ Pól, à bǝn, à cibbi lè nun le: «Shè mún, læɲkæm se le wù ni mwum Rôm?» Pól yili. ²⁸Mwumɲkæm mè suzæn kà shě be le: «Lè mún kà be mwum Rôm, mún dǝbbe jin màzwùm lòn m̀an ñzwɔnzwò'.» Pól fyònnzò' nun be le: «Ti lè mún, mún ni mwum Rôm ñdikà' ke ye.» ²⁹Bwum be be lè be ye Pól bo ywò' li, be kesi nywi lè nun. Nun ne' mwumɲkæm mè suzæn, yi dun nun zwum ke nlimm̀i ye nun kǐn limm̀i be le Pól ni mwum Rôm lè à cǐa be kpimma' nun lè mè ndu'.

Pól ke swi' m̀bwòki twun me Yuda

³⁰Mwumɲkæm mè suzæn be yili nun fòsi mwù le' ye mè Yuda be Pól d̀wonnzi nun ywo lwen. Li ne cie, kwan se shikpon fò' kin wanni, à cì be sulà' Pól ke mè ndu' nun, à shè lè mè ci-zwi' mè ci-mfe sàtikà' le byi bi swòli byi lè mè ci-m̀sà' mè le' nyenswæb nun byi hwæn. Kwan se bon swòli, à twe' Pól, à kèn nun d̀yili swi' shan.

23 ¹Pól cice mè ci-m̀bwòki mè' hwæn, à shè lè bon le: «Mè ngyinni byèm, mún wòli mún le' le ñlim ta mun pyí zwum ntwi' mè kíkàen lwukea ne mun cinne ke swi' Mvènnswæb ñdikà' ɲwa' ɲwè, a kiin bèn d̀yě.» ²Ànànià, mwumɲkæm mè ci-mfe sàtikà' shè lè bwum bye be moan Pól le byi bi ywæ' Pól ben ɲwum. ³Pól kà shě be lè mwumɲkæm mè ci-mfe sàtikà' le: «Mvènnswæb ne ye wù ywæli, wù ci-gwù' ɲwum. Cǐ tòn se wu tòn si, wù tòn son bǎ wù lannzi bwum mè kǎ' wě tà she lwuà yili, son, wù donnzà lwuà jene lè fyà' fò', wù shè jene le be ywæ' mún.» ⁴Bwum bye be moan Pól dunmi le' lè Pól le: «Wù ne ta mwumɲkæm mè ci-mfe sàtikà' sèmmi?» ⁵Pól fyònnzò' lè bon le: «Mè ngyinni, mún limmi kan le mwumɲkæm mè ci-mfe sàtikà' ne nyě. Ntwi' be le' ke d̀ewà Mvènnswæb nun ke nywi màzwùm le: “Wù bǎ ñzà' le' m̀byebbi ndò' lèli ke nywi ci-zwi' nywù.” »

⁶Pól limmi le ke m̀bwòki twun màzwùm nun, bwum be kyìli cìci bí. Fyà' fò' be mè **Fàrizièn**, fyà' fò' ku' mè **Sàdusièn**. Li ne cie à kun lè ɲkwu kimmi le: «Mè ngyinni, mún ni mwum **Fàrizièn**, mè mbibea byèm hwæn be mè **Fàrizièn**. Le' ǹlannzì mè kǎ' shèm ndò' ba mbyí, mwù ǹlannzì mè kǎ' yèm yi le ntwi' mún tǎ f̀kà' seansean le bwum ywi ye ywi yimni.» ⁷À le' ku' ñzǎ' le' yi d̀in, le' pyi nyinnim mè **Fàrizièn** bon lè mè **Sàdusièn**.

Ëkwìn ßwum ye ße kwe hwæn kyiili cìcì ßí. ⁸Ntwi' mè **Sàdùsiên** ßi ßwum ndo' ßye ta shè le mwum tà ywi lè à ywiâ, à ßà tí yìmnì ße. A konndi ße le mè cikpu' Mvènnswæb ßye ßeb, ßyi ßi ßan, shìkì m̀p̀ùn ndo' ni ße. Ti lè mè **Fàriziên**, ke fya' yan nun, ywum ßí ye mè **Sàdùsiên** ßyinnò' yi, ße ta shè le ywum màzwùm yi kwe. ⁹Le' màzwùm ßunmi twènnndi ñzwanzwò'. Mè ci-nlìmmì me lwuà ndo' ßye fya' me **Fàriziên** wa' zwò, ke m̀b̀oli ye ßon ße ßoli mwu Pól, ße she le: «Bwi' yen ki ßwi' ßyebbi ndo' nywi mwum tòn ni, m̀p̀ùn ndo' ne shí nun shě, shindo' cikpu' Mvènnswæb ndo' lelà lè nun.» ¹⁰M̀b̀òkì ne le' ße yæki kim mbyimbyí, mwum̀k̀k̀àm mè suzæn yili kan le ße yætà' Pól, à cì mè suzæn kyili, ße zwe' Pól ke nyinnim shan nun, ße ken lè nun ke nye nyan.

¹¹A kin ßèn kpon nun, Nyeli nye' kin Pól shě ke ndemndem nun le: «Kpæm me'. M̀b̀òkì ne wu ßyiâ shìtàkwù shêm fe Yèrusàlēm, se yili ti ku' le wù ken ti ku' son ßyi ke Ròm m̀banmbò' li.»

Ñsunndi ñwum ye mè Yudà ndo' sunnde ke nywi Pól

¹²Shikpon wanni ßin, mè Yudà ndo' sunndi ñwum, ße ßunmi ßon ne' ywèmmi, ße lo' ñdò', ße she le ßon ßa ji ji shìkì ßon nwi mlä' han a ken ßèn kwan se ßon ye Pól wu. ¹³Bwum ße sunnde ñwum li ßi lean ßwum mwùm nyí. ¹⁴Kwan se ßon mlo' hwæn, ße ken mè ci-zwi' me ci-mfe sàtikàè' cinni ßon lè ßwum̀k̀k̀àm me Yudà, ße she lè ßon le: «Bwi' ywemmä ßwi' ne', ßwi' lo' ñdò' le ßwi' ßa swum ndo' ßwebbi ñwum, han a ken ßèn kwan se ßwi' ye Pól wu. ¹⁵Se ti ßyin jene fya', ßyin lè ßwùlu mè ci-m̀b̀wòkì twun. Byin ße ye kèn mwum̀k̀k̀àm mè suzæn cibbi le à kiin ßyin lè Pól. Byin suku' nun shè ßin le ßyin yili ßyin fòsi ñdù' le' shon tàli lwen. Ti lè ßwi', ñðyi ye ßwi' ßyi ye, lè ä kà ßèn ke swi' m̀b̀wòkì twun, lè ßwi' wuà nun mbyi nun.»

¹⁶Mwen ñgyinni Pól ndo' ße kwe, m̀p̀ùn le' màzwùm làn nun me ywi', à kèn nye mè suzæn, à shè Pól. ¹⁷Pól ywò' ku' li, à lon ci-zwi' mè suzæn ne ße kwe m̀b̀òn, à shè lè nun le: «Tè' mwò' ne, wù kèn lè nun ke cì mwum̀k̀k̀àm nyin, ntwi' nun cinni le' ndo' she nun yě nun shě.» ¹⁸Ci-zwi' ni tè' mwò' ni, ße ken ßèn kwe cě mwum̀k̀k̀àm nyan, à shè lè nun le: «Pól nyě ci-nye ñjè shí mùn le mùn ni kiin fe lè mwò' ne, nyí ni cinni swum ndo' she nyí ni yě wù shě.» ¹⁹Ci-zwi' mè suzæn ni ßæn mwò' ni fya', à tètò' nun mè tòntòn. À cibbi lè nun le: «Yen se wu yili wù she mùn?» ²⁰Mwò' ni ßunmi nun shě le: «Mè Yudà sunndä ñwum le ßon ye wù kìn cibbi le wù ni kiin shim lè Pól ke m̀b̀wòkì twun nun. Le ßon ye wù shě le ßon ßi yili lè ßon tæ' ñdù' le' Pól seansean. ²¹Ba wù lwùm yili, ntwi' ße leän ßwum mwùm nyí ke nyinnim shan nun ßye ye gwùmni ke mbyi nun, ßä ße ßæn Pól. ße ywemmä ßon ne' le ßon ßa swum ji shìkì ßon nwi, han a ken ßèn kwan se ßon ye Pól wu. ße fòseä ßon ne' lwen, fyònnzi nywù ne ßon ti su' ßòn.» ²²Mwum̀k̀k̀àm mè suzæn ywò' ñzä' le' yi, à fyòsi mwò' ße, lè à tà nun shě le ßa nyí ni lwùm mwum ndo' le' màzwùm shě.

Mfyi ye 6e fyie Pól ke ke Fèlìsì, ci-ɲgyɔ'

²³Ke nyě yi, mwumɲkàem mè suzàen lon mè ci-zwi' me suzàen bí byon ndò', à shè lè bon le: «Tannzèni mè suzàen ndu' mbi, byin swosi bon. Byin twe' tì mè ci-nyæmbàli mwùm shanmbi, lè mè ci-yi kwòn ndu' mbi. Byin bonɲgà' kwan se ɓwum nonɲgea nji' hwæn, byin ye kën Sèzàrê. ²⁴Byin fosi tì ku' nyæmbàli nyě Pól yě nàn ɓă byin ken lè nun ke ke Fèlìsì, ci-ɲgyɔ', shikì mwù ɓwum nun.» ²⁵À kò' dèwà ndò', ñzæ' dèwă màzwùm ɓe le: ²⁶«Mùn Klôdè Lìsià ne kci dèwà ton se lè Fèlìsì, ci-ɲgyɔ', mùn hwæsi wù. ²⁷Mwum ne wù yen ne, mè Yudà ɓæn nun, ɓe lè ɓe ye nun wu, mún kà ɓën lè mè suzàen byèm, mùn kpàli nun ke nyinnim shan nun, ntwi' ɓe lè mún ywâ le mwum Rôm ne. ²⁸M̀bòki ne mun yile mún ywò' mwù swum se ɓe ta nun ɗwonnzi nun, mún kènne lè nun ke swi' kyità' twun yan. ²⁹Mùn kèn yen le ɓe ɓe nun ɗwonnzi ke nywi me lwuà ndwon Mvènnswæb nyan. Ke me le' màzwùm nun hwæn, se ɓe kân le' se ɓe wu nun, shikì a ɓe ku' she mwum wòli à ɗun nye njè nun, ntwi' se nun ci kan le' kimmi ndò'. ³⁰Ke nyě yi, mún kìn tì ywò' le mè Yudà sunnde ɲwum lè ɓe ɓwuli mwù yon, mún, ñdikà' à kìn ci swù mbyimmi. Mùn ci ku' ñlìmmi lè ɓwum ɓye swemmea nun le bon ne' kiin leli lè wù. Mùn leɓme wù.»

³¹Mè suzàen ywò' hwæn, ɓe ci ku' wě tà she mwumɲkàem nyan shè ku' bon. Ke kpòn m̀bò' màzwùm nun, ɓe twe' Pól, ɓe ken ɓèn ke Àtipàtrí. ³²A kin ɓèn shikpon, mè suzàen ɓye ɓe kèn lè mè kwù fyôn bon ɓe ke cí tòn shan ke Yèrusàlèm, ɓe donnzi mè ci-nyæmbàli ken mbyí lè Pól. ³³Mè ci-nyæmbàli bi ɓen ke Sèzàrê ɗin, ɓe fe dèwà lè ci-ɲgyɔ', ɓe kyilì nun Pól fya'. ³⁴Ci-ɲgyɔ' nzannga' dèwà hwæn, à cibbi lè Pól le nyí ni mwum ne yă ɲgyɔ' nun? Kwan se nun ywò' le à ni mwum ne ke Silìsì, ³⁵à shè lè nun le: «Mùn yě wù ñzæ' le' cibbea kwan se ɓwum ɓye swemmea wu ti tòn.» À shè lè ɓwum le ɓyi bi ken Pól ké ke mvù se Èrôdè gwe.

Mè Yudà kin Pól swemmea ke swi' ci-ɲgyɔ'

24 ¹Ke nyè ye ɓe kenne Pól lànnzi, a lan ɓe ɲgyìn shæn, Ànànià mwumɲkàem mè ci-mfe sàtikà' ɓën Sèzàrê lè ɓwumɲkàem me Yudà ndò'. À tweli tì ku' Tèrtilú mwum ne ɓe ci-myimnzi le'. 'Be ken ɓèn swi' Fèlìsì ci-ɲgyɔ' ɓă ɓe she nun swum se cí ɓe swemmea Pól. ²'Be fyì ɓwum, ɓe ken Pól tweli, à ɓën, Tèrtilú ɗunmi nun ñzæ' le' shě nywi ke swi' ci-ɲgyɔ' le: «Nyeli nyě kè ɓwi' ɓwi' hwæn, tòn flɔa ye ɓwi' ton fe ye, wù ne mwù. Ywum ye ta kènni ɲgyɔ' zwem lwen, ɓwi' ɓyi wù. Ywum lwukea ye ɓwi' fɔsèà ke jin nsòn nun ye, wù ne zwi'. ³'Bwi' wòli kan ɓwi' fyeli ñlim lè wù lè ywum ye ɓwi' ta cinni kwan hwæn ye tã wai mè fyà' hwæn. ⁴Mùn ɓà wu kwan lànnzi ñzwɔnzwò', son se mún yili mún swula' wù le ywò' zwù kwæ' le' ne ɓwi' ye wù sùlea ne. ⁵Ke nyen ye ɓwi' yen

nun, mwum tòn ne ni ci-gwànnzì ke nsòn ye nun. À tã mè le' pyìsea ke nyinnim me Yuda bye ñgyɔ' wan hwæn. Nun ne ci-zwi' ne ke fyà' ðwum Yesù mwum Nàzàrê' nun. 6'Be lè à ti tì ma yili lè nun gwannzì tì jin nyenswæb ndwun nye', ðwi' ce li, ðwi' bæ n. [Bwi' be yili ðwi' lannzì nun mè kà' wě tã she lwuà nye' tã yili. 7'Son, Lisîà, mwumñkàm mè suzæn ne benne, à zwè' ðwi' nun fya' lè kim. 8'À fyòn nun li, à kà shě le ðwum ðe swemmea nun, le ðyi bi kiin ke ci swû.] Wu cibba' mwum tòn ni lwen, wù ne', wù yě yen le le' se ðwi' swemma' nun lè son se, leñkàm se.» 9'Mê Yuda hwæn ðyi ke ñwum le' màzwùm nun bon hwæn le leñkàm se.

Pól tã mwù yon lùsi ke swi' Fèlìsì ci-ñgyɔ'

10'Ci-ñgyɔ' ci fyà', à lànnzì Pól le'. Pól ðunmi le' le: «Mùn limmi le ðwùm yi ðyě mèan, wù ne ci-nlin me kà' ke ñgyɔ' tòn ne nun. Li, ñlim yi mùn zwum pyí ke nùsì mwu ye mùn kín mwù yêm lùsi ðyě ke swi' swû. 11'Mwumñkàm wòli à cibba', ðe ye nun shě le ñgyin ye mun bènne ke Yèrusàlèm lè mùn ðɔa Mvènnswæb, ye làn kife' ñgyin wùm blàn bí. 12'Mwum ndɔ' cinni kan mun ke nyenswæb ndwun lè mùn tã le' pyìsi, shindo' le mùn tã ðwum ñci ðyebbi ðwumnzì me nyenswæb ndɔ', kwo fe' ke nlim nsòn peñin. 13'She bon ton se, wu cibbi bon mwù swum se bon swemmea mún nun, shitàkwù wòle kan kim se kwan. 14'Swum se mun limmi le mùn cí, son se she mùn yě wù shě swi' se. Mùn tã Mvènnswæb nyě mè mbibea bye' be mwumnzì ðwon ke mbyi nywæb ne kwan nun, mbyi ne bon ta lon le mbyi mè mbwè', son, mún ðonnzì kan ywum ye ðe kɔ' ke ðewà me lwuà nun, lè ye ðe kɔ' ke ðewá se mè ci-nleli ke ñwum Mvènnswæb nun kœ nun. 15'Swum se mùn yě shè se, mùn cinni ñtè' zwum lè son ke nywi Mvènnswæb, bon ne' hwæn, ðe cinni tì ku' ñtè' zwum ke nywi swum màzwùm. Swum màzwùm si le: ðwum hwæn, ñdikà' mè ci-ncí lwen lè mè ci-ncí ðyebbi nun hwæn, ðe kà yimnàkà' ywi. 16'Li ne ta cì, mùn tã nywi kimnzì lè mè mfɔkà' nyèm ðe ñlwinni ke swi' Mvènnswæb, lè ke swi' ðwum.

17'«Ñdikà' ne mun kènne ðwùm ti ðyě mèan, m̀bèn ye ye mun bèn ku' ye bǎ mùn kpa' ðwum ðyêm lè lòn, lè mùn fe tì ku' sàtikà' lè Mvènnswæb. 18'Swum se bon benne, ðe cinni mùn lè mùn tã cì ke nyenswæb, son se she mun yě wù shě se. Mùn ðe nyenswæb ndwun ke nci yi ðé' nsannzì ðwum. Mè ñkwìn ðwum ndɔ' ðe kǎn mun nyè, shìkì mè le' ndɔ' ðe ku' kwe. 19'Bwum ðe ðe kwe ðe mè Yuda bye wai ke ñgyɔ' Àzì. 'Bon ðe ðe ðwum ðe kièn mùn swemmea cì swû, ðeshe bon cinni swum ndɔ' lè mùn. 20'Shi ðe li, bye kwinni fe, ðe she le' ðyebbi se bon limmi le mùn cìe kwan se mùn ðe swi' mbwòki twun, 21'shi ðe ñzà' le' ne mùn lele lè ñkwu kimmi ke swi' shan ñdyi. Mùn lele le: "Le' ǹlànzi me kà' shêm ndɔ' ba mbyí, à si ntwi' mùn tã fɔkà' seansean le ðwum ywi ye ywi yimni." »

22'Fèlìsì ne ðe lè à limmá mè le' mèan ke mbyi Yesù nun, fyòsì mè kà' ðe lè nyè, à shè lè bon le: «Kwan se Lisîà, mwumñkàm mè suzæn yě bèn,

lè mún kà lin le' shin.» ²³À shè lè ci-zwi' mè suzàen ne be Pól bôn le nyí ni ken Pól kè be nàm, son, ba nyí ni giti nyí ñzwò', shìkì nyí ni kànni mè ñwě nyí be tã nyí kìn m̀kpa' fe.

Swum se Pól lele ke Sèzàré ke me m̀bi mè kà' nyon nun

²⁴Ke nyě ñgyin màzwùm, Fèlìsi kònn̄di bèn ke nye mè kà' bon lè m̀myon Drùsí ne be m̀lib Yudà. À fyi b̀wum, be ken Pól loin. Pól b̄ën, Fèlìsi d̀unmi nun f̀li wě tã she nun tã leli ke nywi nd̀won mbyi Yesù Kristò nun. ²⁵M̀b̀k̀k̀i ne Pól d̀unmi leli ke nywi t̄on she lwinni nun, ke nywi m̀b̀æn nlim ye mwum wòli à b̀æn nun ne', lè ke nywi kyit̄à' se ta kìn, yi d̀un Fèlìsi zwum, à shè lè Pól le: «She d̄yě wolà fe' li, nywò' ne m̀n̄ yě tì kwan cinni, mún kà lon ti wù.» ²⁶Ke nlon ye nun be Pól lon kwan hwæn b̄ã bon she ñjě, à be f̀k̀k̀à' le Pól yě nun lòn ndò' fe. ²⁷Li, d̀wùm b̄i ken làn, be kwebsi Fèlìsi ci-ñgyò' kwe, be ke Pòrsiyú Fèsitù be. M̀b̀k̀k̀i ne Fèlìsi yile le nun lwuli mè Yudà nlim, à d̀onnzò' Pól kwe nye ñjè.

Mè kà' Pól ke swi' Fèsitù

25 ¹M̀bèn ye Fèsitù b̄ën ke ci she shon ke Sèzàré, à su' nòn ñgyìn lè, à làn ke Yèrusalèm. ²À b̄ën kwe, mè ci-zwi' me ci-mfe sàtikà' bon lè mè Yudà ñk̀æm̀ñk̀æm ndò' kiin nun le' se bon swem̄mea Pól b̀un̄nzi. Be cibbi lè nun le, ³nyí ni yili zwù le Pól ni kiin ke Yèrusalèm. Be be le' li ntwi' se be lè be sunndà ñwum le bon ye Pól swòn ke mbyi nun lè be wu nun. ⁴Son, Fèsitù fyònn̄zì lè bon le Pól ni ni nye ñjè ke Sèzàré, nun ku', nun fyònn̄ime be kwe ñgyièn. ⁵À kà kònn̄di bon shě le: «Bwi' ye kèn lè mè ci-zwi' b̄yin ndò' ke Sèzàré, li, be ye nun le' b̄yebbi se nun cì shě kwe.»

⁶Fèsitù su' nòn kwe Yèrusalèm sonndè m̀bò' lè ñgyìn b̄i ndò', à fyòn nun be Sèzàré. A kin bèn shikpon f̀w', à kèn cì t̄on nlin kyit̄à' shon. À fyi b̀wum le b̄yi b̄i tweli Pól. ⁷Pól b̄ën, mè Yudà bye wai Yèrusalèm kanndi nun, be d̀unmi nun mè le' m̀b̄yibb̄ōa shě nywi han a lan mwù. Mè le' ne bon be shè ni, be wòle k̄än be lisà' seansean le leñk̀æm se bon le'. ⁸Ke nl̀sì mwu yon nun, Pól d̀unmi le' le: «Mún làn kan l̀wua mè Yudà ndò', shikì m̀n̄ cì ku' swum ndò' she nyensw̄èb ndwun tã b̄yinn̄ò', kwo fe' Sèzàr ne ci-me ñgyò' ne kě mè ñgyò' hwæn, mún làn kan mun l̀wua nyon.» ⁹M̀b̀k̀k̀i ne Fèsitù yile le nun lwuli mè Yudà ñlim, à cibbi lè Pól le: «Tì wù Pól, wù yili b̄wi' ken Yèrusalèm lè wù b̄ã be lann̄zì wù mè kà' kwe swi' shêm ke nywi le' ton se?» ¹⁰Pól fyònn̄zì lè nun le: «M̀n̄ yili m̀n̄ d̄yi swi' ci-me ñgyò' ne kě mè ñgyò' hwæn, nun ne ye mè kà' b̄yêm linni. Ntwi' mún cì kan le' ndò' she b̄yebbi lè mè Yudà. Wù ne' wù limmi seansean li. ¹¹Beshe mun limmi le m̀n̄ cì le' b̄yebbi ndò' se yili le be wu mún, mún wòli kan m̀n̄ b̄yinn̄ò' ywi. Son, beshe leñk̀æm ndò' ban ke me le' ne bon ta mun shě nywi nun, mwum ndò' wòli kan à kyìli m̀n̄ f̄ya' yan. M̀n̄

yilâ le Sèzâr lin mè kâ' byêm.» ¹²Kwan se Fèsitû sunnda' bon lè mè ci-nlêb ndêb byon, à fyònnzi lè Pól le: «Mbòki ne wu cibbâ le ci-me ñgyo' ne kě mè ñgyo' hwæn lin kyità' swû, wù yě kèn kwe swi' shon.»

Pól ke swi' mvèn Àgripà

¹³A kin bèn nywo' ndo', Àgripà ne be mvèn ndo' kin bèn ke Sèzàrê bon lè mmyon Bèrèni. Be kien kěn ñhwæsi Fèsitû ci-ñgyo'. ¹⁴Mbòki ne bon noen kwe ñgyin mèan, Fèsitû sannzi mvèn ni le' Pól, à shè lè nun le: «Mwum ndo' ni fe nye njè, Fèlîsi wa' kèn, à donnzi nun kwe. ¹⁵Ñgyin ye mun kènni bèn ke Yèrusàlèm, mè ci-zwi' me ci-mfe sàtikà' bon lè ßwumñkàm me Yudà swemma' nun ci shêm, be cibbi le mún ni swilî bon nyî ywi. ¹⁶Li, mún fyònnzi lè bon le bè' ßwum Rôm yili kan le byin ßan fyà' mwum ndo', byin feò' yon wan lè ßwum bye swemma' nun, shiki be ðyi lè bon ke cí nlànnzí kyità' ßã nun lusi ku' mwù yon. ¹⁷Kwan se mun shème bon li, ßwi' wai kwe lè bon, ßwi' kiin be cě. A kin bèn shikpon fò', shî mgbènnî, mún kèn tòn cí tòn nlànnzí me kâ', mún fyi ßwum, be ken mwum tòn ni tweli. ¹⁸ßwum be swemma' nun be kwan, son, mè le' ne bon be le' nywi yon, à be kân mè le' mbyibbãa ne mun be fókà' le mwum màzwùm ciâ. ¹⁹Mè le' ne bon cinne lè bon su' ke nywi me mbyi ndwon Mvènnswæb nyan, lè nywi mwum ndo' ne bon ta lon le Yesù. Yesù ni be lè à ywiâ nùn, son, Pól ni tá ðyi le nyî ni ti be lè me'. ²⁰Mún limmi kan mbyi ne mún yě fyi nlim lè mún fosi ñdũ' le' màzwùm tàli. Li ne cie, mún cibbi Pól beshe nun yili lè ßwi' ken Yèrusàlèm lè nun, lè mún lannzi nun mè kâ' ke nywi le' màzwùm. ²¹Son, Pól yànnâ cici se be ye nun mè kâ' byon linni nun. À cibbi le nun yě tòn ci-nye njè han a ken bèn kwan se ci-me ñgyo' ne kě mè ñgyo' hwæn ni yě le' shon linni. Li ne ci mún ci be donnzi nun kwe nye njè a ken wòli kwan se mún yě ci à kèn ke swi' ci-me ñgyo' ni.»

²²Àgripà shè lè Fèsitû le nun yili nun ne' ni ywoti ñkwu mwum màzwùm. Fèsitû fyònnzi lè nun le nyî ni yě ñkwu nyî ywo shim.

²³A kin bèn shikpon fò', Àgripà bèn bon lè Bèrèni ke ñkwìn ßwumñkàm nun. Be ðun næm lè ßwum ta bon mè kpa' nànnzea. ßwumñkàm bye be kwe be mè ci-zwi' me suzæn, lè ßwum klwøkea bye nlim nsòn hwæn. ²⁴Fèsitû ci be kiin lè Pól, à shè le: «Mvèn Àgripà lè byin be kwinni fe lè ßwi', mwum ne byin yen ne, nun ne swum se cí mè ñkwìn mè Yudà tá swòli ke ke shêm lè ñswemma' yon. Ñdikà' ñwai ye Yèrusàlèm, a kiin bèn lè cě nun, be ta su' kun le be ßwuli nyî ywònyì. ²⁵Ti lè mún, mún yen kan swum se nun cí se woli be wu nun lè ntwi' màzwùm. Jene, mbòki ne nun shèâ le nun kènme swi' ci-me ñgyo' ne kě mè ñgyo' hwæn, mún yilâ ku' le mún yě nun fyi. ²⁶Son, swum ndo' si kwe, mún limmi kan swum se mún yě kòò' lè ci-me ñgyo' ke nywi le' màzwùm. Li ne ci mún kwannzi nun fe swi' shin, a lan lo' ðyě ke swi'

swû, wù mvèn Àgripà, bǎ kwan se bwi' ye le' shon tàli lwen, mún cinni swum se mún yě kǎǎ'. ²⁷Ntwi' à si le' ndwùmzni ke mfyi ci-nye njè ke swi' mwum ndǎ' shìkì wù sannzi ku' mwù swum se ci be swemma' nun.»

Pól tá nun ne' lwinni ke swi' Àgripà

26 ¹Àgripà ðunmi lèli lè Pól, à shè lè nun le: «Wù wòli wù lwinn mwù ywù jene.» Pól ywǎ' li, à wasi fyà' zwô, à ðunmi nun ne' lwinni, à shè le:

²«Mún tá mún ne' twèli ðye ke tǒn lwen nun ke ndyi ye mun ðyi ðye ke swi' swû, wù mvèn Àgripà, lè mún lusi mwù yém ke nywi me le' ne mè Yudà ta mun shě nywi. ³Mún le' kan li ðin, mún le' li ntwi' se wù limmi yì bè' me Yudà seansean, lè ywum ye ta bon ñkyìli kě ke nyinnim shan nun. Li ne mún swula' wù le wù ke ñlim ñgyǎ', wù fǎli swum se mún yě wù sùlea.

⁴«Mè Yudà hwæn limmi mbòkì tòn nyèm ke kwan mbìpàn shêm nun. Be bwuli kan swum se mún be ci ke ndunmi ke nyinnim ñkwìn bwum byém, lè ke Yèrusàlèm. ⁵Dyè ne be limmi kan mun. Beshe bon yili, be woli be yili le leñkàm se le mún be mè lwuà ðwonnzi ñzwǎzwǎ' ke mbyi ndwon Mvènnswæb nye' nun. Mún ni ke ñkwìn me Fàriziën nun. ⁶A kin bèn ðyě, mún ni ke swi' kyitǎ' ntwi' se mún tá mwù kě lè le' ñkàli ye Mvènnswæb cie lè mè mbibea bye'. ⁷Mè ðwon wùm blàn bî bye' ta mwù kě lè bon yen ñlwinnzi ñkàli màzwùm ke ndǎa Mvènnswæb ye bon ta nun ðǎa kpòn lè nywǎ'. Swum se mè Yudà ta mun mè le' shě nywi nun, à si, mvèn nyèm. ⁸Ti lè byin mè Yudà, yen se byin ta fǎkà' le à si swum twun ke cǐ Mvènnswæb lè ñyimnzi mwum ke ywi nun? ⁹À si leñkàm le mún ne' hwæn, mún sete fǎkà' le se yili le mún bǎli, be làkì jin Yesù làmzni. ¹⁰Mún fǎkae li, mún ðyi, mún ðunmi ku' cǐ Yèrusàlèm mbanmbǎ' li. Mè ci-zwi' me ci-mfe sàtikǎ' be mún nyè. Lè ñkimmǎ' màzwùm, mún be bwum Yesù bænni mèan lè mún tá ðwi nye njè. Kwan se kwan ñwu byindǎ' be wòli, mún be kǎn shi ke læm me ci-nyili ñwu yan nun. ¹¹Ke yi kwan ndǎ' nun, mún be bon vènè' yennzi ke me nyenswæb, mún be ma yili lè be yonnzi nyè lè mbyi Yesù. Ñlim be mún wea lè bon, mún ðunmi bon ðwonnzi han mún kèn bèn ke me ñkyìn nsòn.»

Kwan se Pól yònnze ñlim yon ke mbyi Yesù nun

(Mè she 9.1-19; 22.6-16)

¹²«Li ne be nywǎ' ndǎ' lè mún kènme Dàmasi lè ñkimmǎ' mfyi ye mè ci-zwi' me ci-mfe sàtikǎ' fyie mún fya'. ¹³Mún shè wù, mvèn nyèm, a kin bèn nywǎ' nlwinni, mún yen ñwanni ndǎ' ñwǎi ke ðeb, ñwanni màzwùm be pwebbi ñzwǎzwǎ' se lan she nywǎ'. Se kanndi mún ñgyǎ' bwi' lè bwum be bwi' be kèn lè bon. ¹⁴Bwi' hwæn, bwi' swinì ñgyǎ', mún ywǎ' ñkwu ndǎ' ta lèli lè mún ke le' me Èbrù nun le: “Sól, Sól wù tà mun vènè' yennzi ntwi'

yen? Ke tànni ne wu tă tànni nun, wù tă wù ne' kwènni nywi fe wě nà' ne tă zwi' m̀' se nyeli nyon tà nun ywæli nun læli.” 15 M̀n cibbi be le: “Wen ne wù Nyeli?” À fyònnzi m̀n be le: “Yesù ne wù tă vènè' yennzi nun ne. 16 M̀n shè wù le, wa' zwô, wù d̄yi ǹn. Ntwi' se ñkwàn ye mun kwan wù ke swi' ye, m̀n kwan b̄a m̀n ke wù lè ci-she nyèm. Wù yě shitàkwù shêm d̄yi ke nywi ywum ye wù yennâ d̄yè lè ke nywi ywum ye m̀n yě ti wù kònn̄di lisea. 17 M̀n yě mwù ywù b̄on ke nyinnim me Yuda lè ke nyinnim me kyin b̄wum bye mun yě wù fyi kwe. 18 M̄fyi ye mun tà wu fyi ye, à yi b̄a wù weli bon me', wù ci be kwan ke njimmi ne bon bi ke nlim, be kiin ke ñwanñwan nun. À si ti ku' lè wù ci be kwan ñkimm̄' Satèn nun, be kiin me kwù M̀vènnswæb. Li, ke ñkè ye be ye mwù kè lè m̀n, M̀vènnswæb yě bon mè fyebbi nyan zùsi, à f̄s̄i bon cí tòn ke nyinnim b̄wum bye ti byon.”

19 «Wù m̀vèn Àgripà, li ne cie m̀n b̄yinn̄' kan swum se wae ñdikà' nlim d̄eb. 20 M̀n d̄yie, m̀n d̄unmi le'-Nswæb shè lè b̄wum bye Dàmasi, bye Yèrusalēm, lè bye nõnnõn Jùdè nun hwæn, han a ken bèn me nsòn mè kyin b̄wum. M̀n be bon shè le be kwebsi m̀bòki tòn nyan, be ce me' lè M̀vènnswæb, be ci mè le' n̄lwukea ne yě lisa' le be kwebsà m̀bòki tòn nyan leñkàm. 21 Le' màzwum se cie mè Yuda b̄an m̀n kwan se m̀n be nyenswæb ndwun, be yili lè be wu m̀n. 22 Son, M̀vènnswæb kèâ m̀n fyà' yon nywi han a kiin bèn d̄yè m̀n ke kwe, b̄a mun d̄yi shitàkwù shon lè mwum hwæn, mwù' lè mwumñkàm. M̀n kònn̄di kan swum nd̄' ke nywi swum se mè ci-nleli ke ñwum M̀vènnswæb nun lele bon lè mè Mòizè le ye ye bèn. 23 Be lele le mwum ne M̀vènnswæb yě f̄yil yě vènè' yenni. Nun ne ye ti ku' seti be mwum zwimbyi' ne yě yimni ke ywi nun. Ke nyimn̄i ywi yon nun, à yě ci me' sanmi b̄wum lè ñshè ye nun yě m̄byi nswæti shè lè ñkwìn b̄wum me Yuda, lè ti ku' lè mè kyin b̄wum nun.»

Ñyili ye Pól yile le Àgripà ke mwù ke m̄byi Yesù nun

24 M̀bòki ne Pól be nun ne' lwinni li, Fèsitù kun lè nun le: «Pól, ti' se pyisi wu? M̀n f̄ka' le ñyusa' ywum m̄an pyisà wù ti'.» 25 Pól fyònnzi lè nun le: «Nyeli nyèm Fèsitù, m̀n b̄a titi'. Nzá' le' ye mun tă le' ye yi leñkàm, à yi ke m̄byi nun. 26 M̀vèn Àgripà limmi ywum ye m̀n tă le' ye hwæn, m̀n wòli m̀n shè yon mwù zwô ke swi' shon. M̀n limmi le she nun b̄wuli kwo f̄' se ban. Ntwi' ywum ye mun tă le' ye hwæn, ye be k̄an l̄annzi ke kwi' nun. 27 M̀vèn Àgripà, wù tă mwù kè ke nywi nzá' le' ye mè ci-nleli ke ñwum M̀vènnswæb nun lele? M̀n limmi le ñlim ywù yi nlim.» 28 Àgripà k̄a shè lè Pól le: «A lwæbme kwæ', wù yě ci m̀n fyònni mwum Yesù.» 29 Pól fyònnz̄' lè nun be le: «Kwo fe' yã kwan, m̀n tă M̀vènnswæb keli le wù ne ba su', son, b̄yin hwæn be tà mun ywæti d̄ye fe, b̄yin fyonn̄i ku' wě m̀n, s̄an suku' mè nd̄u' ne m̀n nywi ne.»

30 Fèsitù ci-nyȳ', m̀vèn Àgripà, lè m̀myon Bèrèni, kònn̄di lè b̄wum be bon be lè bon hwæn wa' zwô. 31 Kwan se bon kesi nywi, be d̄unmi lèli lè

bwùlu le: «Bwi' yen kan byebbi ne mwum tòn ne cí ne be woli be wu nun, shindo' be ke nun nye njè.»³² Àgripà shè lè Fèsitù le: «Shi be mwum tòn ne shèà le ci-me ñgyo' ne kě mè ñgyo' hwæn ne ye nun mè kàè lannzi, bwi' paeli fyà' jene lè nun.»

Kèn se bon kenne lè Pól ke Róm

27 ¹Bwi' non kwe li, a ken bèn kwan se bon she le bwi' ye kèn ke Ìtâlî ke cì' ndwun nun. Be pæ' Pól lè bwùlu mè ci-nye njè ndò', be fe bon fya' Jùlùsî ci-zwi' mè suzàen ndò'. À be ci-zwi' ñkwìn mè suzàen ye Róm ye be be lon le ñkwìn Ògusità ci-me ñgyo'. ²Cì' ndwun ne bwi' nean nlim be cì' ne wai Àdràmìtè ne be lè à kènme mè mbeti ñgyo' Àzì wonwon. Bwi' kenne bwi' lè mè Àrisitakù, mwum Màsèdwàn ne be tòn ke Tèsàlònìkà. ³Shikpon kin wannì, bwi' bèn Sidôn. Jùlùsî ci-zwi' mè suzàen be Pól bænni lwen, à donnnzi Pól le nyí ni ken mè ñwè nyí bæti, shindo' be làkì nyí swum ndò' se ye nun kpea fe. ⁴Ke ñwa' ye bwi' wa' kwe, bwi' su' fyi ke me mbeti ñgyo' ne moan Shípè ntwi' se ñpùn be bwi' su' kìn be kimmà'. ⁵Kwan se bwi' lan kpìnnzò' òu' ndwun ne tã fyi ke moan Silisî lè Pàmfilî, bwi' ken bèn ke nsòn ndò' ye be ta lon le Mirà ke ñgyo' Lisî nun. ⁶Bwi' bèn kwe, ci-zwi' mè suzàen yen cì' ndwun ndò' ne wai Alèzànnðì. Be lè cì' màzwùm yè fyi ke Ìtâlî. À nannzi bwi' fi ke cì' ndwun màzwùm nun.

⁷Ñwa' ye bwi' wa' kwe, bwi' non mbyi nun ñgyìn mèan, bwi' su' kèn sèbì sèbì han bwi' ken bèn ke Sìnìdê tè'. M̀bòkì ne ñpùn kænni bwi' kèn làbbi ke fya' màzwùm nun, bwi' ken fyi ke twòn ñgyo' Sàlmònè se wa' ke Krê', ñpùn làkì bwi' hwmnzì. ⁸Bwi' be tì ló' lwùm won kwe tè', bwi' ken bèn ke cìcì se be ta lon le Ñwum-nshè-lwen. Cìcì màzwùm be mbeti nsòn ndò' ye be be lon le Làsê. ⁹Be lè bwi' lannzà kwan kwe ñzwònzwò'. Li, lè kèn se cì' nun ti sàè' seansean, ntwi' se be lè m̀bò' pyiá, lè Ñgwìn-nshì-m̀la' mè Yudà leàn nùn. Li ne cie Pól shè lè bwùlu le: ¹⁰«Mè ñgyinni, mùn yen le kèn se ba ml'ò' òin bwi' shi swum ndò' b̀wuli, shìkì bwi' shi yindò' gwànnzi. A su' kan fe' le ywum ye ke cì' nun, lè cì' nun ne', son, lè bwum bye' ndò' nun.» ¹¹Ci-zwi' mè suzàen ni donnnzi ñzæ' le' Pól ywo, à su' nun ci-ntwen fòli bon lè ci-cì'. ¹²Ñwum nshè màzwùm be kàn lwen lè ñlannzì kwan mbeb màzwùm kwe hwæn. Li ne cie, màn bwum ne be kwe hwæn be shè le ñdikà' ñwa' ye kwe. Be be yili shindo' be làkì fe' kèn bèn ke Fènisì, bon lannzi kwan mbeb. Fènisì be ñwum nshè ke Krê' nun, ye be ceò' ke pyì-nywo'.

Kwan se ñpùn twun cinne cì' mè Pól ke m̀la' nun

¹³A kin bèn nywo' m̀bò' ndò', ñpùn wòn ndò' òunmi fyi, be òunmi fòkà' le beshe bon wa' lè bon bí ye bèn lwen wè tã she bon yili. Be sulì cì', be su' won kwukwæ' lè ñgyo' Krê'. ¹⁴Son, be mgbàenni kan, ñpùn twun ndò'

ye be ta lon le Èràkylôn sænni ñwa' ye kpo ñgyɔ' nun. ¹⁵M̀b̀òk̀i ne m̀p̀ùn màzwùm be ðwì kimmì, mlá' she cì'. Cìcì mbæen ci' be kàn tí, ðwi' su' tì nywi ðyili ðín lè cì' kèn lè ðwi'. ¹⁶À kèn fyi lè ðwi' ke fya' leànñji lim ðu' ndɔ' se be be lon le Kodà, se ghœ ðwi' m̀p̀ùn kwæ'. Cì' s̀ò̀ðin ne ðwi' be kèn lè nun nyè, ðwi' ken nun sheli tè', ¹⁷ðwi' kà yili nun cì tòn shon nun. Be ghimmà' cì' ndwun lè mè ndu', à làkì sænni. M̀b̀òk̀i ne bon be yi le bon làkì lwonni ke me gbæm kyi bye moan Libi nun, be kyili plè ne be cì' kènnzi ke ñgyɔ'. Bwi' ðyili nywi, mlá' ðunmi ðwi' twɔti ci' nun lè ye ta kèn lè ðwi'. ¹⁸M̀p̀ùn be yæki ðyè mbyî nùn, han a kiin bèn shikpon she fɔ'. Be ðunmi mè nshe pæli lè be ðwì ðu'. ¹⁹Shikpon fɔ' kin tì wanni, ywum ye be kpa' ci' nun hwæn, be ðunmi yon swì mla' nun. ²⁰Ñgyin leân mèan shiki ðwi' yen zæ' nywɔ' lè mè nywæ' lè ntwi' mbyeb zwèm. M̀p̀ùn be kàn lwùm wòn kwæ' le, li, ðwi' be kàn f̀k̀à' le ðwi' ye nywæli.

²¹Bwum bye be kwe ci' nun be kàn tí swum ndɔ' ji ñgyin mèan nun. P̀l̀ ni wame zwò ke swi' ðwum ni, à shè lè bon le: «Mè ñgyinni byêm, byin ywæ le' se mun shèe byin, byin ton ke Krè' ke cìcì fɔ', ðwi' ðwulè kàn ywum ndɔ', ðwi' gwannzì yindɔ' wè tà she ðwi' ciâ se. ²²Son jene, mùn shè byin le kimnzèni ñlim, ntwi' mwum m̀b̀ɔ' b̃à ñzison shon ðwuli, cì' nun kyishon ne ye gwàn. ²³Ke kpòn nyè làn ðye nun, M̀v̀ènnswæb ne cinni mùn, nyè mùn tã ðwon, à fyii cikpu' nyon ke ke shêm, ²⁴à shè lè mùn le: “P̀l̀, ba yi kwen wù. Se yili le wù bèn swi' ci-me ñgyɔ' ne kè mè ñgyɔ' hwæn. M̀v̀ènnswæb yilá le ðwum be ta kèn lè wù ke ci' nun hwæn swæ' ke ntwi' kwènnzì nlim shon ke nywi ywù.” ²⁵Mè ñgyinni byêm, li ne ci mùn shè byin le kimnzèni ñlim. Ntwi' se mùn tã zwùm t̀li lè M̀v̀ènnswæb le swum se nun le' si, se ba pyi ñgyɔ' ðin. Se ye ku' cì m̀banm̀ban wè swum se nun le'. ²⁶Son, cì' yè ðwi' kèn ðwì mbeti lim ðu' ndɔ'.»

²⁷Nywɔ' ne mè sonndè b̃i woli, a kin bèn kpon nun, m̀p̀ùn kònnɔ' ðwi' twɔti ke nlim ðu' ne be ta lon le Mèditèràné. A kin bèn làn me nyimblim, mè ci-she ke cì' ndwun màzwùm ken yen le ðwi' ta kwemmi lè ñgyɔ' ndɔ'. ²⁸Be ðwi' m̀b̀òk̀i ke mla' nun b̃à be limmi ñjim ðu'. Be yen le ye kwan mè metà mwum nlé blàn shanmbi. Be senndɔ' mbyî kwæ', be ðwi' tì, ye kwan mè metà mwum b̃i blàn nini. ²⁹Be be yi le cì' nyè' làkì zwæbtì lè mè ñgwɔ'. Li ne cie be ðwi' ywum kyiblea ye ta cì' ðyili be nyè nyí, be su' tì ku' shikpon ce. ³⁰Mè ci-she ci' màzwùm be yili lè bon yean bon lè mwen cì' ne be zwò ñyili. Be ken nun kyili. Be ðunmi p̀k̀a' le bon kenme ywum mbæen ci' ye làn mwù kèkea. ³¹P̀l̀ yen li, à shè lè mwum ñkæm mè suzæn bon lè mè suzæn byon le: «Bye lè ðwum shi tòn fe cì' ndwun nun lè ðwi', ðwi' ba nywæli.» ³²Mè suzæn ywɔ' tì ku' làn nyan li, be lin ñdu' mwen cì', be ðonni nun à kèn.

³³A kin bèn moan shikpon, P̀l̀ shè lè mwum hwæn le nyí ni ji ji. À be le' le: «A ti ðyè ñgyin wùm blàn nyí, byin ta tòn, byin ji kan swum ndɔ'.

³⁴Li ne mun le' le jièni ji, byin làkì òjè ywi. Ntwi' fe mla' nun, swum ndo' ba mwum ndo' cí.» ³⁵Pól le' òzǎ' le' yi hwæn, à sheli brê', à yili Mvènnswæb osòkò' ke swi' bwum hwæn, à bɔti son, à ðunmi ji. ³⁶Bwum hwæn kà kpæm òlim, fe ðunmi ku' ji. ³⁷Bwi' be ci' nun hwæn bwum ndu' mbi lè mwum nshanmbi blàn fyuru. ³⁸Kwan se be ji ji, be byim, be ðunmi yi bæm mvon swi ke ðu' bǎ ci' ðonmi be. ³⁹Shikpon wanni, mè ci-she sem ògyo', be limmi kan cici màzwùm. 'Be ðwi ze', be yen twòn ðu' ndo' lè gbæm kyi nun, be yili lè be ken ci' twò' kwe beshè bon bèn. ⁴⁰Be sulà' ywum kyiblea ye ta ci' dyili nlim ðu', be swi yon, be konndi tì mè ndu' yi blon klwòkea ye be nyè ci' sùlea, be ndæti plè nyè mwu ci' bǎ mpùn twòtò' bon ci' ke moan kyo'. 'Be ðunmi kènnò' ke fya' me gbæm kyi. ⁴¹'Be ken bèn ke ci' ndo', ci' b'èli ke kyi nun nlim mla' ke mbyibi mlǎ' kimmi nun. Mwù ci' hwæn be lè ye ðun ke kyi nun, cí funnzi be kǎn tí. 'Be lè mè kpa' mla' ti làn nyè bílò lè kim.

⁴²Mè suzæn be be mè ci-nye njè b'ón be yili bon wu byi, òdo' ni làkì nywæli lè ògyo'. ⁴³Son, ci-zwi' nyan kænmi bon le' màzwùm, ntwi' se nun be kǎn yili le swum ndo' ci Pól. À shè lè mwum hwæn le nyè limmi ògyo', nyí ni pyi ðu', nyí ni wo', nyí ni kwan kyo'. ⁴⁴'Bye limmi kan ku', byi nan ke yi plán zwem, shindo' yi kitò' ci' zwem. 'Be ci li, mwum hwæn kwan kyo' shìkì swum ndo' yinndi nun.

Ògyin ye mè Pól lannze ke Màlitá

28 ¹Ke nyè ye bwi' nywæli ywi, bwi' kwan kyo', be she bwi' le jin lim ðu' màzwùm si le Màlitá. ²Bwum bye be kwe bæn bwi' lwen òzwòzwò'. Mbòkì ne mvu be nwi, mbèb be kwèn, be banni win twun ndo' kwe, be ye bwi' kwe bwi' hwæn. ³Mè òwæm ògæ' ndo' ne be kwe òkwinni, Pól kèn nun hwenni bǎ nun swi nun ke win nun, nywun kwaìn nlim lè twènnǎ win, à swèb nun, à ghæti nun fya'. ⁴Lan Màlitá yen Pól nywun fya' òyili, be ðunmi leli lè bwùlu le: «Ògyi ban, mwum tòn ne ni ci-òwu bwum. À ni ke mlǎ' nywæli ne, nywun kiân tì nun swèbbi fe kyo'. Son se lisa' le òswæb ye ta òji winni lè mè ci-ncí byèbbi yili kan le à ton lè me'.» ⁵Pól su' nywun ce ðin, à sàtò' nun win nun, nywi kwènni kan nun be. ⁶Bwùlu be su' b'òn le nyí ni yè ðunmi nyèkà', shindo' nyí ni yè pyi ògyo' ðin, nyí ni ywi. 'Be bon shè, me' mgbòki bon, be yen le swum ndo' ci kan nun, be kwebsi òwum, be ðunmi le' le mvènnswæb ndo' ni ne.

⁷Ke cici se bon be win wo nun, kpinnzò' me ògyo' mwumkæm ne cinni lim màzwùm be mbeti. Jin mwum màzwùm be le Pùbliyù. À yèe bwi' lwen òzwòzwò', bwi' non ðwon nyon ògyin lwukea lwen lê. ⁸'Be lè ce mwum màzwùm ni ògwènnwè. À be lè mbèb, à kònnði kyi mbàn cinni. Pól kèn nun yenni. À bèn kwe, à keli Mvènnswæb, à sati nun mè fyà' nywi, à kimnzi nun. ⁹Ke nyè yi, mè ògwènnwè mèan ne be kwe lim ðu' màzwùm nun kǎn cí Pól, à kimnzi bon. ¹⁰Yǎ pa' mmwumnzi ye toen ðin

be mwumnzi kan bwi' yon? Kwan se bwi' ywi cì' dún, be fe bwi' ywum ye wole ye kpa' bwi' ke kèn she' nun.

Ŋwa' ye Pól wae ke Màlitá, à kèn bèn ke Róm

¹¹Ke nyě me nywi' lê ye bwi' noen kwe, bwi' ywi kèn wea, bwi' nan cì' ndwun nyě wai Àlèzàndí. Be be cì' ni lon le MÈ-fæb-mæ-swæb. Cì' màzwùm lannze kwan mbeb ke lim dú' fò' màzwùm nun. ¹²Bwi' ken li, bwi' ken bèn ke nsòn ye be be lon le Siràkûzè, bwi' non kwe ñgyìn lê. ¹³Bwi' wa' kwe, bwi' su' won lè moan kyò' bǎ bwi' ken bèn ke Rèjìò. A kin bèn shikpon fò', m̀p̀ùn ye tǎ wai ke mbênji dúnmi fyi, bwi' su' kèn ñgyìn bí, bwi' ken bèn ke nsòn ye be ta lon le Pùzòlè. ¹⁴Ke kwe ne bwi' cinne mè ñgyinni ndò', bon le: bwi' non kwe lè bon sonndè m̀b̀ò'. Ke nyě yi, bwi' kà wa' kèn she Róm. ¹⁵Bwum Yesù ndò' bye kwe be lè be ywòá ñtwum mbèn ye' mbyí, be kiin bwi' b̀ò̀ǹngea mbyi nun. Bye bwi' cinne ke sem Àpús be kwe, lè bye ke lwùmmò' me nye me kyìn lê be tì kwe. Pól yen bon dín, à yili M̀v̀è̀ǹnswæb osòkò', à kimnzi ñlim be. ¹⁶Bwi' ken bèn ke Róm, bon le: Pól ni ton nye ndò' nun kyi byi lè suzæn ne tǎ nyí b̀ò̀n.

Ñsannzi ye Pól be ywum ye ke nywi Yesù Kristò sannzi ke Róm

¹⁷Pól nòn kwe ñgyìn lê, à lon mè ci-zwi' me Yudà bye kwe Róm ke cici se nun tǎ tòn nun. Be swòli hwæn, à shè lè bon le: «Mè ñgyinni byêm mè Yudà, kwo fe' she m̀ǹ cì kan swum ndò' lè ñkwìn b̀wum byêm, shikì m̀ǹ cì ku' swum ndò' se yì b̀è' me mbibea bye' tǎ ka yili, be bænni m̀ǹ ke Yèrusàlèm, be kyilì m̀ǹ ke fya' mè ci-zwi' b̀wum Róm. ¹⁸Bon ku', be yoân m̀b̀òkì ne bon cinne kǎn le' byebbi ndò' nywi yêm she be woli be wu m̀ǹ nun, be yile bǎ be pæ' fyà' lè m̀ǹ. ¹⁹Son, mè Yudǎ yili kan li. M̀ǹ yili le ci-me ñgyò' ne ké mè ñgyò' hwæn yen le' màzwùm. Son se cie m̀ǹ kìn fe, kwo fe she m̀ǹ cinni kan le' nswemma' ndò' se mun yě ñkwìn b̀wum byêm mè Yudà swemmea nun. ²⁰Li ne m̀ǹ cibbi le m̀ǹ yili m̀ǹ yen byin lè m̀ǹ leli lè byin. Ntwi' mè ndú' ne m̀ǹ nywi ne, kwèm ndò' bǎ mbyí, kwèm ni ke nywi mwum ne ñkwìn b̀wum Izràèl ta zwùm t̀èlì lè nun le à yě bèn.» ²¹Mè ci-zwi' me Yudà fyonnzi lè nun le: «Dèwà ndò' wai kife' ke Jùdè se pyi bwi' fya' lè jin swù. Kwo fe' mwum nye' ndò' wai kife' nun kwe bǎ nun she bwi' ywum ye ta lannzi, shindo' à shè bwi' le' byebbi ndò' lè jin swù. ²²Son, bwi' yili bwi' fòsì wù swum se wù tǎ fòkà' ywo ñwum, ntwi' bwi' limmi le fyà' ye wù ni ke nlim yi, be ta yon byinnzi cici hwæn.»

²³Be sunnda' ywum hwæn kwe, be ke ñgyìn ne bon ye Pól kìn fòli. ñgyìn màzwùm wòli, be ben mèan ñzwònzwò' ke nye ne Pól be tòn nun. Be ton kwe ñdikà' ñwa' ye shikpon a ken bèn kwæbbi, lè Pól tǎ bon mè le' shè. À be bon le' she ke nywi ywò' M̀v̀è̀ǹnswæb shè. À be kæb lè be yili ywum ye nun be bon shè ke nywi Yesù. À be bon lisea ke me lwuǎ Mòizè

nun, lè ke yi dèwà ye mè ci-nleli ke ñwum Mvènnswàb nun kœe nun.

²⁴Byindɔ' yili ywum ye nun be fon shě, fyà' ndɔ' byinnɔ' ku' ñkè mwu.

²⁵Kwan se fon ywi wa', mè ñwum be fon kyikyì, Pól kà shě lè fon le:
«M̀p̀ùn Nsanmi ɓwèle kǎn kwan se nun lele lè mè mbibea byin ke ñwum Èzai ci-nleli ke ñwum yon nun. ²⁶À lele le:

“Kěn cǐ ñkwìn ɓwum ton ɓe, wù shè fon le:

Byin kà ywɔkà', son, byin ɓa mwù limmi.

Byin kà cekà', son, byin ɓa yenni.

²⁷Ntwi' mè nlim ñkwìn ɓwum ton ye ti ñshimndea lè lɛɱkàem, fon lækì mwù limmi.

Be ɔwɔki me', me' byan lækì yen.

Be shimma' mè ywi' lè ɓe lækì ywɔ',

lè fon yonni fya' yêm nun ɓǎ m̀ǹ kimnzi fon.” »

²⁸Pól kà le' tí be le: «Limmèni lwen le ñtwum nswæti ye M̀v̀ènnswàb fyii ye ti jene ye ɓwum bye ɓa mè Yudà. Be ye fon yon ywo.» [²⁹À le' ñzǎ' le' yi ɔ̀n, mè Yudà wa' kèn lè ɓe ta le' kunkun ke nyinnim shan nun.]

³⁰Pól nòn kwe ɔ̀ẁm̀ ɓ̀i, à ɔ̀ɔ̀b nye ne nun be tòn nlim. ɓwum bye be nun kǐn yenni hwæn, à be fon yě. ³¹À be leli ke nywi ywɔ' M̀v̀ènnswàb, à lisà' tì ku' ywum ye ke nywi Nyeli nye' Yesù Kristò. À be lisà' li mwù zwò, shìkì ɓe kǎnni nun.